

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน
เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร

ปริญญาณิพนธ์
ของ
จุฬารัตน์ ประจักษ์พันธุ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การศึกษา
สิงหาคม 2546
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

372.244

967901

ร.3

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน
เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ

ของ

จุฬารัตน์ ประจงพงศ์พันธุ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การศึกษา

สิงหาคม 2546

จุฬารักษ์ ประจวบพงศ์พันธ์. (2546). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณินพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์การศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม: รองศาสตราจารย์ ดร.พิศมัย จารุจิตติพันธ์, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ญัฐกา ตันสกุล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 4 ประการคือ 1). เพื่อศึกษาสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง 2). เพื่อศึกษาทัศนคติของผู้ปกครองเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครอง 3). เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครอง และ 4). เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของผู้ปกครองเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนแยกตามสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองที่เป็นบิดาหรือมารดาของนักเรียนที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาล 1 - 3 โรงเรียนอนุบาลเอกชน เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2545 จำนวน 351 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยสร้างเองโดยเป็นแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด สถิติและวิธีวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ การทดสอบค่าไคสแควร์ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว และการวิเคราะห์เปรียบเทียบพหุคูณ

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผู้ปกครองส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ประกอบอาชีพ รับจ้างภาคเอกชน และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 10,001-20,000 บาท
2. ทัศนคติของผู้ปกครองเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองในระดับมากที่สุด ได้แก่ ปัจจัยเกี่ยวกับสถานศึกษาด้านการบริหารโรงเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการแสดงผลงานที่น่าที่ครู ด้านการอำนวยความสะดวกและการบริการ และด้านการรักษาความปลอดภัย รองลงมาคือระดับมาก ได้แก่ ปัจจัยด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม และปัจจัยเกี่ยวกับสถานศึกษาด้านความมีชื่อเสียงของโรงเรียน ด้านทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ และด้านวิธีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการเรียน ส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลในระดับปานกลางมีเพียงด้านเดียวคือปัจจัยด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา
3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครองกับทัศนคติของผู้ปกครองเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน โดยภาพรวมพบว่า ระดับการศึกษาของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของผู้ปกครองเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครอง ส่วนอาชีพและ

รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับทักษะของผู้ปกครองเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนในภาพรวม

เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครองและค่าใช้จ่ายในการศึกษากับการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองแยกเป็นรายด้าน พบว่า 1) ระดับการศึกษาของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนในทักษะของผู้ปกครองด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ด้านทำเลที่ตั้งอาคารสถานที่ ด้านการบริหารโรงเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการแสดงผลงานหน้าที่ครู ด้านการอำนวยความสะดวกและการบริการ ด้านการรักษาความปลอดภัย และด้านวิธีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการเรียน 2) อาชีพของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนในทักษะของผู้ปกครองด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ด้านทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ ด้านการบริหารโรงเรียน และด้านการอำนวยความสะดวกและการบริการ 3) รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนในทักษะของผู้ปกครองด้านทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่

4.การเปรียบเทียบการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนในทักษะของผู้ปกครอง จำแนกตามสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมพบว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกันจะมีทักษะแตกต่างกันในด้านอิทธิพลของค่าใช้จ่ายในการศึกษา ด้านทำเลที่ตั้งอาคารสถานที่ ด้านการบริหารโรงเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการแสดงผลงานหน้าที่ครู และด้านการรักษาความปลอดภัยต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนแตกต่างกัน จากการเปรียบเทียบอาชีพผู้ปกครองพบว่า ผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพต่างกันจะมีทักษะแตกต่างกันในด้านอิทธิพลของทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ และด้านการบริหารโรงเรียนต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนแตกต่างกัน และพบว่าผู้ปกครองที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันจะมีทักษะแตกต่างกันในด้านอิทธิพลของการอำนวยความสะดวกและการบริการต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนแตกต่างกัน

FACTORS EFFECTING ON PARENT'S DECISION-MAKING ATTITUDE TOWARD
CHOOSING PRIVATE KINDERGATEN SCHOOLS IN LATPHRAO DISTRICT,
BANGKOK METROPOLITANT AREA

AN ABSTRACT
BY
CHULAPORN PRAJONGPONGPHAN

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Economics degree in Economics of Education
at Srinakharinwirot University
August 2003

Chulaporn Prajongpongphan. (2003). *Factors Effecting on Parent's Decision-Making Attitude Toward Choosing Private Kindergarten Schools in Latphrao District, Bangkok Metropolitan Area*. Master thesis, M.Econ. (Economics of Education). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Assoc. Prof. Dr. Pisamai Jarujittipant, Assist. Prof. Nathaga Tanskul.

The purposes of this research were to study about the socio-economic characteristic of parents, to study parent's decision-making attitude toward choosing private kindergarten schools, to study factor related parent's decision-making to private kindergarten schools, and the last propose was to compare the attitude of parents about the decision-making attitude toward choosing private kindergarten schools.

The samples of this study consisted of 351 parents of pupils in kindergarten schools, Latphrao, Bangkok in the academic year 2002. The questionnaires with closed-opened questions were used for collecting data. The data were analyzed by percentage, Chi-square test, One-way ANOVA, and Multiple Comparison

The results revealed that:

1. Most parents graduated from the Bachelor degree, working in private company, and earned the 10,001-20,000 Baht per month
2. The highest level of parent's decision-making attitude toward choosing private kindergarten schools were school factors in school administration aspect, teaching management aspect, teachers' role aspect, school services aspect, and school safety aspect. The high levels were socio-economic factor and school factors the school reputation, the location & building and the typed of the tuition fee. The medium level was only the educational expenditure factor.
3. In overview, the correlation analysis between socio-economic, educational expenditure factors and the parent's decision-making attitude toward choosing private kindergarten schools indicated that the parents' education level related to parent's decision-making attitude toward choosing private kindergarten schools. But parents' occupation and average income had no relation to the parent's decision-making attitude toward choosing private kindergarten schools.

The correlation analysis in separated parts showed that 1) The parent's educational level related to the parent's decision-making attitude toward choosing private kindergarten schools in these aspects: socio-economic, location & building, school administration, teaching management, teachers' role, school services, school safety, and the types of tuition fee. 2) Parents' occupation related to the parent's decision-making attitude toward choosing private kindergarten schools in these aspects: socio-economic factor, location & building, school administration, and school services. 3) Parents' average income per month related to the parent's decision-making attitude toward choosing private kindergarten schools in location & building aspect.

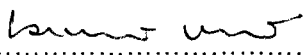
4. The comparison analysis in the parent's decision-making attitude toward choosing private kindergarten schools separated from parents' socio-economic showed that parents who graduated in different levels would have the differences in parent's decision-making attitude toward choosing private kindergarten schools in location & building, school administration, teaching management, teachers' role, and school safety. The comparison of parents' occupation found that parents who had different occupations would have the differences in parent's decision-making attitude toward choosing private kindergarten schools in location & building, and school administration. Moreover, parents who had differences in average income per month would have the differences in parent's decision-making attitude toward choosing private kindergarten schools in school services.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

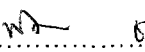
ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน
เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร

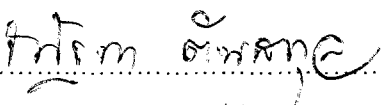
ของ
นางสาวจุฬารัตน์ ประจงพงศ์พันธุ์

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ


..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.นภาพร หะวานนท์)
วันที่ เดือน พ.ศ. 2546

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์


..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.พิศมัย จารุจิตติพันธ์)


..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ฐา ดันสกุล)


..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รองศาสตราจารย์ ดร.อรรค์ อุดมไพจิตรกุล)


..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์ไมตรี อภิพัฒนะมนตรี)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีเป็นเพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.พิศมัย จารุจิตติพันธ์ ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐกา ตันสกุล กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ธำรง อุดมไพจิตรกุล และอาจารย์ไมตรี อภิพัฒน์มนตรี ที่ได้เสียสละเวลาอันมีค่าเพื่อให้คำปรึกษาแนะนำในการจัดทำงานวิจัยนี้ทุกขั้นตอน ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.วินัย วีระพัฒนานนท์ อาจารย์รวิพรรณ สาสีผล และอาจารย์ปริยานุช สภาวรมณี ที่ได้กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัย ซึ่งทำให้การวิจัยสามารถดำเนินไปได้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ในภาควิชาเศรษฐศาสตร์ทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ และประสบการณ์ต่าง ๆ ซึ่งเป็นประโยชน์ในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้จัดการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่ และคุณครูประจำชั้นอนุบาล โรงเรียนอนุบาลเอกชน เขตลาดพร้าว คุณปริยานุช สภาวรมณี และอาจารย์ใหญ่โรงเรียนอนุบาลสีชมพู ที่ให้ความช่วยเหลือและอนุญาตให้ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามในสถาบันดังกล่าว และขอขอบคุณผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาล 1-3 ทุกท่านที่ได้สละเวลาให้ความกรุณาตอบแบบสอบถาม อันเป็นผลให้งานวิจัยฉบับนี้สามารถดำเนินการสำเร็จสมบูรณ์ได้

ขอขอบคุณคุณบรรวิทย์ อัครจันโทชาติ คุณอัศววัฒน์ ศิลปวิทยาทร คุณศศิมาศ ผดุงเจริญ และคุณวาสิฎฐณี เรืองเกศา เพื่อนที่คอยให้กำลังใจและความช่วยเหลือแม้ยามท้อแท้หรือประสบปัญหาในการทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบคุณเพื่อน ๆ สาขาเศรษฐศาสตร์ การศึกษา ภาควิชา รุ่นที่ 3 ที่ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้มีสีสันและสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

และสุดท้าย ผู้วิจัยขอขอบคุณพี่ชายที่คอยให้คำปรึกษา และคอยเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยมีความอดทน อดกลั้น จนสามารถทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รองศาสตราจารย์ ดร.พิศมัย จารุจิตติพันธ์ ที่คอยให้คำปรึกษาแนะนำด้วยดีมาโดยตลอด

คุณค่าและประโยชน์ของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณแด่คุณพ่อ คุณแม่ ผู้คอยดูแล เป็นกำลังใจ และเกื้อหนุนอยู่เบื้องหลัง จนได้รับความสำเร็จในที่สุด

จุฬารัตน์ ประจงพงศ์พันธ์

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	5
	ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา	5
	นิยามศัพท์เฉพาะ	5
	ข้อจำกัดในการวิจัย	8
	กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า	8
	สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	10
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
	แนวความคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาก่อนวัยเรียน	11
	โรงเรียนอนุบาลเอกชนและข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานศึกษา	13
	ความมีชื่อเสียงของโรงเรียน	15
	ทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่	15
	การบริหารโรงเรียน	17
	การจัดการเรียนการสอน	17
	บทบาทหน้าที่ของครู	18
	การอำนวยความสะดวกและการบริการ	19
	การรักษาความปลอดภัย	20
	การเก็บค่าธรรมเนียมการเรียน	21
	การเลือกโรงเรียน	23
	เศรษฐศาสตร์การศึกษา	25
	ทฤษฎีอุปสงค์การศึกษา	26
	ทฤษฎีอรรถประโยชน์	38
	พฤติกรรมผู้บริโภคและการตัดสินใจ	40

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมผู้บริโภค	43
การตัดสินใจ	47
กระบวนการหรือวิธีการในการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค	48
ทฤษฎีการเลือกเชิงเหตุผลและการวิเคราะห์ต้นทุนผลได้	50
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	52
งานวิจัยด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง	52
งานวิจัยด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา	54
งานวิจัยด้านปัจจัยเกี่ยวกับสถานศึกษา	56
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	61
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	61
เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	63
การเก็บรวบรวมข้อมูล	65
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	65
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	65
การวัดตัวแปร	67
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	69
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	69
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	70
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	114
สังเขปความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	114
สังเขปกลุ่มตัวอย่าง	115
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	115
การวิเคราะห์ข้อมูล	115
สรุปผลการวิจัย	115

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 (ต่อ) อภิปรายผล	121
ข้อเสนอแนะ	128
บรรณานุกรม	131
ภาคผนวก	141
ประวัติย่อผู้วิจัย	159

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 สถิติจำนวนนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลเอกชน ระบบโรงเรียน สามัญศึกษา ปีการศึกษา 2544 เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร	3
2 จำนวนโรงเรียนและนักเรียนในระดับก่อนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2538-2543	14
3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม	62
4 จำนวนและร้อยละของผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่าง แยกตามสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ปกครอง	70
5 จำนวนและร้อยละของผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่างแยกตาม สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง	72
6 จำนวนและร้อยละของผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่างแยกตามค่าเล่าเรียน ที่ต้องจ่ายให้แก่นักเรียน (ต่อเทอม)	73
7 จำนวนและร้อยละของผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่างแยกตามค่าใช้จ่าย ในการเดินทางระหว่างบ้านกับโรงเรียนที่ต้องจ่าย ให้แก่นักเรียน (ต่อเทอม)	74
8 จำนวนและร้อยละของผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่างแยกตามทัศนะเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของ ผู้ปกครองด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม	75
9 จำนวนและร้อยละของผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่างแยกตามทัศนะเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของ ผู้ปกครองด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา	75
10 จำนวนและร้อยละของผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่างแยกตามทัศนะเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของ ผู้ปกครองด้านความมีชื่อเสียงของโรงเรียน	76
11 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแยกตามทัศนะเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของ ผู้ปกครองด้านทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่	77

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
12 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแยกตามทัศนะเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของ ผู้ปกครองด้านการบริหารโรงเรียน	77
13 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแยกตามทัศนะเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของ ผู้ปกครองด้านการจัดการเรียนการสอน	78
14 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแยกตามทัศนะเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของ ผู้ปกครองด้านการแสดงบทบาทหน้าที่ครู	79
15 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแยกตามทัศนะเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของ ผู้ปกครองด้านการอำนวยความสะดวกและการบริการ	79
16 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแยกตามทัศนะเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของ ผู้ปกครองด้านการรักษาความปลอดภัย	80
17 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแยกตามทัศนะเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของ ผู้ปกครองด้านวิธีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการเรียน	81
18 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของผู้ปกครองกับทัศนะเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน ของผู้ปกครองโดยภาพรวม	82
19 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของผู้ปกครองกับทัศนะเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน ของผู้ปกครองด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม	83
20 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของผู้ปกครองกับทัศนะเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน ของผู้ปกครองด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา	84

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

21	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของผู้ปกครองกับทัศนะเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน ของผู้ปกครองด้านความมีชื่อเสียงของโรงเรียน	85
22	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของผู้ปกครองกับทัศนะเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน ของผู้ปกครองด้านทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่	86
23	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของผู้ปกครองกับทัศนะเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน ของผู้ปกครองด้านการบริหารโรงเรียน	87
24	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของผู้ปกครองกับทัศนะเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน ของผู้ปกครองด้านการจัดการเรียนการสอน	88
25	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของผู้ปกครองกับทัศนะเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน ของผู้ปกครองด้านการแสดงบทบาทหน้าที่ครู	89
26	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของผู้ปกครองกับทัศนะเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน ของผู้ปกครองด้านการอำนวยความสะดวกและการบริการ	90
27	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของผู้ปกครองกับทัศนะเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน ของผู้ปกครองด้านการรักษาความปลอดภัย	91
28	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของผู้ปกครองกับทัศนะเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน ของผู้ปกครองด้านวิธีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการเรียน	92
29	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของผู้ปกครองกับทัศนะเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน ของผู้ปกครองโดยภาพรวม	93

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

30	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของผู้ปกครองกับทักษะเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน ของผู้ปกครองด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม	94
31	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของผู้ปกครองกับทักษะเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน ของผู้ปกครองด้านทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่	95
32	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของผู้ปกครองกับทักษะเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน ของผู้ปกครองด้านการบริหารโรงเรียน	96
33	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของผู้ปกครองกับทักษะเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน ของผู้ปกครองด้านการอำนวยความสะดวกและการบริการ	97
34	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของผู้ปกครองกับทักษะเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน ของผู้ปกครองโดยภาพรวม	98
35	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของผู้ปกครองกับทักษะเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน ของผู้ปกครองด้านทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่	99
36	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับการศึกษาของผู้ปกครองต่อทักษะเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน ของผู้ปกครอง	101
37	เปรียบเทียบทักษะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือก โรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองจำแนกตามระดับ การศึกษาของผู้ปกครอง.....	103
38	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของอาชีพของผู้ปกครองต่อทักษะเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน ของผู้ปกครอง	107

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

39	เปรียบเทียบทักษะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองจำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง	108
40	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครองต่อทักษะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครอง	110
41	เปรียบเทียบทักษะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครอง	111
42	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร	113
43	สรุปทักษะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองในระดับมากที่สุด	122
44	สรุปทักษะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองในระดับมากและปานกลาง	123

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพทางเศรษฐกิจ และสังคมของผู้ปกครองกับทักษะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการ ตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครอง	9
2	ปัจจัยที่ส่งผลต่ออุปสงค์ของการศึกษา	27
3	การลากเส้นอุปสงค์สำหรับการศึกษา	29
4	อุปสงค์ที่มีต่อการศึกษาของเอกชน	30
5	อุปสงค์ที่มีต่อการศึกษาของตลาด	31
6	การเลื่อนตำแหน่งของเส้นอุปสงค์สำหรับการศึกษานับเนื่องมาจาก การเปลี่ยนแปลงทางรายได้ของประชาชน	34
7	การเลื่อนตำแหน่งของเส้นอุปสงค์สำหรับการศึกษานับเนื่องมาจาก การเปลี่ยนแปลงอัตราค่าเล่าเรียน	35
8	อรรถประโยชน์หน่วยสุดท้ายและอรรถประโยชน์รวมของเงิน	39
9	ปัจจัยพื้นฐาน (ปัจจัยภายในของบุคคล)	43

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญยิ่งต่อการพัฒนามนุษย์ให้กลายเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าและมีประโยชน์ต่อสังคม ในการพัฒนามนุษย์ให้กลายเป็นทรัพยากรมนุษย์นั้นสามารถทำได้ตั้งแต่มนุษย์อยู่ในวัยเด็ก ซึ่งวัยเด็กจะมีอัตราการเจริญเติบโตและการพัฒนาในด้านต่างๆอยู่ในระดับสูง ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาในด้านของร่างกายและจิตใจ ความคิด สมรรถนะ ความฉลาดทางปัญญาและความฉลาดทางอารมณ์ ฉะนั้นหากสังคมและประเทศชาติต้องการทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพและมีศักยภาพจำเป็นต้องให้การศึกษาแก่ทรัพยากรมนุษย์เหล่านั้น รวมทั้งทำการพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้ตระหนักถึงความจำเป็นในการพัฒนาคน การให้สิทธิและเสรีภาพแก่บุคคลในการเข้ารับการศึกษา โดยเห็นว่า “การศึกษา” หมายถึง กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสรรสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542 : 10) ฉะนั้นในการจัดการศึกษาอบรมจะต้องจัดโดยก่อให้เกิดทั้งความรู้และคุณธรรมควบคู่กันไป และควรมีการปรับปรุงคุณภาพทางการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการทางสังคมในปัจจุบันและอนาคตด้วย

“เด็ก” เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าและสามารถสร้างความเจริญให้แก่เศรษฐกิจและสังคมได้ในภายภาคหน้า การที่จะพัฒนาเด็กให้เจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีมีคุณภาพได้นั้น พ่อ-แม่มีความจำเป็นที่จะต้องตระหนักถึงการให้ความรู้และการให้การศึกษาแก่เด็กเป็นสำคัญ ฉะนั้นจึงมีความจำเป็นต้องเลือกสถานศึกษาและเตรียมความพร้อมให้แก่บุตรหลานของตนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาทางการศึกษา จากระดับอนุบาลต่อไปยังระดับประถมศึกษาและต่อไปในระดับสูงขึ้น เพื่อให้เด็กในวันนี้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุขสามารถเกื้อหนุนเอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และพัฒนาประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่เนื่องจากสภาวะทางเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ส่งผลให้การดำเนินชีวิตของครอบครัวแต่ละครอบครัวเปลี่ยนแปลงไป จากเดิมที่พ่อ-แม่ผู้ปกครองเคยมีเวลาในการเลี้ยงดูและอบรมสั่งสอนบุตรหลานอย่างเต็มที่ เมื่อสภาวะทางเศรษฐกิจและสังคมเปลี่ยน การเลี้ยงดูและอบรมสั่งสอนบุตรหลานจึงไม่อาจกระทำเหมือนก่อน เพราะลักษณะของครอบครัวเปลี่ยนแปลงจากครอบครัวขยายกลายมาเป็นครอบครัวเดี่ยวมากขึ้น อีกทั้งการที่พ่อ-แม่ ผู้ปกครองมีความจำเป็นต้องออกไปประกอบอาชีพต่าง ๆ นอกบ้าน

เพื่อหารายได้ช่วยเศรษฐกิจของครอบครัว ส่งผลให้มีเวลาในการเลี้ยงดูและอบรมสั่งสอนบุตรหลานน้อยลง ขณะเดียวกันความจำเป็นในการเตรียมความพร้อมของสังคมเพื่อให้ได้ประชาชนที่มีคุณภาพมีศักยภาพภาพรองรับการพัฒนาประเทศในอนาคตก็เป็นสิ่งสำคัญที่ต้องเร่งดำเนินการ ด้วยเหตุนี้จึงจำเป็นต้องมีการเตรียมความพร้อมของประชาชนตั้งแต่ในวัยเด็ก ซึ่งเป็นวัยที่สามารถเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ง่ายและรวดเร็ว ฉะนั้นการให้การศึกษาแก่เด็กก็เพื่อให้เด็กในวันนี้เจริญเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ที่ดีมีคุณภาพและมีศักยภาพเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไปในวันข้างหน้าตนเอง ด้วยเหตุนี้สถานศึกษาที่เปิดสอนในระดับอนุบาลหรือโรงเรียนอนุบาลจึงนับเป็นทางเลือกหนึ่งซึ่งทำหน้าที่ในการให้การศึกษา อบรมสั่งสอนและเลี้ยงดูเด็กแทนพ่อ-แม่ผู้ปกครอง โดยที่พ่อ-แม่ ผู้ปกครองมีบทบาทสำคัญในการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลซึ่งเป็นสถานที่ให้บริการทางการศึกษาขั้นต้นในวัยแรกของชีวิตให้แก่เด็ก

การพิจารณาเลือกโรงเรียนอนุบาลให้แก่เด็กนั้นเกณฑ์การเลือกของพ่อ-แม่ ผู้ปกครองแต่ละคนอาจแตกต่างกัน และการเลือกโรงเรียนอนุบาลก็เปรียบเสมือนการตัดสินใจเลือกบริโภคสินค้าหรือบริการอย่างหนึ่งอย่างหนึ่งซึ่งก็คือบริการทางการศึกษา ถึงแม้ว่าพ่อ-แม่ ผู้ปกครองมิได้เลือกบริโภคโรงเรียนให้แก่ตนเองแต่ก็เป็นการเลือกให้แก่บุตรหลานหรือผู้ที่อยู่ในอุปการะโดยพ่อ-แม่ ผู้ปกครองเป็นผู้ลงทุนทางการศึกษาและเป็นผู้ตัดสินใจเลือกโรงเรียนหรือสถานศึกษาให้แก่บุตรหลานในปกครองของตน ดังนั้นพ่อ-แม่ ผู้ปกครองจึงสามารถใช้สิทธิในการตัดสินใจเลือกโรงเรียนใดก็ได้ที่ตนต้องการ แต่ทั้งนี้ต้องอยู่ภายใต้ขอบเขตที่เหมาะสมตรงกับความพึงพอใจของตนเองด้วย และในปัจจุบันพบว่าโรงเรียนอนุบาลทั้งของภาครัฐและภาคเอกชนมีเป็นจำนวนมากจึงก่อให้เกิดทางเลือกขึ้นหลายทาง ดังนั้นในการตัดสินใจของพ่อ-แม่ ผู้ปกครองที่จะเลือกโรงเรียนใดโรงเรียนหนึ่งจึงจำเป็นต้องพิจารณาจากปัจจัยหลายประการ อีกทั้งพ่อ-แม่ ผู้ปกครอง แต่ละท่านต่างก็มีคุณลักษณะแตกต่างกัน จึงอาจจะมีบรรทัดฐานในการตัดสินใจแตกต่างกันด้วย (ธรรมบุญ นวลใจ, 2541 :52) เช่น ผู้ปกครองบางท่านอาจใส่ใจในเรื่องของหลักสูตรการเรียนการสอน ขณะที่ผู้ปกครองท่านอื่นอาจสนใจในเรื่องของกีฬาและกิจกรรมเสริมหลักสูตรมากกว่า จากตัวอย่างที่กล่าวมานี้เห็นได้ว่า การตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลให้แก่บุตรหลานนั้นพ่อ-แม่ ผู้ปกครองแต่ละท่านต่างมีเกณฑ์ในการใช้เพื่อตัดสินใจแตกต่างกัน และการตัดสินใจเลือกสถานศึกษาแต่ละแห่งก็อาจเกิดจากปัจจัยหลายประการด้วย เช่น ปัจจัยส่วนบุคคลของพ่อ-แม่ ผู้ปกครอง ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมของพ่อ-แม่ ผู้ปกครอง หรือแม้กระทั่งปัจจัยเกี่ยวกับสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ เช่น มาตรฐานทางวิชาการ รูปแบบการบริหารโรงเรียน ทำเลที่ตั้งของโรงเรียน จำนวนครูและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ภายในโรงเรียน ฯลฯ เป็นต้น ซึ่งปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้น่าจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ผู้ปกครองใช้เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกโรงเรียนให้แก่บุตรหลาน

เนื่องด้วยในเขตลาดพร้าวเป็นพื้นที่ที่มีจำนวนประชากรรวมทั้งสิ้น 109,614 คน เป็นเพศชาย 51,035 คน เพศหญิง 58,584 คน และมีประชากรในระดับช่วงอายุ 3 – 6 ปี รวม 1,133 คน เป็นเพศชาย 573 คน เพศหญิง 560 คน (สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย) อีกทั้งในเขตลาดพร้าวมีโรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนในระดับอนุบาลเอกชนถึง 18 โรงเรียน (กองทะเบียนส่วนกลาง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน : 2544) ดังตาราง 1 ซึ่งจากจำนวนประชากรที่อยู่ในช่วงปฐมวัยและจำนวนโรงเรียนเอกชนที่เปิดสอนระดับอนุบาลในเขตลาดพร้าวจำนวนมากนี้ ส่งผลให้ผู้ปกครองมีทางเลือกจำนวนมากในการคิดและตัดสินใจเลือกส่งบุตรหลานให้เข้าเรียน ณ โรงเรียนที่ตนพึงพอใจ

ตาราง 1 สถิติจำนวนนักเรียนในโรงเรียนเอกชน ระบบโรงเรียนสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2544
เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร

รายการ	จำนวน (คน)
โรงเรียนเทพเสนานุสรณ์	587
โรงเรียนอนุบาลฤทธิไกร	289
โรงเรียนอนุบาลเยี่ยมนุช	26
โรงเรียนอนุบาลฤทธิณี	25
โรงเรียนอนุบาลวรรณนา	102
โรงเรียนอนุบาลสังสิทธิ์	94
โรงเรียนกัลยวิทย์	340
โรงเรียนบุญฤดี	177
โรงเรียนสันติสุขวิทยา	135
โรงเรียนอนุบาลเฉลิมขวัญ	74
โรงเรียนสมิตสันต์	17
โรงเรียนอนุบาลดวงปัญญา	90
โรงเรียนอนุบาลทองหล่อ	107
โรงเรียนปิยพงศ์วิทยา	157
โรงเรียนอนุบาลสุขฤทัย	130
โรงเรียนอนุบาลโชคชัยลาดพร้าว	436
โรงเรียนอนุบาลแสนรัก	58
โรงเรียนอนุบาลยุพาวรรณ	55
รวม	2,899

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างจำนวนนักเรียนที่มีอยู่จริงในโรงเรียนอนุบาลเอกชนที่ตั้งอยู่ในเขตลาดพร้าวจำนวน 2,899 คนกับจำนวนประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตลาดพร้าวแล้วพบว่าจำนวนนักเรียนที่มีอยู่นั้นมีมากกว่าจำนวนประชากรในเขตลาดพร้าวที่มีช่วงอายุเดียวกันมากกว่าสองเท่าตัว แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนอนุบาลเอกชนในเขตลาดพร้าวมีประชากรในเขตอื่นเข้ามาใช้บริการทางการศึกษาเป็นจำนวนมาก และจากจำนวนโรงเรียนอนุบาลเอกชนที่มีมากเป็นอันดับที่ 5 จึงก่อให้เกิดสภาพการแข่งขันขึ้นระหว่างโรงเรียนที่เปิดสอนในระดับอนุบาล และในการตัดสินใจเลือกโรงเรียนใดโรงเรียนหนึ่งนั้น พ่อ-แม่ ผู้ปกครองอาจใช้ปัจจัยหลายตัวในการประกอบการตัดสินใจ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลของผู้ปกครอง ซึ่งในที่นี้จะทำการศึกษาจากทัศนะของผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่าง โดยจะศึกษาว่ามีปัจจัยด้านใดบ้างที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจของผู้ปกครอง และศึกษาถึงระดับอิทธิพลของปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนของผู้ปกครอง ซึ่งในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ นอกจากจะทำให้ทราบว่าปัจจัยใดบ้างที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจของผู้ปกครองและดูถึงระดับอิทธิพลที่มีผลต่อการตัดสินใจแล้ว ข้อมูลที่ได้ยังสามารถนำมาเป็นประโยชน์ในการวางแผนปรับปรุง แก้ไข และจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนด้านต่าง ๆ ให้มีคุณลักษณะที่เหมาะสมตรงตามความพึงพอใจของพ่อ แม่ ผู้ปกครองอีกด้วย

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง
2. เพื่อศึกษาทัศนะของผู้ปกครองเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครอง
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครอง
4. เพื่อเปรียบเทียบทัศนะของผู้ปกครองเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนแยกตามสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง

ความสำคัญของการวิจัย

ข้อมูลด้านปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม และระดับการส่งผลของปัจจัยสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนในทัศนะของผู้ปกครอง จะเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาที่เปิดสอนในระดับอนุบาลทั้งในส่วนของการบริหารและเอกชน ในการกำหนดนโยบายและแนวทางในการจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษาให้เหมาะสม อีกทั้งการทราบข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยสำคัญที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลาน

เข้าเรียนในโรงเรียนอนุบาลเอกชน เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร จะเป็นประโยชน์ต่อนักลงทุนที่ต้องการเข้ามาลงทุนในธุรกิจทางการศึกษา หรือผู้ที่ดำเนินธุรกิจอยู่แล้วได้นำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนการบริหาร เพื่อปรับปรุงแก้ไขหรือพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตรงตามความต้องการของบิดา มารดา หรือผู้ปกครองมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บิดา มารดา หรือผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1-3 ปีการศึกษา 2545 ในโรงเรียนอนุบาลเอกชน เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร จำนวน 2,899 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นบิดา มารดา หรือผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1-3 ปีการศึกษา 2545 ที่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนอนุบาลเอกชน เขตลาดพร้าว จังหวัดกรุงเทพมหานคร รวม 18 โรงเรียน จำนวน 351 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ

1. สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง

1.1 ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

1.2 อาชีพของผู้ปกครอง

1.3 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครอง

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ทิศนะของผู้ปกครองเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร

นิยามศัพท์เฉพาะ

ปัจจัยที่ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือก

หมายถึง ปัจจัยด้านต่าง ๆ ที่ผู้ปกครองใช้ในการพิจารณาและตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนให้แก่บุตรหลานหรือผู้ที่อยู่ในอุปการะ ซึ่งพิจารณาจาก ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครอง

การตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาล

หมายถึง การตัดสินใจให้บุตรหลานเรียนในโรงเรียนอนุบาลเอกชนโดย บิดา มารดา ที่มีบุตรหลานหรือผู้ที่อยู่ในอุปการะกำลังศึกษาในระดับชั้นอนุบาล โรงเรียนอนุบาลเอกชน เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร ซึ่งวัดจากระดับอิทธิพลของปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนในทัศนะของผู้ปกครอง ได้แก่ ปัจจัยเกี่ยวกับสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง ปัจจัยเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการศึกษา และปัจจัยเกี่ยวกับสถานศึกษา

ระดับอิทธิพลของปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการตัดสินใจ

หมายถึง ระดับความมากน้อยของการส่งผล (ค่าคะแนน) ของปัจจัยด้านต่าง ๆ ต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนในทัศนะของผู้ปกครอง ซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 5 คะแนน หมายถึง มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับมากที่สุด
- 4 คะแนน หมายถึง มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับมาก
- 3 คะแนน หมายถึง มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับปานกลาง
- 2 คะแนน หมายถึง มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับน้อย
- 1 คะแนน หมายถึง มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับน้อยที่สุด

ผู้ปกครอง

หมายถึง บิดา มารดา ที่ทำหน้าที่อุปการะเลี้ยงดู อบรมสั่งสอน และดูแลรับผิดชอบเด็กอย่างใกล้ชิดที่บ้าน และมีอำนาจในการตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษาของเด็ก

โรงเรียนอนุบาลเอกชน

หมายถึง สถานศึกษาที่จัดและดำเนินการโดยเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (โรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา) โดยทำการเปิดสอนในระดับชั้นอนุบาล ซึ่งตั้งอยู่ในเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร

ค่าเล่าเรียน

หมายถึง ค่าบำรุงการศึกษา ค่าเทอม ค่ากิจกรรมการเรียนการสอน และค่าอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ ที่โรงเรียนเรียกเก็บจากบิดา มารดา ในแต่ละเทอม

ค่าใช้จ่ายในการเดินทางระหว่างบ้านกับโรงเรียน

หมายถึง ค่าใช้จ่ายในการเดินทางจากบ้านมาโรงเรียนและจากโรงเรียนกลับบ้านที่เป็นค่าบริการรถรับ-ส่งที่โรงเรียนเรียกเก็บกรณีที่นักเรียนใช้บริการรถรับ-ส่งของโรงเรียน และค่าใช้จ่ายในการเดินทางจากบ้านมาโรงเรียนและจากโรงเรียนกลับบ้านกรณีที่นักเรียนไม่ได้ใช้บริการรถรับ-ส่งของโรงเรียนก็ตาม

ความมีชื่อเสียงของโรงเรียน

หมายถึง ความมีชื่อเสียงและการเป็นที่รู้จักของโรงเรียน พิจารณาจาก ระยะเวลาในการก่อตั้ง ความเป็นที่รู้จักในสังคม และการได้รับรางวัลต่าง ๆ อาทิเช่น การได้รับรางวัลโรงเรียนอนุบาลดีเด่นด้านคุณภาพการเรียนการสอน ด้านสุนาามัย ด้านสิ่งแวดล้อม ฯลฯ จากหน่วยงานรัฐและ/หรือสมาคมองค์กรต่าง ๆ

ทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่

หมายถึง ความเหมาะสมของสถานที่ตั้งโรงเรียน พิจารณาจาก ระยะทางจากบ้านถึงโรงเรียน สภาพแวดล้อมทางกายภาพโดยรวมทั้งภายในและภายนอกอาคารเรียน

การบริหารโรงเรียน

หมายถึง การบริหารจัดการและการดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อพัฒนาการด้านความรู้และพฤติกรรมของนักเรียน พิจารณาจากการมีนโยบายการบริหารโรงเรียนอย่างชัดเจน เช่น มีนโยบายพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนให้มีความรู้อยู่เสมอ มีการบริหารการเงินอย่างคุ้มค่าและประหยัด และมีการบริหารที่น่าเชื่อถือก่อให้เกิดประสิทธิผลต่าง ๆ

การจัดการเรียนการสอน

หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่พิจารณาจาก การจัดกิจกรรมหรือรูปแบบของกิจกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน เช่น หลักสูตรหลัก หลักสูตรเสริม และกิจกรรมต่าง ๆ ที่เสริมสร้างพัฒนาการให้แก่เด็ก

การแสดงบทบาทหน้าที่ของครู

หมายถึง สิ่งที่ครูปฏิบัติต่อเด็กโดยพิจารณาจาก การแสดงกิริยาท่าทางต่อเด็กอย่างเหมาะสม การดูแลเอาใจใส่ทั้งในด้านวิชาการและความประพฤติของเด็ก

การอำนวยความสะดวกและการบริการ

หมายถึง การให้บริการของสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ เช่น การบริการอาหารกลางวัน การบริการด้านสุขภาพ การดูแลความปลอดภัยภายในโรงเรียนและการบริการรับ-ส่งนักเรียน

การรักษาความปลอดภัย

หมายถึง วิธีการรักษาความปลอดภัยในด้านต่าง ๆ แก่เด็กเมื่อเด็กอยู่ในโรงเรียน เช่น การดูแลความปลอดภัยในการบริการอาหาร การดูแลความปลอดภัยในอาคารสถานที่และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการดูแลความปลอดภัยในการบริการรับ-ส่งนักเรียน

วิธีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการเรียน

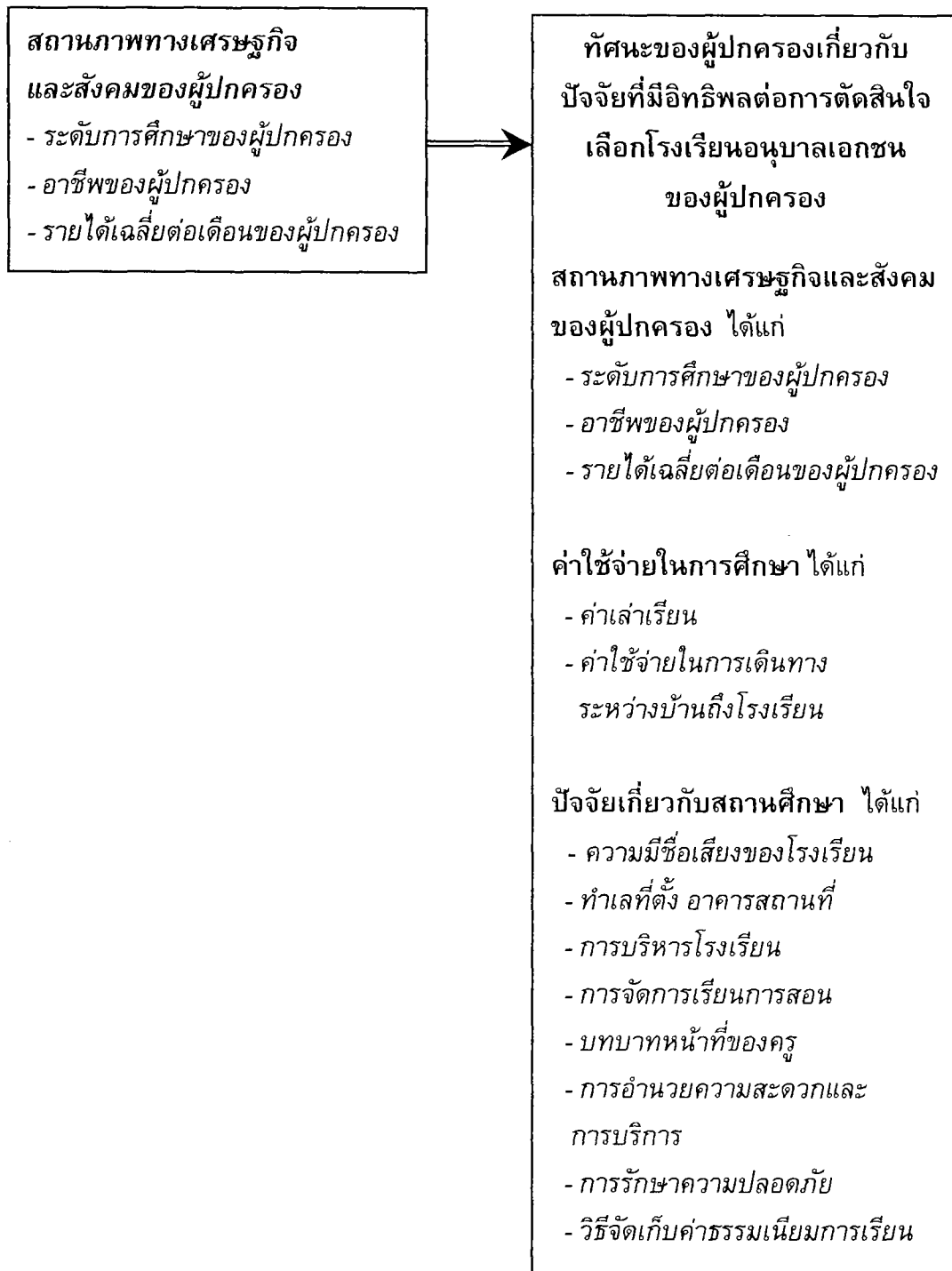
หมายถึง วิธีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมในการร่วมทำกิจกรรมเกี่ยวกับการเรียนการสอนต่าง ๆ โดยพิจารณาจาก วิธีที่สถานศึกษาเรียกเก็บจากผู้ปกครองในแต่ละเทอม เช่น การอนุญาตให้ผู้ปกครองสามารถผ่อนผันการชำระค่าเทอม หรือ การให้ชำระค่าเทอมเป็นรายงวด

ข้อจำกัดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ทำการศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร โดยทำการสอบถามข้อมูลจากบิดา-มารดากลุ่มตัวอย่างซึ่งจะทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากนักเรียนโดยกำหนดให้นักเรียน 1 คน ต่อผู้ปกครองซึ่งเป็นบิดาหรือมารดา 1 คน และจะเลือกกลุ่มตัวอย่างเฉพาะนักเรียนที่มีบิดา-มารดาเป็นผู้ดูแลนักเรียน หรือ นักเรียนที่มีบิดา-มารดาทำหน้าที่ตัดสินใจในเรื่องการศึกษาของนักเรียนเท่านั้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการโดยมีกรอบความคิดในการศึกษาว่า สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง อันได้แก่ ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครอง เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนในทัศนะของผู้ปกครอง ดังแสดงในภาพประกอบ 1 ดังนี้



ภาพประกอบ 1 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครองกับทักษะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครอง

สมมติฐานในการวิจัย

1. สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง อันได้แก่ ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์กับ ทักษะของผู้ปกครองเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครอง

2. สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง อันได้แก่ ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครองที่แตกต่างกันส่งผลต่อ ทักษะของผู้ปกครองเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. แนวความคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาก่อนวัยเรียน
2. โรงเรียนอนุบาลเอกชนและข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานศึกษา
3. การเลือกโรงเรียน
4. เศรษฐศาสตร์การศึกษา
5. ทฤษฎีอุปสงค์การศึกษา
6. ทฤษฎีอรรถประโยชน์
7. พฤติกรรมผู้บริโภคและการตัดสินใจ
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวความคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาก่อนวัยเรียน

เนื่องจากการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาเป็นการจัดการศึกษาเพื่อเด็กก่อนวัยเรียนในอายุ 3-6 ปี โดยเป็นการจัดการศึกษาในลักษณะของการฝึกอบรม เลี้ยงดู และให้การศึกษแก่เด็กในทุกด้าน ตามวัยและตามความสามารถของแต่ละบุคคล และเป็นการศึกษาในขั้นต้นที่นอกจากจะสอนให้เด็กอ่านออกเขียนได้แล้วยังเป็นการศึกษาที่ปลูกฝังในเรื่องของค่านิยม ขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมต่าง ๆ เบื้องต้นให้แก่เด็ก ฉะนั้นในการจัดโปรแกรมการศึกษาสำหรับเด็กก่อนวัยเรียนจึงมีความสำคัญ ด้วยเหตุนี้จึงมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาเกี่ยวกับแนวความคิดของนักการศึกษาต่าง ๆ เพื่อที่จะช่วยให้เข้าใจแนวทางในการจัดการศึกษาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมืองที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ดังที่हररा नललवलर (2535 : 2) อ้างถึง เพลโต และ อลิสโตเติล (Plato and Aristotle) โดยกล่าวว่า บุคคลทั้งสองได้ให้ความสำคัญในการจัดการศึกษาของเด็กก่อนวัยเรียนจากความเชื่อที่ว่า มนุษย์มีพื้นฐานของการเป็นคนดี ดังนั้นการศึกษาควรให้ความสำคัญของการพัฒนาร่างกายและจิตใจ โดยมองว่าการศึกษาเป็นการเตรียมบุคลากรไว้รับใช้ประเทศชาติ และอ้างถึง โคมินัส (John Amos Comenius) โดยเขาได้ให้ความเห็นว่า เด็กทุกคนควรมีสิทธิ์ได้รับการศึกษาในโรงเรียน ทั้งนี้ด้วยเหตุผลที่ว่าทุกคนมีความเป็นมนุษย์เท่าเทียมกันไม่ว่าจะเป็นคนรวย คนจน คนชั้นสูง คนธรรมดา ผู้หญิงหรือผู้ชาย ทุกคนควรได้รับการศึกษาเหมือน ๆ กัน ซึ่ง Comenius จะเน้นความสำคัญของการให้การศึกษาตั้งแต่ยังเล็กอยู่ เพราะเขาเชื่อว่าเป็นวัยที่ง่ายต่อการปั้นเด็ก ดังนั้นเด็กควรได้เรียนโดยการกระทำและเรียนโดยการเล่น และคิดว่าการศึกษาคควรเป็นกระบวนการ

การเรียนรู้ที่เริ่มตั้งแต่แรกเกิดและดำเนินไปจนตลอดชีวิต จากแนวความคิดดังกล่าว นักการศึกษาของไทยก็มีความเห็นเช่นเดียวกัน โดย ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2521 : 8) ได้ให้ความสำคัญของการศึกษาก่อนวัยเรียนว่า การศึกษาระดับปฐมวัย (0-6 ขวบ) เป็นกระบวนการพัฒนาการและกระบวนการเรียนต่อเนื่องเพื่อเป็นพื้นฐานการศึกษาตลอดชีวิตของเด็ก และเป็นความสำคัญในระยะต้นของชีวิต เมื่อเด็กมีการเจริญเติบโตและมีพัฒนาการสูงที่สุด โดยยอมรับว่าเด็กอายุ 0-6 ขวบ เป็นระยะที่เด็กเกิดการเรียนรู้มากที่สุดในชีวิตของมนุษย์ การเรียนรู้เหล่านั้นจะมีอิทธิพลต่อชีวิตภายหลังของเด็กเป็นอย่างยิ่ง เด็กปฐมวัยควรต้องเรียนรู้จากสิ่งแวดล้อม ซึ่งครอบคลุมไปถึงผู้ใหญ่ ครอบครัว แม่บ้าน และครู ซึ่งเป็นกระบวนการต่อเนื่องไม่มีก่อนและหลัง การเรียนรู้จึงควรเป็นการบูรณาการโดยการพัฒนาด้านต่าง ๆ ในตัวเด็กเอง ฉะนั้นการเรียนในระดับเด็กเล็กและอนุบาลจึงเป็นการเตรียมเด็กให้มีพัฒนาการด้านต่าง ๆ เพื่อให้สามารถเรียนในชั้นสูงขึ้นไป สถานศึกษาจึงควรจัดโปรแกรมการเรียนที่ส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการในทุกๆ ด้าน และมีการจัดการด้านโภชนาการที่ช่วยส่งเสริมการเจริญเติบโตของสมองและร่างกายให้ได้สัดส่วนตามอายุ โดยที่รัฐจะต้องถือเป็นนโยบายว่าเด็กคือทรัพยากรที่สำคัญที่สุดของชาติ การปล่อยให้เด็กเจริญเติบโตตามยถากรรมเป็นบ่อนทำลายชาติ เพราะถือว่ารัฐบาลละเลยที่จะเตรียมผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพดีในอนาคต เบญจา แสงมะลิ (2540 : 5) ให้แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับอนุบาลศึกษาว่า การปลูกฝังอบรมเด็กนั้นจะต้องประกอบด้วยขั้นตอน หลักการและวิธีปฏิบัติอย่างละเอียดรอบคอบ ครูจะต้องเข้าใจและพร้อมให้ความรัก ความอบอุ่น และช่วยเหลือเด็กให้คิดเป็น มีเหตุผล และเป็นคนที่มีคุณภาพของสังคม เช่นเดียวกับ อาร์ สันหวั (2540:16-17) ที่กล่าวถึงความสำคัญของการจัดการศึกษาระดับอนุบาลไว้ว่า การเตรียมความพร้อมของเด็กขึ้นอยู่กับครูเป็นสำคัญ ดังนั้นครูจึงควรให้ความสนใจและควรเรียนรู้เด็กเป็นรายบุคคล เพราะเด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกันมาก ครูต้องสามารถพัฒนาการเด็กได้ตามศักยภาพของแต่ละคน การสอนเด็กโดยเน้นเนื้อหาสาระของความรู้เป็นสิ่งที่ไม่จำเป็นอีกต่อไป โดยเฉพาะสังคมในปัจจุบันที่มีทั้งหนังสือและเทคโนโลยีสารสนเทศที่เด็กสามารถสืบค้นเพื่อการเรียนได้ง่ายและสะดวก แต่วิธีที่ครูน่าจะเรียนรู้คือ การทำให้เด็กมีทักษะในการเรียนรู้ ชอบอ่าน ชอบเขียน ชอบค้นคว้า อยากรู้และช่างสังเกตให้สอดคล้องและเป็นไปตามวัยและตามพัฒนาการของเด็ก ครูควรจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับวัยของเด็ก โดยเฉพาะเด็กระดับอนุบาลเป็นวัยที่สร้างสรรค์มากที่สุด และความสำคัญอยู่ที่การสอนโดยเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและพัฒนาเป็นรายบุคคล

จากแนวคิดของนักการศึกษาต่าง ๆ พอที่จะสรุปได้ว่า เด็กระดับก่อนวัยเรียนหรือเด็กระดับอนุบาลเป็นวัยที่สามารถเรียนรู้ได้มากที่สุด ฉะนั้นความสำคัญในการพัฒนาเด็กในวัยนี้จึงควรอยู่ที่การให้การศึกษาโดยเน้นถึงการสร้างพัฒนาการของเด็กให้เป็นไปอย่างสร้างสรรค์ เน้นการจัดการศึกษาแบบให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และเชื่อว่าหากเด็กได้รับการดูแล อบรมเลี้ยงดูที่เหมาะสม และได้รับการศึกษาโดยเน้นถึงการพัฒนาศักยภาพจากประสบการณ์จริงอย่างเต็มที่

ตามวัยแล้ว จะเป็นการเตรียมความพร้อมในการเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีประสิทธิภาพและเป็นกำลังสำคัญต่อการพัฒนาสังคมและประเทศชาติต่อไปในอนาคต

โรงเรียนอนุบาลเอกชนและข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานศึกษา

การศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษาที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งเพราะเป็นรากฐานของชีวิตมนุษย์และเป็นฐานรองรับการศึกษาในทุกระดับ ดังนั้นการจัดการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษาจึงต้องกระทำโดยมุ่งเน้นถึงการพัฒนาเด็กและเยาวชนของชาติในทุก ๆ ด้านไม่ว่าจะเป็นพัฒนาการทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม ฯลฯ และเนื่องจากในปัจจุบันพบว่ามีสถานศึกษาหรือโรงเรียนที่เปิดสอนในระดับก่อนประถมศึกษาหรือระดับอนุบาลขึ้นเป็นจำนวนมากทั้งภาครัฐและเอกชน โดยโรงเรียนอนุบาลของรัฐจะอยู่ในความดูแลของกระทรวงศึกษาธิการและอยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ยกเว้นโรงเรียนอนุบาลของรัฐที่อยู่ในความดูแลของทบวงมหาวิทยาลัย อาทิ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ที่ได้จัดตั้งขึ้นเพื่อใช้สำหรับทดลองวิธีการสอนและวิจัยเกี่ยวกับเด็กก่อนวัยเรียน ส่วนโรงเรียนอนุบาลเอกชนจะอยู่ในความดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีหน่วยงานเอกชนเป็นผู้รับผิดชอบ ซึ่งในที่นี้จะขอกล่าวถึงเฉพาะโรงเรียนอนุบาลเอกชน

โรงเรียนอนุบาลเอกชนในปัจจุบันมีลักษณะการจัดตั้งโรงเรียนโดยอาศัยอำนาจตาม มาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2540 : 24) โดยโรงเรียนเอกชนที่จัดการศึกษาก่อนประถมศึกษา มี 2 ลักษณะ คือ โรงเรียนในระบบโรงเรียนประเภทสามัญศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา และโรงเรียนการศึกษาพิเศษและการศึกษาสงเคราะห์

เนื่องจากกรุงเทพมหานครได้ดำเนินการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาตามนโยบายของรัฐบาลในรูปชั้นเด็กเล็กเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าเรียนระดับประถมศึกษาในอนาคตตามโครงการประเภทพัฒนาคุณภาพการศึกษาสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาของสำนักงานการศึกษาในระยะแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2540-2544) จากนโยบายของรัฐที่เล็งเห็นความสำคัญของการจัดการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษา และจากสถิติการเพิ่มขึ้นของจำนวนโรงเรียนและนักเรียนในระดับก่อนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2538 – 2543 ส่งผลให้ผู้ปกครองนักเรียนมีทางเลือกในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนเพิ่มขึ้น ดังรายละเอียดในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนโรงเรียนและนักเรียนในระดับก่อนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร
ปีการศึกษา 2538 – 2543

ปีการศึกษา	โรงเรียน		นักเรียน		
	จำนวน (โรง)	การ เปลี่ยนแปลง	จำนวน (คน)	การ เปลี่ยนแปลง	เพิ่มขึ้น ร้อยละ
2538	416	-	26,981	-	-
2539	419	3	32,043	5,062	18.76
2540	423	4	36,329	4,286	13.38
2541	426	3	47,133	10,804	29.74
2542	426	-	60,056	12,923	27.42
2543	428	2	67,735	7,679	12.79

ที่มา: สำนักงานการศึกษา. ฝ่ายแผนงานและสารสนเทศทางการศึกษา (2544). จำนวนโรงเรียนและนักเรียนในระดับก่อนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร. เอกสารข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา. ปีการศึกษา 2538-2543.

การที่ประเทศเล็งเห็นความสำคัญของการให้การศึกษาแก่ประชากรของประเทศ และภาครัฐเปิดโอกาสให้เอกชนเข้ามามีบทบาทสำคัญในการให้บริการทางการศึกษา ด้วยเหตุนี้จึงส่งผลให้มีโรงเรียนอนุบาลเอกชนเกิดขึ้นเป็นจำนวนมากเพื่อสร้างทางเลือกและตอบสนองความต้องการของผู้ปกครองที่เพิ่มมากขึ้น อีกทั้งกระทรวงศึกษาธิการโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนมีนโยบายมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาของโรงเรียนเอกชนให้มีมาตรฐานที่สูงขึ้น สุวิมล เจริญกุล (2538 :17) กล่าวถึงนโยบายการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาว่า สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนได้ใช้กระบวนการรับรองมาตรฐานคุณภาพของโรงเรียนที่เน้นถึงการทำให้โรงเรียนเอกชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาและประเมินตนเองอย่างต่อเนื่อง ซึ่งนอกจากจะพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนเพื่อนำไปสู่ความเป็นเลิศแล้ว ยังเป็นการส่งเสริมให้โรงเรียนเอกชนมีบทบาทโดดเด่นอย่างเช่นที่เคยเป็นมาในอดีตเมื่อแรกเริ่มการศึกษาในระบบโรงเรียนและเพื่อให้สามารถสนับสนุนการศึกษาเอกชนให้ได้มาตรฐานตามที่ต้องการด้วย

จะเห็นได้ว่าการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษานั้น โรงเรียนอนุบาลเป็นสถานที่จัดการศึกษาสำหรับเด็กก่อนวัยเรียนหรือเด็กที่มีอายุระหว่าง 3-6 ปี ที่มุ่งเน้นให้เด็กได้มีการพัฒนาตามเกณฑ์สภาวะความต้องการพื้นฐานของเด็ก โดยจัดการศึกษาที่ส่งเสริมพัฒนาการ

รอบด้านให้สอดคล้องกับธรรมชาติของเด็ก และมีการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมต่าง ๆ ให้แก่เด็ก เพื่อให้เด็กได้รับการเลี้ยงดูและการพัฒนาทางด้านความพร้อมทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สติปัญญา บุคลิกภาพและการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม และเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและเจริญเติบโตเป็นกำลังสำคัญแก่ประเทศชาติต่อไป ฉะนั้น การเลือกสถานศึกษาสำหรับเด็กจึงมีความสำคัญเป็นอย่างมาก ซึ่งบิดา-มารดาหรือผู้ปกครอง ควรทำการศึกษาข้อมูลโดยรวมเกี่ยวกับสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการเลือกโรงเรียนที่เหมาะสมให้แก่บุตรหลานต่อไป ดังนี้

ความมีชื่อเสียงของโรงเรียน

การตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลนั้นมีพ่อ แม่ ผู้ปกครองจำนวนไม่น้อยที่ตัดสินใจให้บุตรหลานของตนเข้าไปศึกษา ณ โรงเรียนที่มีชื่อเสียงด้านต่าง ๆ เช่น โรงเรียนที่ได้รับรางวัลคุณภาพในการเรียนการสอนดีเยี่ยม โรงเรียนที่ได้รับรางวัลสิ่งแวดล้อมดีเด่น หรือโรงเรียนที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO ต่าง ๆ เป็นต้น การที่พ่อ แม่ ผู้ปกครองเล็งเห็นถึงความสำคัญด้านความมีชื่อเสียงของโรงเรียนอาจเป็นเพราะมีทัศนคติที่ดีแก่โรงเรียน หรือ มีความเชื่อมั่นว่าโรงเรียนที่มีชื่อเสียงหรือโรงเรียนที่รับรางวัลในด้านต่าง ๆ เป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพ เหมาะสมที่จะส่งบุตรหลานของตนเข้ามาศึกษาหาความรู้ เพราะจะสามารถอบรมสั่งสอนให้บุตรหลานของตนมีความรู้ความสามารถและมีพัฒนาการที่ดีได้

ทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่

ในการเลือกโรงเรียนให้แก่เด็กนั้นด้านทำเลที่ตั้งก็มีส่วนสำคัญเป็นอย่างมาก โรงเรียนที่ดีควรตั้งอยู่ในที่ ๆ ไม่มีโรงงานอุตสาหกรรมที่สร้างมลพิษหรือมลภาวะให้แก่เด็ก และควรอยู่ในสถานที่ซึ่งสามารถเดินทางไปมาได้สะดวก เพื่อประโยชน์ในการรับ-ส่งบุตรหลานกรณีที่บิดา มารดา หรือผู้ปกครองทำการรับ-ส่งด้วยตัวเอง อีกทั้งการจัดอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ก็มีส่วนสำคัญในการสร้างเสริมประสบการณ์และพัฒนาการของเด็ก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2523:315) กล่าวถึงในบทความไว้ว่า สถานการณ์การเรียนรู้ของเด็กขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม เด็กเล็ก ๆ มักมีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้จากสิ่งแวดล้อมรอบตัวโดยการแตะต้อง สัมผัส และจะเรียนรู้จากสิ่งที่เป็นรูปธรรมได้ง่าย การจัดสิ่งแวดล้อมจึงเป็นเรื่องที่เป็นความรับผิดชอบของครูและผู้ปกครอง อุปกรณ์ที่จัดให้เด็กเล่นควรเป็นสิ่งที่หาง่ายและส่งเสริมความคิดริเริ่มให้เด็ก การเลือกทำเลที่ตั้งของโรงเรียน การจัดห้องเรียน การปลูกต้นไม้ภายในบริเวณนับว่ามีความสำคัญที่จะต้องพิจารณาให้เหมาะสมจะทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้และมีความสามารถใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ สิ่งแวดล้อมที่จัดให้กับเด็กไม่ว่าจะเป็นสถานการณ์ในการเล่นในร่มหรือกลางแจ้ง รวมทั้งอุปกรณ์ต่าง ๆ จะทำให้เด็กมีประสบการณ์มากขึ้น มีความเข้าใจในสิ่งใหม่ ๆ อยู่เสมอและมีความเจริญเติบโตได้ทุกด้าน ในเรื่องของการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนนั้น สุจินดา ขจรรุ่งศิลป์ และ ธิดา พิทักษ์สินสุข (2543 : 18) กล่าวว่า การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนทั้งการจัดสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียนและภายในห้อง

เรียนจะสะท้อนถึงความพึงพอใจของการออกแบบที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของเด็กอย่างสนุกสนาน ซึ่งการจัดสิ่งแวดล้อมนอกห้องเรียนควรคำนึงถึงความเป็นธรรมชาติของบรรยากาศ เช่น การปลูกต้นไม้ที่หลากหลายมีลักษณะของต้นไม้และใบไม้ที่แตกต่างกัน เพื่อให้เด็กสามารถใช้ประโยชน์ในการเรียนรู้ การสังเกตความแตกต่างของต้นไม้ได้ กรณีของเครื่องเล่นกลางแจ้งในสนาม เครื่องเล่นต่าง ๆ เหล่านี้ควรมุ่งส่งเสริมพัฒนาการทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา สังคม อารมณ์และจิตใจของเด็ก โดยในขณะที่เด็กกำลังเล่นอยู่ ณ ตำแหน่งใดของชุดเครื่องเล่น พัฒนาการของเด็กควรจะทำมากกว่าหนึ่งด้าน เช่น ในการปีนตาข่ายเชือก เด็กต้องใช้ทั้งกล้ามเนื้อมัดเล็กและมัดใหญ่ของทั้งร่างกาย เด็กจะต้องมีการคิดตัดสินใจและคาดคะเนถึงการลงน้ำหนักในแต่ละตำแหน่งเพื่อให้เกิดความสมดุล นับว่าเป็นการฝึกการทำงานของสมองในการคิดวางแผน คาดคะเน การแก้ปัญหาแก่เด็กไปในตัวด้วย

การจัดสิ่งแวดล้อมภายในอาคารเรียนก็มีส่วนสำคัญ ซึ่งลักษณะของอาคารเรียนควรมีความสะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อย สวยงาม ควรมีการจัดสรรพื้นที่ในห้องเรียนให้เหมาะสม และมีการจัดสัดส่วนของพื้นที่ใช้งานกับพื้นที่ว่างสำหรับการเคลื่อนไหวและจัดกิจกรรมพิเศษที่เกิดจากความสนใจของเด็กหรือเพื่อสร้างความสนใจให้แก่เด็ก เพื่อให้เด็กและครูได้ใช้พื้นที่ทุกส่วนของห้องเรียนอย่างเต็มที่ โดยสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ (2539 : 20) กล่าวถึง การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน สำหรับเด็กระดับก่อนประถมศึกษาว่ามีความสำคัญและมีผลต่อพฤติกรรมและพัฒนาการของเด็ก ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษา จำเป็นจะต้องศึกษาและทำความเข้าใจหลักการจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนระดับก่อนประถมศึกษา เพื่อจะได้ดำเนินการหรือส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาในระดับนี้ได้อย่างถูกต้อง โดยการจัดสภาพแวดล้อมจะต้องคำนึงถึง ความสะอาด ห้องเรียนและห้องกิจกรรมควรมีแสงสว่างเพียงพอ มีปลอดภัยและกว้างได้สัดส่วนกับจำนวนเด็ก ครูภัณฑ์ภายในห้องเรียนควรมีขนาดเหมาะสมและเพียงพอกับจำนวนเด็ก สื่อและเครื่องเล่นภายในห้องเรียน ต้องมีจำนวนพอเพียง ปลอดภัย และอยู่ในสภาพที่ใช้การได้สอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา บริเวณภายนอกห้องเรียนและสนามเด็กเล่นก็มีความสำคัญเช่นเดียวกับสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน โดยสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียน ควรจัดให้มีที่ร่ม ที่โล่งแจ้ง มีการจัดแบ่งพื้นที่สำหรับให้เด็กระดับก่อนประถมศึกษาเล่นแยกจากสนามเด็กเล่นของเด็กระดับประถมศึกษา โดยคำนึงถึงความปลอดภัยและประโยชน์ของการใช้สอย การจัดสนามเด็กเล่นก็ควรจัดให้มีพื้นผิวหลายประเภท เช่น หากมีพื้นที่เพียงพอให้มีทั้งเนินและที่ราบ มีที่สำหรับเล่นของเล่นที่มีล้อเลื่อน ที่สำหรับเล่นทราย เล่นน้ำและที่สำหรับขุด มีเครื่องเล่นประเภทปีนป่าย ทรงตัว ฯลฯ และมีขอบเขตเป็นสัดส่วน อีกทั้งอุปกรณ์ ของเล่น และเครื่องเล่นต่าง ๆ ภายในสนามต้องเหมาะสมกับเด็กในวัยนี้ และต้องมีความแข็งแรง ทนทาน ได้รับการดูแลให้อยู่ในสภาพที่ใช้การ

ได้ดี และมีความปลอดภัยอยู่ตลอดเวลา และควรมีห้องน้ำ ห้องส้วม ที่สะอาดถูกสุขลักษณะเหมาะสมกับวัย และสะดวกแก่การใช้ซึ่งอาจอยู่ในห้องเรียนหรือในอาคารเรียนด้วย

การบริหารโรงเรียน

การบริหารโรงเรียน หมายถึง การสั่งการ ควบคุม ดูแล กิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเป็นการบริการทางการศึกษา ซึ่งโรงเรียนควรเน้นการบริหารดำเนินงานวิชาการ กิจกรรมนักเรียน งานบุคคล ธุรการ การเงิน อาคารสถานที่ งานสัมพันธ์กับชุมชน ฯลฯ โดยงานที่ถือได้ว่าเป็นส่วนสำคัญของการบริหารโรงเรียนคืองานวิชาการ อันได้รวมถึงมาคืองานกิจกรรมนักเรียน โดยงานต่าง ๆ เหล่านี้ต้องจัดทำขึ้นเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์แก่เด็กและเพื่อการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิภาพ วิจิตร วรุตบางกู และสพิชญา ชีระกุล (2523 : 3) กล่าวว่า การบริหารโรงเรียนคือ การทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมกันดำเนินการเพื่อให้บริการทางการศึกษาแก่เยาวชนและผู้สนใจ เพื่อให้เกิดการพัฒนาทางด้านความรู้ ความสามารถ เจตคติ ค่านิยม พฤติกรรมและคุณธรรมต่าง ๆ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม และ กู๊ด (Good, 1974 : 541) กล่าวว่า การบริหารโรงเรียน หมายถึง การสั่งการ การควบคุม ดูแลงาน และการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นหน้าที่ของโรงเรียนเพื่อให้ปฏิบัติงานเหล่านั้น นำไปสู่สัมฤทธิ์ผลในการจัดการศึกษาได้ตรงเป้าหมายทุกประการ จะเห็นได้ว่าการบริหารโรงเรียนเอกชนให้มีคุณภาพนั้น เป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง รุ่ง แก้วแดง (2531:3) กล่าวว่า โรงเรียนที่จะประสบผลสำเร็จในการจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพคือ โรงเรียนที่มีการบริหารอย่างมีหลักเกณฑ์ ซึ่งควรเน้นในเรื่องดังนี้

1. เรื่องการจัดลำดับความสำคัญของงานของโรงเรียน ผู้บริหารจะต้องกำหนดงานให้ชัดเจน และกำหนดลำดับความสำคัญของงาน เช่น กำหนดงานโรงเรียนไว้ 6 งาน คือ งานวิชาการ งานกิจกรรมนักเรียน งานบุคลากร งานธุรการและการเงิน งานอาคารสถานที่ และงานสัมพันธ์กับชุมชน เมื่อกำหนดงานแล้วจะต้องกำหนดลำดับความสำคัญของงานว่าจะทำอะไรเป็นสิ่งแรก และทำโดยสม่าเสมอ ซึ่งถือว่าเป็นจุดเน้นของโรงเรียน โรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จจะให้ความสำคัญกับงานวิชาการเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ กิจกรรมนักเรียนหรือจะเรียกว่าเป็นงานส่งเสริมการเรียนการสอนก็ได้

2. เรื่องกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องกำหนดหน้าที่ของบุคคลแต่ละด้านให้ชัดเจน เพื่อให้มีการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพการดำเนินงานมีประสิทธิภาพไม่ซ้ำซ้อน ก้าวถอยกัน

การจัดการเรียนการสอน

ในการอบรมสั่งสอนเด็กทั้งด้านการให้ความรู้และการอบรมกิริยามารยาทแก่เด็ก นอกจากจะเป็นหน้าที่ของพ่อ แม่ ผู้ปกครองที่พึงปฏิบัติเมื่ออยู่ที่บ้านแล้ว โรงเรียนก็เป็นสถานที่หนึ่งที่สำคัญที่จะจัดประสบการณ์การเรียนการสอนให้แก่เด็ก ซึ่งผู้ที่ทำหน้าที่อบรมสั่งสอนเด็กเมื่ออยู่ที่โรงเรียนก็คือครู การที่ครูผู้สอนหรือครูพี่เลี้ยงจะสามารถให้ความรู้และอบรมเด็กในชั้นเรียน

ให้มีลักษณะที่พึงประสงค์ได้นั้น ทางโรงเรียนควรมีนโยบายในการจัดการเรียนการสอนที่เอื้อประโยชน์ต่อการเสริมสร้างพัฒนาของเด็กแต่ละคนและแต่ละด้านด้วย ซึ่งในการจัดการเรียนการสอนไม่ควรให้ความสำคัญเฉพาะการสอนในชั้นเรียนเพียงอย่างเดียว เพราะการสอนในชั้นเรียนอาจทำให้เด็กมีความรู้เพียงแค่ว่าในตำราและสิ่งที่ครูบอก ดังนั้นทางโรงเรียนควรมีนโยบายในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ขึ้นทั้งกิจกรรมภายในและกิจกรรมภายนอกห้องเรียน หรืออาจมีการจัดกิจกรรมไปทัศนศึกษาไปยังสถานที่ต่าง ๆ เพื่อสร้างเสริมพัฒนาการเด็ก และช่วยให้เด็กได้แสดงความรู้ความสามารถและกล้าแสดงออก และเมื่อมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต่าง ๆ ขึ้นแล้วทางโรงเรียนหรือครูผู้สอนควรทำการวัดผลหรือประเมินพัฒนาการเด็ก และทำการเสนอผลการเรียนหรือผลของการทดสอบพัฒนาเด็กให้ผู้ปกครองทราบ พร้อมทั้งให้ความรู้แนวทางการพัฒนาเด็กและขอความร่วมมือจากผู้ปกครองในการส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการทุกด้าน หรือแก้ไขข้อบกพร่องของเด็กเป็นรายบุคคล เพื่อเด็กจะได้มีพัฒนาการสูงสุดตามศักยภาพ และพร้อมที่จะเรียนระดับประถมศึกษาต่อไป ประภาพรณ เอี่ยมสุภามิต (2529:528) กล่าวถึงการประเมินพัฒนาการเด็กว่า ในการประเมินผลพัฒนาการเด็กนั้นอาจทำได้อย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ โดยที่การประเมินผลอย่างไม่เป็นทางการก็คือ การสังเกตความรู้สึกของเด็กว่าเด็กมีความพึงพอใจแค่ไหนในกิจกรรมที่จัดให้ หรือเด็กมีความคับข้องใจเกิดขึ้นหรือไม่ในการทำกิจกรรมเหล่านั้นเพื่อที่ว่าครูจะได้หาทางปรับปรุงข้อบกพร่องต่อไปได้นั่นเอง

เห็นได้ว่าการที่โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในด้านต่าง ๆ ทั้งกิจกรรมทางด้านการให้ความรู้ทางวิชาการ กิจกรรมที่ก่อให้เกิดการมีส่วนร่วม และกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการแสดงออกทางความคิดและการกระทำต่าง ๆ จะช่วยให้เด็กมีการเจริญเติบโตถูกส่วน และมีพัฒนาการที่ดีเหมาะสมกับวัย อีกทั้งการประเมินผลพัฒนาการเด็กของโรงเรียนหรือครูผู้สอนจะทำให้เห็นถึงปัญหาในด้านต่าง ๆ ทั้งปัญหาทางด้านการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน ความก้าวหน้าของพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็ก พฤติกรรมการสอนของครูผู้สอนหรือครูพี่เลี้ยง หรือแม้กระทั่งการเอาใจใส่ในการเรียนของตัวเด็กเอง ทั้งนี้เพื่อนำมาเป็นประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนที่ดีมีคุณภาพของโรงเรียนและครูผู้สอนในภายภาคหน้า โดยมุ่งที่การสร้างเสริมพัฒนาการเด็กให้เจริญก้าวหน้า เติบโตสมวัยทั้งทางด้านสมอง สติปัญญา ความรู้ความสามารถ และพัฒนาการทางร่างกายในด้านต่าง ๆ

บทบาทหน้าที่ของครู

เนื่องจากครูเป็นบุคคลที่จะสามารถดูแลและอบรมสั่งสอนเด็กทั้งด้านความรู้ความสามารถและกิริยามารยาทยามเมื่อเด็กอยู่ที่โรงเรียน ฉะนั้นบทบาทหน้าที่ของครูจึงเป็นสิ่งสำคัญ เพราะจะเป็นเสมือนต้นแบบหรือแม่พิมพ์ให้แก่เด็กโดย นิตยา ประพฤติกิจ (2539 : 12) กล่าวว่า งานสอนเป็นงานที่ต้องอาศัยความรับผิดชอบอย่างมาก และงานสอนในโรงเรียนอนุบาลยิ่งมีความสำคัญกว่านั้น ครูปฐมวัยจะต้องพยายามสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนครูด้วยกัน ต่อผู้ปกครอง และต่อตัวเด็ก โดยทำการติดต่อกับผู้ปกครองเด็กอย่างสม่ำเสมอและอย่างมีธรรมา

รักที่จะศึกษาและพัฒนาทักษะให้เป็นที่ยอมรับอยู่ตลอดเวลา และมีความเชื่อมั่นในตัวเอง ต้องรู้จักตัดสินใจปัญหาโดยการตรวจสอบความเป็นจริงเสียก่อน ส่วนด้านคุณลักษณะของครูนั้น สุรางค์ ไคว์ตระกูล (2533 : 4) กล่าวว่า การเป็นครูไม่เพียงแต่จะต้องมีความรู้ทางวิชาการเพื่อจะสอนนักเรียนเท่านั้น แต่ครูยังจะต้องเป็นผู้ช่วยนักเรียนให้พัฒนาทั้งทางด้านสติปัญญา บุคลิกภาพ อารมณ์ และสังคมด้วย ฉะนั้นครูต้องเป็นผู้ที่ให้ความอบอุ่นแก่นักเรียน เพื่อนักเรียนจะได้มีความเชื่อและไว้วางใจครู พร้อมทั้งจะเข้าพบครูเวลาที่มีปัญหา นอกจากนี้ครูจะต้องเป็นแบบฉบับที่ดีแก่นักเรียน เพราะนักเรียนส่วนมากมักจะมีความน้อยหน้อยหนึ่งคนที่เขาจะยึดเป็นแบบฉบับหรือเป็นต้นแบบหลักของชีวิต ดังนั้นอิทธิพลของครูที่นักเรียนยึดเป็นแบบฉบับจะติดตามไปตลอดชีวิต ดังนั้นครูควรเข้าใจธรรมชาติของกระบวนการเรียนรู้ และสามารถใช้วิธีการสอนที่เหมาะสมจูงใจให้นักเรียนอยากเรียน อีกทั้งต้องเป็นผู้ที่รู้จักนักเรียน และต้องไม่เพียงแต่เป็นผู้สอนทางด้านวิชาการอย่างเดียวเท่านั้น แต่ต้องเป็นผู้ที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการทางบุคลิกภาพของนักเรียนด้วย ฉะนั้นครูจึงต้องมีความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาพัฒนาการ เพื่อจะช่วยนักเรียนให้มีพัฒนาการทั้งด้านสติปัญญาและด้านบุคลิกภาพด้วย โดยทำตนเป็นผู้ส่งเสริมการพัฒนาบุคลิกภาพของนักเรียนให้ไปในทางบวก เพื่อนักเรียนจะได้เจริญเติบโตเป็นบุคคลที่มีชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีคุณค่า มีความภูมิใจในตัวเอง ยนต์ ชุ่มจิต (2530 : 79) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของครูในทิศทางเดียวกันเดียวกันว่า ครูที่ดีควรเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพดี ซึ่งบุคลิกภาพที่ดีของครูในที่นี้หมายถึง บุคลิกภาพทั้งทางกาย และจิตใจ เช่น รูปร่างหน้าตาดี ทำทางสง่าผ่าเผย แต่งกายเรียบร้อย พูดจาไพเราะ นุ่มนวล สงบเสถียร มีลักษณะเป็นผู้นำน้ำเสียงชัดเจน และควรเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติส่วนตัวดีด้วย เช่น สติปัญญาดี มีความเฉลียวฉลาด มีความรู้กว้างขวาง เชื่อมั่นในตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมีความสามารถในการสอนและปกครองเด็ก โดยสอนให้เด็กเกิดการเรียนรู้ได้อย่างสนุกสนานและสามารถปกครองนักเรียนให้อยู่ในระเบียบวินัยได้ตลอดเวลา เป็นต้น

การอำนวยความสะดวกและการบริการ

การบริการที่ทางสถานศึกษาอำนวยความสะดวกให้แก่เด็กมีหลายประเภท เช่น การบริการอาหารกลางวันในโรงเรียน การบริการด้านสุขภาพ และการบริการรถรับ-ส่ง ดังนี้

1. การบริการอาหารกลางวันในโรงเรียน ต้องไม่ทำไปเพื่อเป็นการค้าหรือเพื่อแสวงหาผลกำไรแต่กระทำเพื่อประโยชน์โดยตรงที่จะเกิดแก่นักเรียน โดยมุ่งหวังให้นักเรียนทุกคนได้รับประทานอาหารกลางวันที่มีทั้งปริมาณและคุณภาพที่ได้สัดส่วนตามหลักโภชนาการ เพื่อช่วยให้นักเรียนมีสุขภาพดีและเจริญเติบโตสมส่วนตามวัย ซึ่งการบริการอาหารกลางวันที่โรงเรียนจัดทำขึ้นนั้น ส่วนหนึ่งก็เพื่อให้นักเรียนได้รับประทานอาหารในราคาถูก นับว่าเป็นการช่วยประหยัดเงินแก่นักเรียนและผู้ปกครอง หรือมองอีกทางหนึ่งก็เพื่อให้นักเรียนและครูได้รับประทานอาหารที่สะอาดถูกสุขลักษณะร่วมกัน และเป็นประโยชน์ทางการศึกษาของนักเรียน

ทางอ้อมเพราะทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้วิชาการต่าง ๆ ในภาคปฏิบัติจริง เช่น ประเภท ชนิด ประโยชน์ คุณค่าของอาหาร มารยาทในการรับประทานอาหาร ฯลฯ เป็นต้น

2. การบริการด้านสุขภาพ เพราะการที่นักเรียนมีสุขภาพดีนั้นเป็นเรื่องที่มีความสำคัญต่อความปลอดภัยของชีวิต ดังนั้นการตรวจร่างกายนักเรียนโดยนายแพทย์หรือพยาบาล อยู่เสมอตั้งแต่เริ่มเข้าเรียนนั้น เป็นวิธีการที่ดีที่จะช่วยให้นักเรียนมีความปลอดภัยจากโรคต่าง ๆ ได้อย่างมาก กรณีการเกิดอุบัติเหตุรวมทั้งการดูแลรักษานักเรียนแต่ละคนควรมีการบันทึกลงในสมุดระเบียบประจำตัวเด็กทุกครั้ง และการติดตามดูผลการตรวจอย่างสม่ำเสมอจะช่วยให้เกิดความสนใจในการรักษาและการแก้ไขเหตุการณ์ได้มากยิ่งขึ้น

3. การบริการรถรับ - ส่งนักเรียน โดยจะเห็นได้ว่าพ่อ แม่ ผู้ปกครอง หันมาสนใจบริการด้านรถรับ-ส่งของโรงเรียนมากขึ้น ซึ่งอาจเป็นเพราะปัญหาการจราจรในปัจจุบันก็เป็นได้ ดังที่ พัทรี สอนแก้ว (2536 : 85) ที่กล่าวว่า ปัจจุบันมีหลายครอบครัวที่ประสบปัญหาเรื่องรถรับ-ส่งเด็กโดยเฉพาะเด็กปฐมวัยในโรงเรียนอนุบาล ดังนั้นในกลุ่มผู้ปกครองจึงอาจรวมกลุ่มจัดเวรรับ-ส่งเด็กในเส้นทางเดียวกัน อันจะเป็นการประหยัดเวลาและสร้างความสะดวกให้แก่ผู้ปกครองที่มีปัญหา หรือผู้ปกครองอาจทำการตัดสินใจใช้บริการรถรับ-ส่งของโรงเรียนเพื่อความสะดวกในการเดินทางของเด็ก ดังนั้นคนขับรถโรงเรียนจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการรักษาความปลอดภัยของโรงเรียนด้วย ฉะนั้นโรงเรียนควรให้ความสำคัญสนับสนุนในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยให้เขาขับรถรับ - ส่งได้อย่างปลอดภัย และกรณีที่มีปัญหาต่าง ๆ เกิดขึ้นอาจนำปัญหาเหล่านั้นมาจัดเป็นหัวข้อการประชุม เช่น ปัญหาระเบียบวินัยในการโดยสารรถ การดูแลความปลอดภัยระหว่างการเดินทางและระหว่างขึ้น-ลงรถ และการรายงานเมื่อมีอุบัติเหตุเกิดขึ้น ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้กระทำเพื่อลดอุบัติเหตุในการจัดรถรับ-ส่งนักเรียนนั่นเอง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2533 ค : 26-27) กล่าวว่า บริการรถรับ-ส่งที่สถานศึกษาบริการให้แก่เด็กนั้น รถต้องอยู่ในสภาพปลอดภัย มีอุปกรณ์ภายในรถเหมาะสมกับวัยของเด็ก รถจะต้องมีสภาพเหมาะสม พนักงานขับรถต้องมีใบอนุญาตขับขี่และได้รับการฝึกอบรมจากการขนส่งทางบก ต้องมีบุคลากรดูแลเด็กในรถอย่างน้อย 1 คน และต้องไม่ปล่อยให้เด็กอยู่ในรถตามลำพัง ยานพาหนะที่ใช้รับ-ส่งเด็กจะต้องได้รับอนุญาตและมีการตรวจสอบและดูแลรักษาสภาพให้ดีอยู่เสมอ เช่นเดียวกับกับ นิตยา สุวรรณศรี (2535 : 167) ที่กล่าวถึง การขนส่งทางบกโดยใช้รถยนต์ที่เป็นพื้นฐานที่สำคัญ คือ คนขับรถจะต้องเอาใจใส่ผู้โดยสารเป็นอย่างดี และจะต้องได้รับใบอนุญาตขับขี่รถยนต์อย่างถูกต้อง คนขับจะต้องปฏิบัติตามกฎจราจรอย่างเคร่งครัด และขับรถอย่างปลอดภัย

การรักษาความปลอดภัย

เนื่องจากความปลอดภัยในสถานศึกษาเป็นสิ่งสำคัญโดยเฉพาะความปลอดภัยในสถานศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ดังนั้นงานเกี่ยวกับความปลอดภัยจึงเป็นงานที่สำคัญยิ่งที่

ผู้บริหารการสถานศึกษาต้องคำนึงถึงเป็นหลัก โดย อารมณ สุวรรณपाल (2537 :133-140) กล่าวถึงการรักษาความปลอดภัยภายในโรงเรียนไว้ว่า สถานศึกษาในระดับประถมวัยทั้งสถานศึกษาที่เปิดสอนอยู่ภายในประเทศและภายนอกประเทศ มองเรื่องของความปลอดภัยสำหรับเด็กปฐมวัยเป็นสิ่งสำคัญที่บุคลากรทุกระดับต้องดูแลรับผิดชอบ โดยเฉพาะการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยควรเน้นเรื่องความปลอดภัยเป็นหลัก เช่น การให้ความสำคัญกับความสามารถในการดูแลเด็กของครู โดยคำนึงถึงว่าครู 1 คนควรจะดูแลเด็กกี่คนจึงจะเหมาะสมและทั่วถึงลักษณะของอาคารเรียน ห้องเรียน วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน เครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ควรเป็นอย่างไร ปลอดภัยและเหมาะสมกับเด็กหรือไม่ ภายในอาคารเรียนควรมีการกำหนดให้มีกฎระเบียบในการรักษาความปลอดภัย โดยมีการตรวจสอบความแข็งแรงของวัสดุอุปกรณ์และมีการบำรุงดูแลรักษาครุภัณฑ์ต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพที่แข็งแรงอยู่เสมอ ภายในสนามเด็กเล่นก็ควรดูแลเรื่องความเหมาะสมสำหรับบริเวณที่จัดแบ่งส่วนพื้นที่ต่าง ๆ เช่น สนามหญ้า เครื่องเล่น ซีเมนต์และป่อทราย ฯลฯ โดยมอบความรับผิดชอบในการดูแลเด็กและสนามเด็กเล่นให้เหมาะสม ปลอดภัย และควรมีการจัดสรรงบประมาณสำหรับจัดซื้ออุปกรณ์และซ่อมแซมอุปกรณ์ต่าง ๆ ด้วย ในด้านการจราจรบริเวณอาคาร บ้านใด มุมห้อง มุมตึก ตลอดจนสถานที่รับ-ส่งเด็กขึ้นลงรถในบริเวณสถานศึกษา สถานที่จอดรถสำหรับเจ้าหน้าที่และผู้ปกครองก็ควรเป็นระเบียบด้วย

นอกจากทักษะเกี่ยวกับความปลอดภัยในสถานศึกษาของอารมณ สุวรรณपाल แล้วกรณีของครูพลศึกษาและสุขศึกษาก็มีส่วนสำคัญในการดูแลความปลอดภัยของนักเรียนเช่นกัน เพราะอุบัติเหตุหลายครั้งมักเกิดขึ้นในโรงฝึกพลและสนามเด็กเล่น ความรู้เฉพาะวิชาของครูพลศึกษาและสุขศึกษาเกี่ยวกับอุปกรณ์การเล่น การจัดโปรแกรมต่าง ๆ ตลอดจนการเล่นเกมส์ชนิดต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับความต้องการของนักเรียนนับเป็นสิ่งที่มีความสำคัญยิ่งในการช่วยให้ความปลอดภัยแก่เด็ก นอกจากนี้บุคคลเหล่านี้ควรมีความรู้พิเศษในเรื่องการปฐมพยาบาลเบื้องต้นกรณีที่เกิดอุบัติเหตุด้วย อีกทั้งนักการภารโรงของโรงเรียนก็เป็นอีกฝ่ายหนึ่งที่จะต้องมีส่วนร่วมในโครงการรักษาความปลอดภัยภายในโรงเรียน เพราะสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุทั้งหลายมักจะเกี่ยวข้องกับโครงสร้างและสภาพของอาคาร ซึ่งจำเป็นจะต้องได้รับการเอาใจใส่จากนักการภารโรงเป็นอย่างดีด้วย และความปลอดภัยที่จะมองข้ามไปไม่ได้เลยก็คือความปลอดภัยในการรับประทานอาหารของเด็ก ซึ่งอาหารที่โรงเรียนจัดบริการให้แก่เด็กนักเรียนควรมีความสะอาด ไม่มีสารพิษหรือสิ่งที่เป็นอันตรายใด ๆ เจือปนอยู่ ภาชนะรองรับก็ควรมีความสะอาดและอยู่ในสภาพดี เหมาะสมกับการใช้งานด้วย เป็นต้น

การเก็บค่าธรรมเนียมการเรียน

การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการเรียนของสถานศึกษาที่เรียกเก็บในแต่ละภาคเรียนหรือในแต่ละปีการศึกษานั้น คือค่าเล่าเรียนหรือค่าเทอมที่เด็กได้เข้ามาศึกษาหาความรู้ ณ สถานศึกษานั้น ๆ ซึ่งค่าธรรมเนียมการเรียนนอกจากจะเป็นค่าการศึกษาหรือค่าเทอมแล้วยังรวมถึง

ค่าธรรมเนียมอื่นนอกเหนือจากค่าเทอมอีก เช่น ค่าใช้จ่ายในการให้บริการหรือการจัดกิจกรรมพิเศษนอกเหนือจากการเรียนการสอนตามปกติ ซึ่งมีระเบียบข้อบังคับในการที่โรงเรียนหรือสถานศึกษาจะเรียกเก็บจากผู้ปกครอง ดังนี้

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยค่าธรรมเนียมการเรียน และค่าธรรมเนียมการเรียนอื่นของโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2534 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนจึงกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขการอนุญาตเก็บค่าธรรมเนียมการเรียนและค่าธรรมเนียมอื่น สำหรับปีการศึกษา 2540 ไว้ดังต่อไปนี้

1. การเก็บค่าธรรมเนียมการเรียน

1.1. โรงเรียนที่ได้รับเงินอุดหนุน ให้ขอเก็บค่าธรรมเนียมการเรียนได้ดังนี้

1.1.1 โรงเรียนที่ได้รับเงินอุดหนุนในอัตราไม่เกินร้อยละ 40 ของค่าใช้จ่ายรายหัวนักเรียนภาครัฐในแต่ละระดับการศึกษา ปี 2540 ให้เก็บค่าธรรมเนียมการเรียนได้ไม่เกินร้อยละ 60 ของค่าใช้จ่ายรายหัว

1.1.2 โรงเรียนที่ได้รับเงินอุดหนุนในอัตราไม่เกินร้อยละ 60 ของค่าใช้จ่ายรายหัว นักเรียนภาครัฐในแต่ละระดับการศึกษา ปี 2540 ให้เก็บค่าธรรมเนียมการเรียนได้ไม่เกินร้อยละ 40 ของค่าใช้จ่ายรายหัว

1.1.3 โรงเรียนที่ได้รับเงินอุดหนุนในอัตราไม่เกินร้อยละ 100 ของค่าใช้จ่ายรายหัวนักเรียนภาครัฐในแต่ละระดับการศึกษา ปี 2540 ในชั้นเรียนใด ไม่เก็บค่าธรรมเนียมการเรียนในชั้นเรียนนั้น

สำหรับเงินอุดหนุนรายหัวนักเรียนที่จะให้แก่โรงเรียนที่ได้รับการอุดหนุน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนจะพิจารณาให้ตามวงเงินงบประมาณที่มีอยู่

1.2 โรงเรียนที่ไม่ได้รับเงินอุดหนุน (ทั้งโรงเรียนประเภทสามัญศึกษาและอาชีวศึกษา) ให้เก็บค่าธรรมเนียมการเรียนได้ตามความจำเป็น โดยคำนึงถึงค่าใช้จ่ายในการดำเนินการระบบการเรียนการสอน และภาระของผู้ปกครอง

สำหรับโรงเรียนที่ไม่ได้รับเงินอุดหนุนที่เก็บค่าธรรมเนียมการเรียนเกินอัตราที่กำหนด (โรงเรียนประเภทสามัญศึกษาที่เก็บเกินค่าใช้จ่ายรายหัวนักเรียนภาครัฐในแต่ละระดับการศึกษา ปี 2540 และโรงเรียนประเภทอาชีวศึกษาที่เก็บเกินอัตราที่กำหนดปี 2540) ต้องจัดทุนเรียนฟรีให้แก่นักเรียนที่ขาดแคลนหรือให้ทุนเรียนฟรีแก่นักเรียนที่ขาดแคลนของโรงเรียนอื่น คิดเป็นมูลค่าไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของค่าธรรมเนียมการเรียนที่เก็บจากนักเรียนใหม่ (นักเรียนใหม่ หมายถึง นักเรียนชั้น อ.1, ป.1, ม.1, ม.4, ปวช.1, ปวส.1, และปวท.1) และต้องจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียนระยะ 3 ปี เสนอผู้อนุญาตด้วย โดยที่แผนดังกล่าวต้องระบุว่า จะเก็บค่าธรรมเนียมการเรียนจากนักเรียนในอัตราใดไม่น้อยกว่า 3 ปี

นอกจากนั้นโรงเรียนที่ขอตั้งใหม่ จะต้องจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียนระยะ 3 ปี เสนอผู้อนุญาตด้วยทุกกรณี โดยที่แผนดังกล่าวต้องระบุว่า จะเก็บค่าธรรมเนียมการเรียนจากนักเรียนในอัตราใดไม่น้อยกว่า 3 ปี

2. การเก็บค่าธรรมเนียมอื่น ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยค่าธรรมเนียมการเรียนและค่าธรรมเนียมการเรียนอื่นของโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2534 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542 ได้กำหนดเงื่อนไขการขออนุญาตเก็บค่าธรรมเนียมการเรียนและค่าธรรมเนียมอื่นไว้ดังนี้ โรงเรียนประเภทสามัญศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาทั้งที่ได้รับการอุดหนุนเป็นเงินรายหัวนักเรียนและไม่ได้รับการอุดหนุน ให้เก็บค่าธรรมเนียมการเรียนในอัตราเดิม (ตามระเบียบที่กำหนด) ส่วนการเก็บค่าธรรมเนียมอื่นสามารถเก็บได้เฉพาะรายการที่โรงเรียนจัดบริการเท่านั้น เช่น ค่าอาหารกลางวัน ค่าเครื่องใช้แรกเข้า ค่าชักฟอก ค่ารถรับส่ง ค่าอาหารเสริม(นม) ค่าตรวจสอบสุขภาพนักเรียน และค่าประกันของเสียหาย ซึ่งจะเก็บเป็นจำนวนเงิน(บาท) ต่อคนต่อปีตามระเบียบที่กำหนดไว้ โดยค่าเครื่องใช้แรกเข้าเก็บได้ครั้งเดียวเท่านั้น ค่าชักฟอก และค่ารถรับส่งเรียกเก็บเฉพาะนักเรียนไป - กลับ และค่าประกันของเสียหายเก็บได้ครั้งเดียว และต้องคืนเมื่อนักเรียนออกจากโรงเรียนโดยไม่ทำของเสียหาย โรงเรียนที่ประสงค์จะขอเก็บค่าธรรมเนียมอื่นเกินอัตราที่กำหนดหรือนอกเหนือจากรายการที่กำหนดไว้ เช่น ค่าห้องเรียนปรับอากาศ ค่าเรียนคอมพิวเตอร์ ค่าเรียนว่ายน้ำ ค่าตรวจสอบสารเสพติด ค่าประกันอุบัติเหตุ เป็นต้น ให้โรงเรียนชี้แจงเหตุผลความจำเป็นประกอบคำขออนุญาตเป็นราย ๆ ไป และโรงเรียนจะต้องแจ้งอัตราค่าธรรมเนียมการเรียนและ/หรือค่าธรรมเนียมอื่นให้ผู้ปกครองและ/หรือนักเรียนทราบเป็นลายลักษณ์อักษรด้วย

การเลือกโรงเรียน

การเลือกโรงเรียนให้แก่เด็กนั้น พ่อ แม่ ผู้ปกครองจำเป็นจะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบหลายอย่าง เช่น สภาพเศรษฐกิจของครอบครัว ปัจจัยเกี่ยวกับสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ เช่น ชื่อเสียง ทำเลที่ตั้ง การจัดการเรียนการสอน การอำนวยความสะดวกและการบริการ ฯลฯ เป็นต้น วรรณา พรหมบุรุษย์ (2530 : 39-40) กล่าวถึงเกณฑ์ในการเลือกโรงเรียนให้แก่บุตรหลานว่า ควรเลือกโรงเรียนที่มีความร่มรื่น มีระเบียบ สะอาด เรียบร้อย มีคุณภาพที่จะพัฒนาจิตใจเยาวชน โรงเรียนประเภทนี้จะมุ่งเน้นวิชาการควบคู่กับการพัฒนาคน ควรเป็นโรงเรียนที่มีคณะครู อาจารย์ ที่มองเห็นความสำคัญในการพัฒนาคนให้มีประสิทธิภาพ โดยดูจากการที่โรงเรียนจัดให้มีการอบรมเพื่อสร้างความรักความสามัคคีในหมู่คณะ มีการจัดอบรมการทำงานแก่ครูให้เกิดประสิทธิผล ครูทุกคนรู้วิธีที่จะอยู่กับเยาวชนโดยให้ความรักและความมีค่าในตัว สร้างเยาวชนให้เป็นคนมีศักดิ์ศรี ได้ใช้ความเก่งของตนได้เต็มที่ เพราะคนเรามีความดีความเก่งกันคนละอย่าง ถ้าผู้ใหญ่ที่ปกครองเด็กมองเห็นความสำคัญในเรื่องนี้ก็จะไม่พยายามให้เด็ก

แข่งขันกันเรื่องเดียว และควรเป็นโรงเรียนสหศึกษา ทั้งนี้เพื่อฝึกให้เยาวชนได้มีชีวิตอยู่กับความเป็นไปของธรรมชาติคือทั้งหญิงและชายควรจะได้อยู่ด้วยกัน เรียนด้วยกัน ทำงานและเล่นด้วยกัน ซึ่งเป็นการฝึกให้เยาวชนได้เห็นพฤติกรรมของเพศตรงข้าม เพราะชีวิตเราไม่สามารถจะแยกกันได้ว่าผู้ชายควรอยู่ที่ใดและผู้หญิงควรอยู่ที่ใด และควรเป็นโรงเรียนที่เอาใจใส่ในการสอนของครู มีการตรวจผลการทำงานของครูเป็นระยะ ๆ บางโรงเรียนให้มีการทดสอบเทคนิค และวิธีการสอนของครูก่อนที่จะทำการสอน และเมื่อสอนไปได้ระยะหนึ่งก็มีการอบรมเทคนิคการสอนเพิ่มเติมให้ตลอดเวลา ทั้งนี้เพราะคนเรานั้น เมื่อรู้อะไรสิ่งหนึ่งแล้วควรจะค้นคว้าเพิ่มเติมอยู่เสมอ จึงจะทันโลกทันเหตุการณ์ เช่นเดียวกับ ยาใจ แสงศักดิ์ (2530 : 54) ที่กล่าวถึงการเลือกโรงเรียนให้บุตรหลานไว้ว่า พ่อ แม่ ผู้ปกครองควรคำนึงถึงความสะดวกสบายและความปลอดภัยในการเดินทางเป็นอันดับแรก เพราะเด็กยังเล็ก ปัจจัยต่อมาคือคุณภาพของโรงเรียน ซึ่งคงจะต้องสืบเสาะหาข้อมูลให้แน่ใจ ปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ ความพร้อมของเด็ก แม้ว่าครูจะมีความรู้ความสามารถในการสอนมากเพียงใดก็ตาม หากเด็กยังไม่มีความพร้อมเพียงพอแล้ว การเรียนรู้ก็จะเกิดขึ้นได้ยาก พ่อ แม่ ผู้ปกครองเป็นบุคคลสำคัญที่จะช่วยเตรียมลูกให้พร้อมในการเรียนรู้ นอกจากนี้ ต้องยอมรับว่าเด็กแต่ละคนมีความพร้อมแตกต่างกัน ผู้ปกครองควรจะให้เวลากับเด็กบ้าง หากเขาจะเรียนรู้ช้ากว่าเพื่อนบ้าง ท่านก็ควรจะเป็นผู้ให้กำลังใจมากกว่าจะคอยประณาม ดุ หรือตำหนิ และ ธรรมบุญ นวลใจ (2541 :48-55) ได้แนะนำเกี่ยวกับการพิจารณาเลือกโรงเรียนอนุบาลไว้ว่า พ่อ แม่ ผู้ปกครองควรเลือกโรงเรียนที่ตั้งอยู่ใกล้บ้าน เดินทางไปมาสะดวก และทำการสืบหาข้อมูลเบื้องต้นที่เป็นประโยชน์ได้จากการพูดคุยกับผู้ปกครองคนอื่น และพูดคุยกับเด็กนักเรียนที่เรียนอยู่ในโรงเรียนนั้น อย่างไรก็ตาม วิธีที่ดีที่สุดในการตัดสินใจเลือกโรงเรียนให้บุตรหลาน ก็คือ การเยี่ยมชมโรงเรียนทุก ๆ แห่งที่เป็นทางเลือก ระหว่างที่เยี่ยมชมโรงเรียนผู้ปกครองควรสังเกตปัจจัยต่าง ๆ ด้วย เช่น ใครจะเป็นคุณครูที่สอนบุตรหลานของเรา หลักสูตรการศึกษา ระดับชั้นที่เปิดสอน การใช้คอมพิวเตอร์ กิจกรรมต่าง ๆ ฯลฯ โดยการพิจารณาข้อมูลของโรงเรียนสามารถทำได้หลายด้าน เช่น การพิจารณาจากเอกสาร แผ่นพับของโรงเรียน หรือการสอบถามผู้ปกครองท่านอื่นที่มีลูกเรียนอยู่ที่โรงเรียนและเด็กคนอื่นที่เรียนอยู่ที่โรงเรียน หรืออาจใช้การเยี่ยมชมโรงเรียน ซึ่งในการเลือกชมโรงเรียนนั้นควรเลือกเยี่ยมชมโรงเรียนหลาย ๆ โรงเรียนเพื่อพิจารณาและรับข้อมูลที่น่าประทับใจด้วยตนเอง ดีกว่าการเชื่อในสิ่งที่ได้ยินมา เชื่อในความคิดเห็นของคนอื่น หรือเชื่อในความทรงจำเก่า ๆ เกี่ยวกับโรงเรียนของตัวเอง และในระหว่างที่กำลังเยี่ยมชมโรงเรียน ควรพิจารณาเกณฑ์ต่อไปนี้ ด้วยคือ หลักสูตรเสริมนอกเหนือจากวิชาสำคัญของหลักสูตรการศึกษาชั้นอนุบาล เช่น วิชาภาษาอังกฤษ ดนตรี พลศึกษา คอมพิวเตอร์ ฯลฯ นโยบายเกี่ยวกับระเบียบวินัยของโรงเรียน การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง มาตรฐานทางวิชาการ ครูผู้สอน จำนวนของครูทั้งหมด ทางโรงเรียนมีนโยบายรองรับความต้องการของเด็กนักเรียนที่เรียนช้าอย่างไร การเรียนหลักสูตรนอกเหนือ

จากหลักสูตรพื้นฐาน ลักษณะของสนามเด็กเล่น สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ และสภาพของอาคารเรียน เป็นต้น

เศรษฐศาสตร์การศึกษา (Economics of Education)

เศรษฐศาสตร์เป็นศาสตร์ที่ศึกษาถึงพฤติกรรมของมนุษย์ในการนำทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดมาใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การผลิตสินค้าและบริการต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เศรษฐศาสตร์การศึกษาเป็นการศึกษาศาสตร์เกี่ยวกับ การศึกษา การฝึกอบรม และการพัฒนามนุษย์ตามนัยทางเศรษฐศาสตร์ ซึ่งเศรษฐศาสตร์การศึกษาเป็นการศึกษาถึงวิธีการเพิ่มประสิทธิภาพในทุนมนุษย์โดยวิธีการให้การศึกษา การฝึกอบรม และการพัฒนา โดยการศึกษาในที่นี้หมายถึงการถ่ายทอดทักษะความรู้ในด้านต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาด้านความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพหรือเพื่อการตอบสนองซึ่งเป็นการสร้างความพึงพอใจตามความชอบและความถนัดของแต่ละบุคคล โดยจะแบ่งออกเป็น 2 ด้านได้แก่ ด้านการบริโภคและด้านการลงทุน หากการศึกษานั้นทำให้เกิดประโยชน์และได้ความพึงพอใจจะถือว่าการศึกษาคือเป็นการบริโภค แต่หากการศึกษานั้นไปเพื่อให้มีอาชีพที่จะนำมาซึ่งรายได้หรือได้รับผลตอบแทนในอนาคตจะถือว่าการศึกษาคือการลงทุน โดยคอห์นและเกสก์ (Cohn and Geske.1990 : 2) กล่าวถึงเศรษฐศาสตร์การศึกษาว่าเป็นศาสตร์ที่ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องมนุษย์และสังคมในการเลือกทรัพยากรที่มีค่าและหามาได้ยาก เพื่อนำมาใช้ในการผลิตด้านการฝึกอบรมประเภทต่าง ๆ และการพัฒนาด้านความรู้ ความชำนาญ จิตใจ อุปนิสัย บุคลิกภาพ และอื่น ๆ โดยเฉพาะการศึกษาที่มีรูปแบบ และการกระจายการศึกษาสู่คนในปัจจุบันและในอนาคต สุปรียา ควระเดชะคุปต์ (2529 : 9-12) มองการศึกษาตามนัยทางเศรษฐศาสตร์ว่า หากการศึกษาคือการลงทุน การศึกษาก็จะเป็นขบวนการผลิตที่ช่วยเปลี่ยนแปลงให้มนุษย์มีคุณภาพดีขึ้น เปรียบเสมือนเครื่องจักรที่ผลิตสินค้าเพื่อเป็นวัตถุดิบในการผลิตต่อไป การศึกษาเป็นการผลิตทุนมนุษย์ซึ่งเป็นวัตถุดิบที่ก่อให้เกิดสินค้าและบริการอีกทอดหนึ่ง เพราะทุนมนุษย์ (Human capital) หมายถึง คนซึ่งได้รับการศึกษาให้มีความรู้ในการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ การศึกษาจึงเป็นการลงทุนสร้างทุนมนุษย์ขึ้นมาคือทำให้มนุษย์มีความรู้ที่จะก่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้นในอนาคต ฉะนั้นเศรษฐศาสตร์การศึกษาจึงเป็นการศึกษาในการลงทุนมนุษย์และการเลือกลงทุนภายใต้ทรัพยากรที่มีจำกัดเพื่อให้ได้ประโยชน์มากที่สุด เช่นเดียวกันกับ เทียนฉาย กิระนันท์ (2519 : 17) ที่มองว่าประชากรเปรียบเสมือนทรัพยากรประเภทหนึ่ง คือ ทรัพยากรกำลังคนหรือทรัพยากรมนุษย์ นอกจากนี้ ประชากรยังเป็นทุนประเภทหนึ่งอีกด้วย คือ ทุนมนุษย์ ซึ่งน่าจะใช้ทุนชนิดนี้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุดต่อระบบเศรษฐกิจ และในฐานะที่ประชากรเป็นทุนชนิดหนึ่งก็น่าจะมีการปรับปรุงประสิทธิภาพของทุนชนิดนี้ให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นได้ นักเศรษฐศาสตร์จึงวิเคราะห์ว่า การศึกษา การฝึก อบรม การแพทย์ การสาธารณสุขและการอนามัย เป็นการลงทุนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของทุนมนุษย์ซึ่งจะก่อให้เกิดการมีคุณภาพของประชากรมากขึ้น

เนื่องจากเศรษฐศาสตร์การศึกษาเป็นศาสตร์ที่มองการศึกษาตามนัยทางเศรษฐศาสตร์ โดยพยายามที่จะวัดประโยชน์ของทุนมนุษย์ที่เกิดขึ้นจากการได้รับการศึกษาในระดับต่าง ๆ และมองว่าการศึกษาเป็นการลงทุนทางมนุษย์ เพราะการได้รับการศึกษาจะก่อให้เกิดการพัฒนาทางด้านทักษะความรู้ความสามารถ ความชำนาญ และอื่น ๆ ที่นำไปสู่รายได้หรือผลตอบแทนที่จะได้รับจากการทำงานในอนาคต อัมพร วิจิตรพันธ์ (2520 : 8) ได้สรุปเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์การศึกษาไว้ว่า เป็นศาสตร์หนึ่งหรือแขนงหนึ่งของวิชาเศรษฐศาสตร์ที่แตกย่อยออกจากปัจจัยแรงงาน โดยมุ่งถึงการปรับปรุงประสิทธิภาพของแรงงานหรือการพัฒนาคนให้มีฝีมือและมีสมรรถภาพในการทำงานสูงขึ้น เพื่อใช้ประโยชน์จากแรงงานได้เต็มที่และเกิดการมีงานทำ บุญพุ่ม เสนารักษ์ (2531 : 1-2) กล่าวว่า เศรษฐศาสตร์การศึกษาเป็นศาสตร์ทางสังคมแขนงหนึ่งที่เกิดจากการนำเอาทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์และการศึกษามาประยุกต์เข้าด้วยกัน โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะทำให้เกิดกิจกรรมทางการศึกษาดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ สร้างความเป็นธรรมและเกิดประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวมสูงสุด การนำเอาแนวความคิดจากวิชาทั้งสองมาประยุกต์เข้าด้วยกัน ก็เพื่อเอื้อประโยชน์ให้สามารถนำเอาทรัพยากรซึ่งมีจำกัดไปผลิตเป็นสินค้าและบริการทางการศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ อันจะยังผลให้ทรัพยากรมนุษย์มีคุณภาพสูงขึ้นทั้งทางด้านความรู้ความสามารถ สติปัญญา อารมณ์ ทักษะ และอื่น ๆ แล้วจำแนกแจกจ่ายไปยังประชาชนผู้บริโภคในสังคมอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ ชำรงค์ อุดมไพจิตรกุล (2543 : 3) ก็กล่าวถึงเศรษฐศาสตร์การศึกษาไปในทิศทางเดียวกันว่า เป็นการศึกษาถึงวิธีการจัดสรรทรัพยากรเพื่อนำไปพัฒนาคน โดยการจัดการศึกษา การฝึกอบรม และการพัฒนา โดยมองว่าเศรษฐศาสตร์การศึกษาเป็นการประยุกต์ทฤษฎีและวิธีการวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์เพื่อตัดสินใจกำหนดนโยบายการลงทุนทางการศึกษา รวมทั้งการตัดสินใจแก้ปัญหาการลงทุนทางการศึกษาเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการเพิ่มมูลค่าภายใน (Intrinsic value) และมูลค่าภายนอก (Extrinsic value) กับประชากรของประเทศ

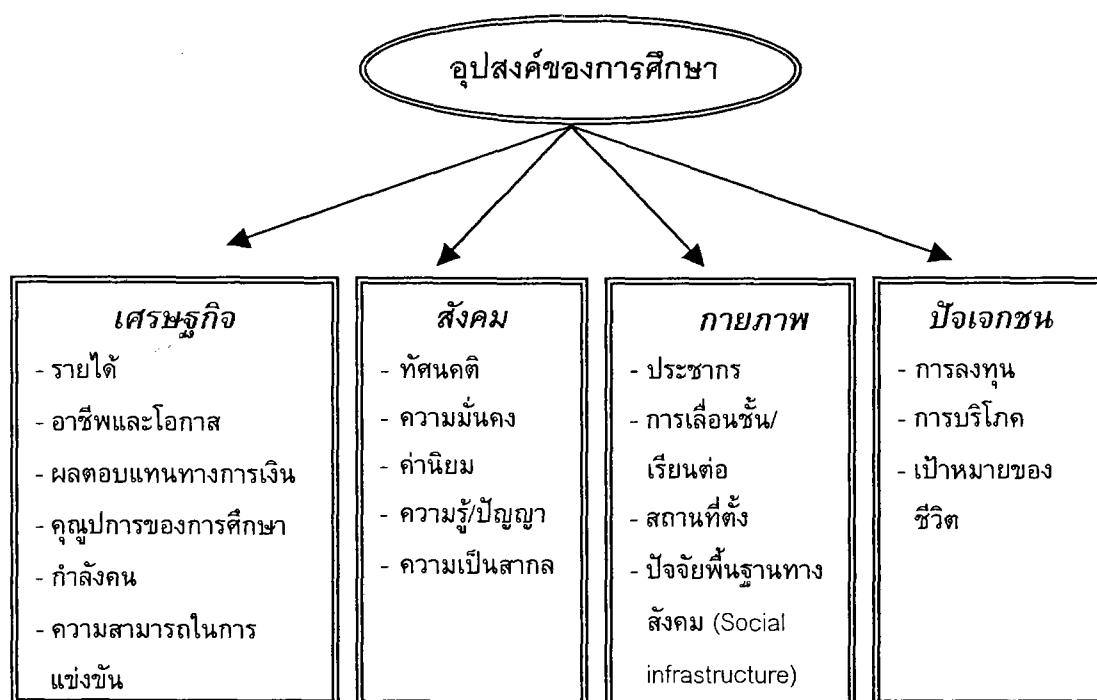
ทฤษฎีอุปสงค์การศึกษา (Demand for Education)

เมื่อกล่าวถึงอุปสงค์หรือความต้องการซื้อพบว่า อุปสงค์หรือความต้องการซื้อนั้นไม่ใช่ความต้องการธรรมดา (Want) แต่ต้องเป็นความต้องการที่ต้องมีอำนาจซื้อได้ด้วย (Purchasing power of money) คือ ผู้บริโภคต้องมีเงินพอที่จะซื้อสินค้าหรือบริการนั้น ๆ ด้วย ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ในทางเศรษฐศาสตร์มีอยู่หลายปัจจัยด้วยกัน คือ ราคาสินค้า รายได้ของผู้บริโภค ราคาสินค้าชนิดอื่น รสนิยมและความพอใจ โดยกล่าวได้ว่า จำนวนสินค้าที่ผู้บริโภคต้องการซื้อขึ้นอยู่กับราคาที่ปรากฏอยู่ในขณะนั้น และโดยทั่วไปเมื่อสินค้ามีราคาสูงขึ้นหรือแพงขึ้นเท่าไร จำนวนสินค้าที่ผู้บริโภคต้องการซื้อจะยิ่งน้อยลงเท่านั้น กรณีที่จำนวนสินค้าขึ้นอยู่กับรายได้ของตัวผู้บริโภค กล่าวคือ ผู้บริโภคที่มีรายได้สูงย่อมมีความต้องการซื้อสินค้าชนิดใดชนิดหนึ่งมาก

กว่าผู้ที่มีรายได้ต่ำ กรณีจำนวนสินค้าที่ผู้บริโภคต้องการขึ้นอยู่กับราคาสินค้าอื่นนั้น กล่าวคือ เมื่อราคาสินค้าชนิดอื่นเพิ่มขึ้นซึ่งเป็นกรณีของสินค้าที่ใช้ทดแทนกันได้หรือเป็นกรณีของสินค้าที่ใช้ประกอบกันนั้น หากเป็นสินค้าที่ใช้ทดแทนกันได้ เช่น เนื้อสัตว์ หากว่าเนื้อหมูมีราคาแพงขึ้น คนอาจหันมาบริโภคเนื้อไก่มากขึ้นทั้ง ๆ ที่ราคาเนื้อไก่ยังคงเดิม และหากเป็นสินค้าที่ใช้ประกอบกัน เช่น กล้องกับฟิล์ม หากว่าฟิล์มถ่ายรูปมีราคาสูงขึ้นมากคนก็อาจพากันเลิกถ่ายรูปเมื่อเป็นเช่นนั้นจำนวนกล้องถ่ายรูปที่ผู้บริโภคต้องการซื้อนั้นจะลดลงทั้ง ๆ ราคากล้องถ่ายรูปยังคงเดิม ในด้านรสนิยมและความพอใจก็มีส่วนกำหนดอุปสงค์ที่มีต่อสินค้าหรือบริการด้วยเช่นกัน หากผู้บริโภคเป็นผู้ที่นิยมความทันสมัย ก็อาจทำการเลือกซื้อสินค้าหรือบริการที่เปลี่ยนแปลงไปเรื่อย ๆ มากขึ้น โดยไม่คำนึงถึงราคาสินค้าหรือบริการนั้น ๆ ว่าจะถูกหรือแพง และอาจไม่คำนึงถึงแม้กระทั่งว่าราคาสินค้าหรือบริการอย่างอื่นจะเป็นอย่างไร เป็นต้น

การศึกษาอุปสงค์ทางการศึกษาก็เช่นกัน อุปสงค์การศึกษาเป็นทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษาความต้องการทางการศึกษาของแต่ละบุคคล และความต้องการทางการศึกษานั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยและเงื่อนไขต่าง ๆ อุปสงค์ทางการศึกษานั้นเป็นอุปสงค์ต่อเนื่องหรือบางครั้งเป็นอุปสงค์ขั้นนำซึ่งมีผู้อธิบายทฤษฎีอุปสงค์การศึกษาไว้ดังนี้

ธำรงค์ อุดมไพจิตรกุล (2544: 9-15) ได้อธิบายถึงอุปสงค์การศึกษาว่าขึ้นอยู่กับปัจจัยใหญ่ ๆ สี่ประการ คือ เศรษฐกิจ สังคม กายภาพ และปัจเจกชน ซึ่งเป็นปัจจัยที่อยู่เบื้องหลังที่ทำให้เกิดความต้องการทางการศึกษาของปัจเจกชนและสังคม ดังภาพประกอบ 2



ภาพประกอบ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่ออุปสงค์ของการศึกษา

โดยอุปสงค์ของการศึกษาสามารถศึกษาได้จาก 3 แนวทาง คือ

1. การวิเคราะห์ความต้องการของสังคม (Social demand approach) การวิเคราะห์ด้วยวิธีนี้เป็นการประมาณหรือคาดการณ์ความต้องการศึกษาหรืออุปสงค์การศึกษาในอนาคต โดยยึดจำนวนประชากรเป็นฐาน อุปสงค์การศึกษาขึ้นอยู่กับจำนวนประชากรตามช่วงอายุ 0-14 ปี ซึ่งเป็นช่วงอายุในวัยเรียน การเพิ่มขึ้นของประชากรในกลุ่มดังกล่าวหมายถึงความต้องการทางการศึกษาที่เพิ่มขึ้น อุปสงค์การศึกษาจะเพิ่มตลอดเวลาตามความต้องการของผู้เรียน สถานบันการศึกษาทำหน้าที่ตอบสนองผู้เรียนโดยไม่คำนึงถึงตลาดแรงงาน เพียงแต่ประมาณประชากรเพิ่มเท่าใด จะเข้าเรียนเมื่อใด โดยใช้ข้อมูลในอดีตและปัจจุบันเป็นเครื่องมือในการประมาณอุปสงค์ของการศึกษา

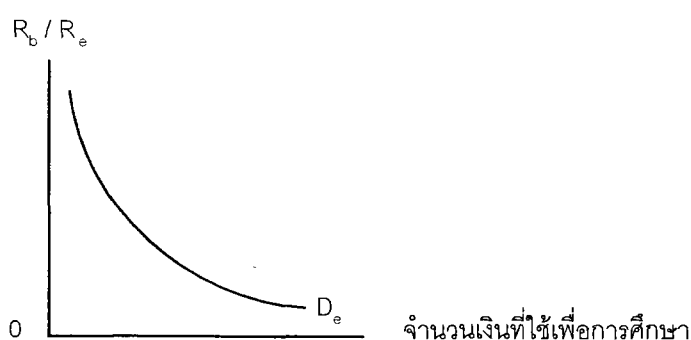
2. การวิเคราะห์ความต้องการกำลังคน (Manpower requirement approach) วิธีนี้เป็นการวิเคราะห์ประเภทและระดับของกำลังคนที่ต้องการของตลาดแรงงานว่าต้องการกำลังคนประเภทใด ระดับใด อย่างละเท่าใด โดยอาศัยโครงสร้างทางเศรษฐกิจ ซึ่งจะต้องเกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์งานที่จะทำให้ทราบลักษณะงาน (Job description) และคุณสมบัติของผู้ปฏิบัติงาน ทั้งนี้อาศัยความเจริญของแต่ละสาขาเศรษฐกิจ จากโครงสร้างเศรษฐกิจเป็นฐานในการวิเคราะห์โดยเฉพาะตัวเลขรายได้ที่คำนวณโดยวิธีประมาณจากผลผลิต(Product approach)

3. การวิเคราะห์ผลตอบแทนของการศึกษา (Return on education approach) วิธีนี้เป็นการวิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้นหรือผลตอบแทนจากการลงทุนการศึกษา เพราะการศึกษาเป็นการลงทุนเพื่อสร้างทุนมนุษย์ (Human capital) เพื่อไปผลิตสินค้าและบริการอีกทอดหนึ่ง โดยวิธีนี้จะใช้ข้อมูลในอดีตเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของการลงทุนทางการศึกษาและผลที่เกิดขึ้น

อุปสงค์ทางการศึกษานั้นเป็นอุปสงค์ต่อเนื่อง กิจกรรมการผลิตทางเศรษฐกิจจะทำให้เห็นช่องทางการสร้างงาน สร้างอาชีพ และความต้องการแรงงานในด้านต่าง ๆ ซึ่งก่อให้เกิดอุปสงค์ทางการศึกษาตามมา ตัวอย่างเช่น ปัจจุบันเป็นยุคโลกาภิวัตน์และเป็นยุคของข้อมูลข่าวสารการติดต่อสื่อสารสามารถเชื่อมต่อถึงกันทั่วโลก ประเทศไทยมีการติดต่อค้าขายกับต่างประเทศหรือกรณีที่ต่างประเทศสนใจที่จะเข้ามาทำการลงทุนภายในประเทศไทยมากขึ้น เรื่องของคอมพิวเตอร์และภาษาที่ใช้ในการสื่อสารจึงเป็นสิ่งสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นภาษาอังกฤษ ภาษาญี่ปุ่น ภาษาจีน และอื่น ๆ ด้วยเหตุนี้จึงก่อให้เกิดความต้องการแรงงานที่สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและมีความเข้าใจในภาษาต่างประเทศขึ้น กรณีที่สถานศึกษามีการเน้นการเรียนการสอนคอมพิวเตอร์และภาษาต่างประเทศให้แก่นักเรียนจะเป็นช่องทางเลือกทางหนึ่งให้ผู้ปกครองที่เล็งเห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นในอนาคตมีความต้องการที่จะส่งบุตรหลานเข้าเรียน นับว่าเป็นอุปสงค์ทางการศึกษาซึ่งเป็นความต้องการของผู้ปกครองที่ต้องการให้บุตรหลานเข้าเรียน ณ โรงเรียนนั้น ๆ เพื่อผลประโยชน์ที่จะได้รับในอนาคต

จากอุปสงค์การศึกษาที่กล่าวมาข้างต้น หากมองว่าการศึกษาเป็นการลงทุน การลงทุนต้องมีผลตอบแทนทั้งส่วนบุคคลและสังคม ซึ่งอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนทางการศึกษา

ทั้งในแง่ส่วนบุคคลและแง่สังคมนั้นสามารถนำมาหาเส้น Demand หรือเส้นอุปสงค์สำหรับการศึกษาได้โดยอาศัยทฤษฎีที่ว่า คนที่มีเหตุผลและจะลงทุนในการศึกษาจนกระทั่งถึงจุดที่ผลตอบแทนส่วนบุคคลเท่ากับอัตราดอกเบี้ย (ซึ่งเป็นผลจากการลงทุนโดยทั่ว ๆ ไป) นั่นคือ ถ้าให้แกนตั้งแสดงสัดส่วนระหว่างดอกเบี้ยจากการลงทุนซึ่งเป็นการลงทุนในการซื้อพันธบัตรต่ออัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลจากการลงทุนทางการศึกษา และแกนนอนเป็นจำนวนเงินที่ใช้จ่ายเพื่อการศึกษา เราสามารถลากเส้นอุปสงค์สำหรับการศึกษาดังนี้ (วรวิญญา ผ่านเจริญ, 2525 : 27-28)

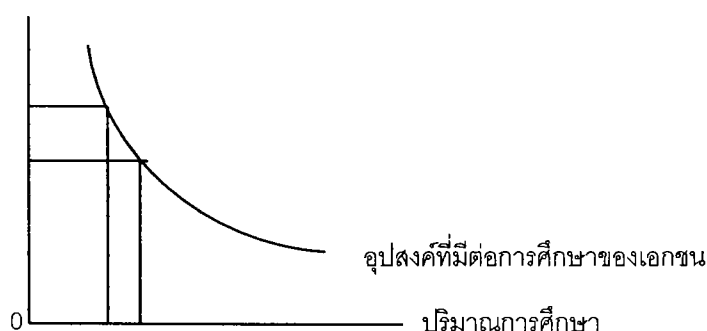


ภาพประกอบ 3 การลากเส้นอุปสงค์สำหรับการศึกษา

โดยที่ D_e = อุปสงค์สำหรับการศึกษา
 R_b = ผลตอบแทนจากการลงทุนในพันธบัตร
 R_e = ผลตอบแทนจากการลงทุนทางการศึกษา

ดังนั้นถ้าผลตอบแทนหรือดอกเบี้ยจากการลงทุนในพันธบัตรสูงกว่าผลตอบแทนจากการลงทุนทางการศึกษาแล้วก็ควรจะใช้จ่ายเงินเพื่อศึกษาน้อยลงและเอาเงินไปลงทุนทางอื่นแทน (ซึ่งในที่นี้คือการซื้อพันธบัตร) เช่นเดียวกับ นวลทิพย์ ควกุล (2527:34-37) ที่ได้อธิบายถึงเส้นอุปสงค์ที่มีต่อการศึกษานี้ของเอกชนและของสังคมโดยใช้หลักข้อสมมติทางเศรษฐศาสตร์ที่ว่า มนุษย์ทุกคนเป็นคนมีเหตุผล (Rational person) ฉะนั้นการกระทำทุกอย่างจึงเป็นไปเพื่อให้ประโยชน์แก่ตนเองสูงสุด การศึกษาก็เช่นเดียวกัน บุคคลหรือเอกชนแต่ละคนจะทำการศึกษาไปจนถึงจุดที่อัตราผลตอบแทนทางการศึกษาเท่ากับอัตราดอกเบี้ยและเส้นอุปสงค์ที่มีต่อการศึกษานี้ของแต่ละบุคคลนี้จะสามารถนำมารวมกันเข้าเป็นเส้นอุปสงค์ที่มีต่อการศึกษานี้ของทั้งตลาด ดังนั้นในการพิจารณาอุปสงค์ที่มีต่อการศึกษานี้ของแต่ละคนจะพิจารณาจากผลตอบแทนของการศึกษาและอัตราดอกเบี้ยซึ่งสะท้อนถึงต้นทุนค่าเสียโอกาสของการนำเงินมาลงทุนทำการศึกษานี้สองส่วนนี้สามารถนำไปหาอุปสงค์ที่มีต่อการศึกษานี้ของเอกชนได้ตามภาพประกอบ 4 ดังนี้ (นวลทิพย์ ควกุล 2527: 34-37)

$$P = R_b / R_c = \text{ราคาการศึกษา}$$



ภาพประกอบ 4 อุปสงค์ที่มีต่อการศึกษาของเอกชน

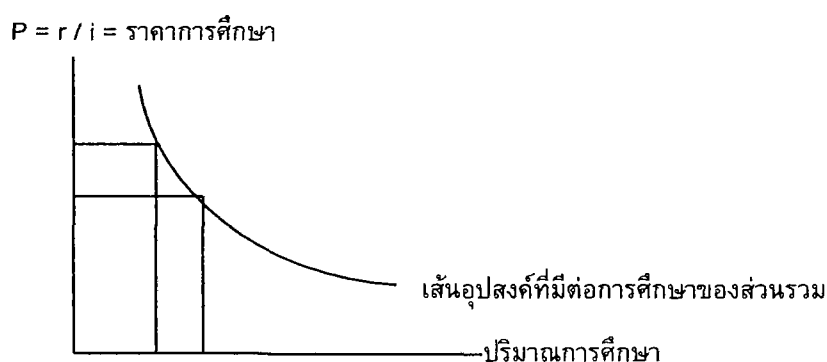
โดย R_b คือ อัตราดอกเบี้ยหรืออัตราผลตอบแทนสูงสุดจากการลงทุนทางอื่น

R_c คือ อัตราผลตอบแทนทางการศึกษา

R_b / R_c คือ ราคาของการศึกษา (Price of Education)

ถ้าอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนในพันธบัตรรัฐบาลเพิ่มสูงขึ้น ราคาการศึกษา ก็จะเพิ่มสูงขึ้นด้วย เป็นผลให้ความต้องการการศึกษาลดต่ำลง แต่ถ้าอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนในพันธบัตรรัฐบาลลดต่ำลง ราคาการศึกษา ก็จะลดลง ทำให้ความต้องการการศึกษาเพิ่มสูงขึ้น เพราะฉะนั้นเส้นอุปสงค์ที่มีต่อการศึกษาจึงเป็นเส้นที่ลาดจากซ้ายมาขวาดังเช่นเส้นอุปสงค์ที่มีต่อราคาสินค้าโดยทั่วไป แต่ตามความเป็นจริงแล้วเส้นอุปสงค์ที่มีต่อการศึกษาอาจไม่ได้ลาดจากซ้ายมาขวาดังที่แสดงไว้ในภาพประกอบ 4 เสมอไป ทั้งนี้ด้วยเหตุผล 2 ประการ ประการแรก การศึกษามีลักษณะเหมือนสินค้าที่ต้องบริโภคทั้งจำนวน (Lumpy commodity) เพราะเมื่อตัดสินใจลงทุนทำการศึกษาก็มักจะต้องเรียนให้จบการศึกษาแต่ละระดับ เช่น ตัดสินใจเรียนต่อระดับมัธยมศึกษาตอนต้นซึ่งมี 3 ปี แสดงให้เห็นว่าการศึกษเป็นสิ่งที่แบ่งแยกไม่ได้ (Indivisibility) เมื่อเป็นดังนี้ เส้นอุปสงค์ที่มีต่อการศึกษาของแต่ละบุคคลจึงน่าที่จะเป็นแบบขั้นบันได (Step function) มากกว่าที่จะเป็นเส้นลาดเอียงจากซ้ายมาขวา (Smooth function) ประการที่สอง เส้นอุปสงค์ที่มีต่อการศึกษาจะลาดเอียงจากซ้ายมาขวาตามรูปได้ก็ต่อเมื่อผลตอบแทนที่ได้จากการศึกษาเพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลง (Diminishing returns) ตามทฤษฎี หากผลผลิตที่ได้เกิดจากการใช้ปัจจัยการผลิต 2 ชนิด ชนิดหนึ่งเป็นปัจจัยผันแปร อีกชนิดหนึ่งเป็นปัจจัยคงที่แล้ว การผลิตเพิ่มขึ้นโดยไม่สามารถเปลี่ยนแปลงปัจจัยคงที่ได้ จะทำให้ผลได้เพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลง ทำนองเดียวกันถ้าถือว่ามนุษย์หรือบุคคลที่ทำการศึกษเป็นปัจจัยคงที่ และการศึกษเป็นปัจจัยผันแปร การใส่การศึกษาเข้าไปในตัวผู้ที่ทำการศึกษามากขึ้น ๆ ความสามารถของคน ๆ นั้นในการรับรู้ (Absorb knowledge) ซึ่งมีอยู่จำกัด (คงที่) จะทำให้ผลได้เพิ่มขึ้นในอัตราที่

ลดลง นอกจากนี้การทำการศึกษามากขึ้นจะทำให้ต้นทุนค่าเสียโอกาสเพิ่มสูงขึ้น ผลตอบแทนที่ได้รับจากการศึกษาจึงเพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลง อย่างไรก็ตามจากหลักฐานความเป็นจริงที่ปรากฏออกมา ผลตอบแทนไม่ได้เพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลงเสมอไป ยกตัวอย่างเช่น ตามรายงานการศึกษาของมาร์ค บลาวน์ ในอินเดียพบว่า ผลตอบแทนหน่วยสุดท้าย (Marginal Rates of Return) ที่เอกชนได้รับจากการเรียนเพิ่มขึ้นทีละขั้นจะเพิ่มในอัตราที่ลดลง แต่ผลตอบแทนหน่วยสุดท้ายในแม็กซิโกและในสหรัฐอเมริกาไม่ได้มีแนวโน้มการลดลงของผลได้เหมือนในอินเดีย ตรงกันข้ามถ้าผลตอบแทนหน่วยสุดท้ายจากการเรียนเพิ่มขึ้นทีละขั้นไม่ได้เพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลง เส้นอุปสงค์ที่มีต่อการศึกษารวมจะเป็นเส้นที่ลาดจากซ้ายมาขวา และการที่เส้นอุปสงค์ที่มีต่อการศึกษารวมจะลาดจากซ้ายมาขวาหรือไม่ขึ้นอยู่กับอุปสงค์ที่มีต่อการศึกษารวมของแต่ละคน กล่าวคือ ถ้าอุปสงค์ที่มีต่อการศึกษารวมเป็นเส้นที่ลาดจากซ้ายมาขวา อุปสงค์ที่มีต่อการศึกษารวมซึ่งได้จากการรวมอุปสงค์ของเอกชนเข้าด้วยกันนั้นก็ควรเป็นเส้นที่ลาดจากซ้ายมาขวาดังแสดงในภาพประกอบ 5



ภาพประกอบ 5 อุปสงค์ที่มีต่อการศึกษารวม

โดย r คือ อัตราผลตอบแทนสูงสุดจากการลงทุนทางอื่นที่ไม่ใช่ทางการศึกษา
 i คือ อัตราผลตอบแทนทางการศึกษา
 r/i คือ ราคาของการศึกษา

กรณีของเอกชนแต่ละคนถ้าอัตราผลตอบแทนทางการศึกษาลดต่ำลงราคาการศึกษาจะสูงขึ้นพร้อมทั้งดึงให้ปริมาณความต้องการการศึกษาลดลง แต่ถ้าอัตราผลตอบแทนทางการศึกษาเพิ่มสูงขึ้น ราคาการศึกษาจะลดต่ำลงและความต้องการการศึกษาจะเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตามเส้นอุปสงค์ที่มีต่อการศึกษารวมจะไม่ใช้เส้นที่ลาดจากซ้ายมาขวา ถ้าอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนไม่ได้เพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลง ข้อสังเกตประการหนึ่งเกี่ยวกับเส้นอุปสงค์ของตลาดคือ แม้ว่าเส้นอุปสงค์ของตลาดเกิดจากการรวมเส้นอุปสงค์ส่วนบุคคลเข้าด้วยกันก็ตาม แต่

การหาเส้นอุปสงค์ของตลาดไม่อาจกระทำได้ง่าย ทั้งนี้เนื่องจาก ณ ระดับการศึกษาหนึ่งๆ เช่น การเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 อัตราผลตอบแทนทางการศึกษาของบุคคลแต่ละคนจะไม่เท่ากัน บางคนอาจเท่ากับร้อยละ 18 แต่บางคนอาจเท่ากับร้อยละ 12 เมื่อเป็นเช่นนี้การรวมอัตราผลตอบแทนของทุกคนเข้าด้วยกันจึงทำได้ค่อนข้างยาก

ที่กล่าวมาข้างต้นเป็นการพิจารณาหลักเกณฑ์การลงทุนทางการศึกษาซึ่งเป็นการพิจารณาทางด้านเศรษฐศาสตร์ ซึ่งมีสมมติฐานไว้ว่าบุคคลจะตัดสินใจลงทุนทางการศึกษาก็ต่อเมื่อผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับจากการลงทุนคุ้มค่ากับการลงทุนที่ต้องเสียไป แต่ตามความเป็นจริงแล้วการลงทุนทางการศึกษาจะพิจารณาเฉพาะปัจจัยด้านเศรษฐศาสตร์อย่างเดียวไม่ได้ จำเป็นต้องนำเอาปัจจัยด้านสังคมและปัจจัยด้านอื่น ๆ เข้ามาเกี่ยวข้องด้วย เพื่อความสมบูรณ์ในการพิจารณาการลงทุนทางการศึกษาและเพื่อให้ได้รับผลตอบแทนสูงสุด ถึงแม้ว่าผลตอบแทนที่ได้รับจากการลงทุนทางการศึกษาที่บุคคลได้รับนั้นอาจต่ำกว่าผลตอบแทนจากการลงทุนชนิดอื่นอยู่บ้าง แต่การศึกษาในระดับที่สูงขึ้นหรือการศึกษาในสถานศึกษาที่มีชื่อเสียงด้านคุณภาพทางการศึกษาที่แตกต่างกัน ก็ช่วยให้บุคคลผู้นั้นมีหน้ามิตาในสังคมหรือมีความรู้ความสามารถเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศได้ในอนาคต เป็นต้น

บุญพุ่ม เสนารักษ์ (2531: 163-164) กล่าวถึงปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์สำหรับการศึกษาว่า ปริมาณการศึกษาแต่ละสาขาที่ประชาชนต้องการเข้ารับบริการในช่วงเวลาและสถานที่หนึ่งๆ จะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง เช่น ระดับรายได้ อัตราค่าเล่าเรียน ราคาสินค้าอื่นที่เกี่ยวข้อง จำนวนประชากร รสนิยมหรือทัศนคติของประชากร กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาโดยเฉพาะกิจกรรมทางด้านเศรษฐกิจ กฎหมาย กำหนดการศึกษาภาคบังคับ นโยบายการศึกษาของรัฐ ฯลฯ เราอาจเขียนให้อยู่ในรูปฟังก์ชัน (Demand function) ได้ดังนี้

$$\text{Ded} = f(\text{M, Ped, Pr, N, U, Ar, O})$$

เมื่อ Ded แทน อุปสงค์หรือปริมาณการศึกษาสาขาใดสาขาหนึ่งที่บุคคลต้องการซื้อหรือเข้ารับบริการในช่วงเวลาและสถานที่หนึ่ง ๆ

M แทน ระดับรายได้ของบิดา-มารดา ผู้ปกครอง หรือผู้เรียนเอง

Ped แทน อัตราค่าเล่าเรียน (Education price or school fee)

Pr แทน ราคาสินค้าที่เกี่ยวข้อง (Prices of related good)

N แทน จำนวนประชากร

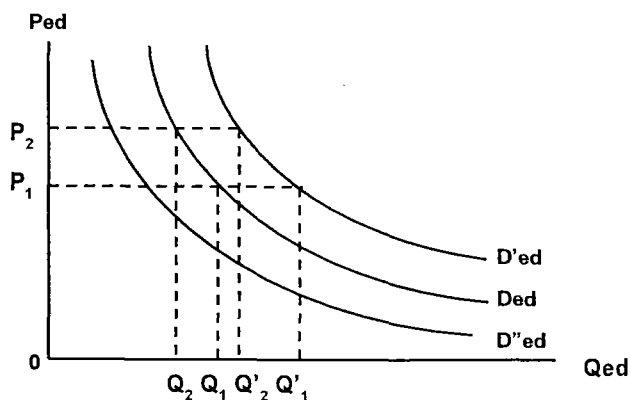
Ar แทน กิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง (Related activities) กับการศึกษา เช่น การขยายตัวของอุตสาหกรรมเครื่องอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งต้องการแรงงานฝีมือหรือนักวิศวกรระดับสูง ฯลฯ

- แทน ปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น นโยบายศึกษาของรัฐ กฎหมาย
กำหนดการศึกษาภาคบังคับ ค่านิยม ประเพณี ฯลฯ

จากฟังก์ชันข้างต้นจะเห็นว่า ถ้าปัจจัยต่าง ๆ ที่อยู่ในวงเล็บทางขวามือเปลี่ยนแปลงไปโดยจะเปลี่ยนแปลงทีละตัวหรือพร้อมกันก็ตาม ผลก็จะทำให้อุปสงค์ (คือDed) เปลี่ยนแปลงไปด้วย ซึ่งสามารถพิจารณาอย่างละเอียดได้ดังนี้ (บุญพุ่ม เสนารักษ์. 2531: 165-169)

1. ระดับรายได้

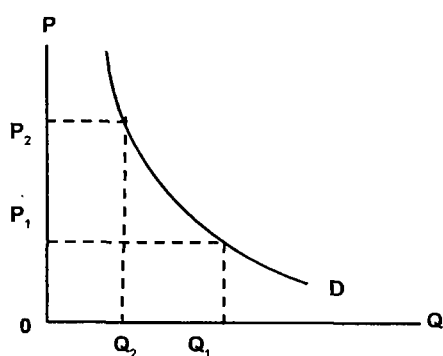
ตามปกติ ถ้าไม่คำนึงถึงปัจจัยอื่น หรือสมมติว่าปัจจัยเหล่านั้นเปลี่ยนแปลงช้ามากจนถือว่าคงที่ ปริมาณการศึกษาแต่ละสาขาที่ประชาชนต้องการซื้อหรือเข้ารับบริการในช่วงเวลาและสถานที่หนึ่ง ๆ ย่อมขึ้นอยู่กับระดับรายได้ของเขาโดยตรง ถ้าประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น จะเนื่องมาจากการลดภาษีเงินได้ หรือการเพิ่มอัตราเงินเดือนก็ตาม เขาก็สามารถส่งบุตรหลานรวมทั้งตัวเขาเองเข้ารับการศึกษาได้มากขึ้น การเปลี่ยนแปลงนี้จะแทนด้วยการเลื่อนตำแหน่งของเส้นอุปสงค์สำหรับการศึกษาขึ้นไปทางขวามือของเส้นเดิมดังภาพประกอบ 8 แสดงว่า ณ ทุก ๆ ระดับอัตราค่าเล่าเรียน ปริมาณการศึกษาสาขาหนึ่ง ๆ จะมีประชาชนเข้ารับบริการมากขึ้น เช่น ก่อนมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านรายได้ สมมติว่าระดับอุปสงค์สำหรับการศึกษาสาขาหนึ่งของประชาชนแทนด้วยเส้น Ded ที่ระดับอัตราค่าเล่าเรียน ปริมาณการศึกษาสาขาหนึ่ง ๆ จะมีประชาชนเข้ารับบริการมากขึ้น เช่น ก่อนมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านรายได้ สมมติว่าระดับอุปสงค์สำหรับการศึกษาสาขาหนึ่งของประชาชนแทนด้วยเส้น Ded ที่ระดับอัตราค่าเล่าเรียน OP_1 ปริมาณการศึกษาที่ประชาชนต้องการเข้ารับบริการเท่ากับ OQ_1 ภายหลังมีการเปลี่ยนแปลงในทางสูงขึ้นของรายได้ ตำแหน่งของเส้นอุปสงค์ Ded จะเลื่อนสูงขึ้นไปเป็น D'ed จะเห็นว่าที่อัตราค่าเล่าเรียน OP_1 แต่เดิมปริมาณการศึกษาที่ประชาชนต้องการเข้ารับบริการเท่ากับ OQ_1 บัดนี้จะเพิ่มขึ้นเป็น OQ'_1 ทำนองเดียวกันที่อัตราค่าเล่าเรียน OP_2 แต่เดิมปริมาณอุปสงค์เท่ากับ OQ_2 บัดนี้จะเพิ่มขึ้นเป็น OQ'_2 ในทางตรงกันข้าม ถ้าระดับรายได้ของประชาชนลดลง เส้นอุปสงค์สำหรับการศึกษาก็จะเลื่อนลงไปทางซ้ายของเส้นเดิม (D''ed) เราก็สามารถอธิบายได้ในลักษณะเดียวกัน ดังภาพประกอบ 6



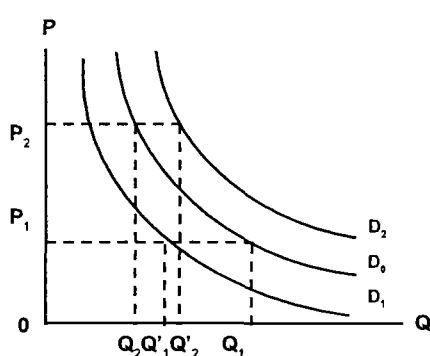
ภาพประกอบ 6 การเลื่อนตำแหน่งของเส้นอุปสงค์สำหรับการศึกษานี้เนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านรายได้ของประชาชน

2. อัตราค่าเล่าเรียน

อัตราค่าเล่าเรียนเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญยิ่งต่อการกำหนดอุปสงค์สำหรับการศึกษาของประชาชนเช่นเดียวกับระดับรายได้ ในช่วงเวลาและสถานที่หนึ่ง ๆ ถ้าอัตราค่าเล่าเรียนสูงขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาสาขาใดก็ตาม ขณะที่ปัจจัยอย่างอื่นคงที่หรือเปลี่ยนแปลงช้ามาก อุปสงค์สำหรับการศึกษานั้นก็จะลดลง ตรงกันข้ามถ้าอัตราค่าเล่าเรียนถูกลงอุปสงค์ก็จะมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงนี้จะแสดงได้จากการเลื่อนขึ้นหรือลงของจุดบนเส้นอุปสงค์เส้นเดิม ดังแสดงในภาพประกอบ 7 (ภาพ ก) โดยตำแหน่งของมันไม่เปลี่ยนแปลง แต่ถ้ามีการคาดคะเน (Expectation) ว่าในอนาคตอัตราค่าเล่าเรียนจะสูงขึ้น ผลก็อาจจะทำให้ประชาชนผู้บริโภครีบส่งบุตรหลานของตน รวมทั้งตัวเองเข้ารับการศึกษามากขึ้นด้วย เพราะถ้าอัตราค่าเล่าเรียนสูงขึ้นจริง ๆ เมื่อถึงเวลาที่คาดเอาไว้ เขาก็ไม่อาจสามารถส่งบุตรหลานรวมทั้งตัวเองเข้ารับการศึกษได้ ทั้งนี้เนื่องจากมีรายได้จำกัด ตรงกันข้ามถ้ามีการคาดคะเนว่าในอนาคตอัตราค่าเล่าเรียนจะถูกลง ผลก็จะทำให้อุปสงค์สำหรับการศึกษาของประชาชนลดลงตาม ดังแสดงในภาพประกอบ 7 (ภาพ ข) ความจริงข้อนี้จะปรากฏชัดเจนเมื่อเป็นอุปสงค์สำหรับสินค้าทั่ว ๆ ไป



(ภาพ ก)



(ภาพ ข)

ภาพประกอบ 7 การเลื่อนตำแหน่งของเส้นอุปสงค์สำหรับการศึกษานี้เนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงในอัตราค่าเล่าเรียน

3. ราคาสินค้าอื่นที่เกี่ยวข้อง

สินค้าที่เกี่ยวข้องอาจจะแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ สินค้าประกอบกัน (Complementary goods) และสินค้าทดแทนกัน (Substitute goods) ซึ่งในที่นี้ขอกล่าวเฉพาะสินค้าประกอบกัน ในช่วงเวลาหนึ่ง ๆ การเปลี่ยนแปลงในราคาสินค้าที่เกี่ยวข้องก็มีผลทำให้อุปสงค์สำหรับการศึกษาก็เปลี่ยนแปลงได้เช่นกัน ในกรณีสินค้าประกอบกัน ตัวอย่างเช่น ค่าหนังสือ-อุปกรณ์การเรียนการสอนกับอัตราค่าเล่าเรียน ถ้าหนังสือ-อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ มีราคาแพงขึ้น ขณะที่ปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องคงที่ อัตราค่าเล่าเรียนก็มักจะสูงตาม ผลที่สูดอุปสงค์สำหรับการศึกษาก็จะลดลง ตรงกันข้าม ถ้าหนังสือ-อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ มีราคาถูกลง อัตราค่าเล่าเรียนก็มักจะลดลงตาม และระดับอุปสงค์การศึกษาก็จะสูงขึ้น ซึ่งแสดงได้จากการเลื่อนตำแหน่งของเส้นอุปสงค์ไปทางขวาของเส้นเดิม

4. จำนวนประชากร

การเปลี่ยนแปลงในจำนวนประชากรก็เป็นตัวกำหนดอุปสงค์สำหรับการศึกษา ในช่วงเวลาและสถานที่หนึ่ง ๆ ถ้าประชากรมีจำนวนเพิ่มขึ้น ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากการอพยพโยกย้ายของประชากรจากแหล่งอื่นหรือจากสาเหตุใดก็ตาม ผลก็จะทำให้อุปสงค์สำหรับการศึกษาก็สูงขึ้น ซึ่งแสดงได้จากการเลื่อนตำแหน่งของเส้นอุปสงค์จากระดับเดิมขึ้นไปทางขวา ตรงกันข้ามถ้าจำนวนประชากรลดลง อุปสงค์สำหรับการศึกษาก็จะลดลงตาม ตำแหน่งของเส้นอุปสงค์จะเลื่อนลงไปทางซ้าย

5. รสนิยมหรือทัศนคติของประชาชน

การเปลี่ยนแปลงในรสนิยมหรือทัศนคติของประชาชนก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์สำหรับการศึกษา ตามปกติรสนิยมหรือทัศนคติของประชาชนจะเปลี่ยนแปลงไปก็ต่อเมื่อ

วัยเปลี่ยน ฤดูกาลเปลี่ยน สถานภาพเปลี่ยน และเมื่อได้พบเห็นหรือทราบข้อเท็จจริงต่าง ๆ ด้วยตนเอง เช่น ถ้าประชาชนหันมาสนใจวิทยาศาสตร์มากขึ้น เพราะเห็นว่าความรู้ที่ได้รับมีประโยชน์ สามารถนำไปประยุกต์ในการผลิตสินค้าและบริการต่าง ๆ ตามความต้องการของตลาดได้ อุปสงค์สำหรับการศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์ก็จะเพิ่มขึ้น ตรงกันข้ามถ้าความสนใจในวิทยาศาสตร์ของประชาชนเสื่อมลง จะด้วยสาเหตุใดก็ตาม ผลก็จะทำให้ระดับอุปสงค์สำหรับวิชาดังกล่าวลดลงด้วย

6. กิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

การเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างหรือกิจกรรมบางประเภทโดยเฉพาะทางด้านเศรษฐกิจ เช่น การขยายตัวของอุตสาหกรรมคอมพิวเตอร์ อุตสาหกรรมโรงแรมและการท่องเที่ยว ฯลฯ ก็มีผลทำให้อุปสงค์สำหรับการศึกษาของประชาชนเปลี่ยนแปลงไปได้เช่นกัน ตัวอย่างเช่น สมมุติว่าเดิมประชาชนนิยมเรียนสาขานิติศาสตร์ ต่อมาอุตสาหกรรมคอมพิวเตอร์และไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ขยายตัวอย่างรวดเร็ว การเพิ่มขึ้นในอุปสงค์สำหรับแรงงานฝีมือและวิศวกรระดับสูงของอุตสาหกรรมเหล่านี้ย่อมทำให้อัตราค่าจ้างเงินเดือนของแรงงานดังกล่าวสูงขึ้นตาม ซึ่งจะกลายเป็นปัจจัยดึงดูดให้ประชาชนหันมาศึกษาสาขาคอมพิวเตอร์และไฟฟ้า-อิเล็กทรอนิกส์มากขึ้น ด้วยโดยนัยเดียวกัน ถ้าอุตสาหกรรมการเคหะขยายตัว อุปสงค์สำหรับการศึกษาสาขาก่อสร้างก็จะเพิ่มขึ้นตาม ถ้าอุตสาหกรรมรถยนต์-เครื่องจักรกลขยายตัว อุปสงค์สำหรับการศึกษาสาขาเครื่องจักรกลก็จะเพิ่มขึ้นตาม และถ้าอุตสาหกรรมการโรงแรมและการท่องเที่ยวขยายตัว อุปสงค์สำหรับการศึกษาสาขาการโรงแรมและมัคคุเทศน์ก็จะเพิ่มขึ้นตาม เป็นต้น

7. ปัจจัยอื่นๆ

ปัจจัยอย่างอื่นนอกเหนือจากทั้งหมดที่กล่าวมาแล้ว เช่น ยศถาบรรดาศักดิ์ และรายได้ หรือผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับในอนาคต การเปลี่ยนแปลงนโยบายการศึกษาของรัฐ การออกกฎหมายกำหนดการศึกษาภาคบังคับ ความเชื่อของสังคม ขนบธรรมเนียมประเพณี การจัดสร้างหรือจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกทางการขนส่งและการคมนาคม การจัดสวัสดิการและการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน การรักษาไว้ซึ่งความเป็นธรรม สุขภาพพลานามัยของประชาชน ระยะเวลาและยากง่ายในการเรียน ฯลฯ ก็มีผลทำให้อุปสงค์สำหรับการศึกษาของประชาชนเปลี่ยนแปลงไปได้เช่นกัน ตัวอย่างเช่น ถ้ารัฐบาลสร้างถนนหนทางระหว่างหมู่บ้านในชนบทกับตัวเมืองให้ประชาชนไปมาค้าขายระหว่างกันได้สะดวกและทั่วถึง ผลก็จะทำให้เกษตรกรส่งบุตรหลานของเขาเข้าศึกษาเล่าเรียนมากขึ้น และถ้ารัฐบาลมีนโยบายขยายระดับการศึกษาภาคบังคับจาก ป.6 เป็น ม.3 ผลก็จะทำให้อุปสงค์สำหรับการศึกษาเพิ่มขึ้นตาม เป็นต้น

อัมพร วิจิตรพันธ์และอัญชลี ค้อคงคา (2525:34-37) กล่าวว่า อุปสงค์สำหรับสินค้าทางการศึกษาเกิดจากสาเหตุหลายประการ ดังนี้

1. ความต้องการศึกษาในสิ่งที่ตนสนใจใคร่รู้ หรือยังหาคำตอบไม่ได้ ถ้าบุคคลมีความสนใจหรือเฝาคำตอบในสิ่งที่ยังมีปัญหายุ่งยากก็จะพยายามศึกษาค้นคว้าในเรื่องเหล่านั้น โดยจะทำการศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเองหรือเข้าศึกษาในสถาบันที่เปิดสอนโดยตรงก็ได้แม้จะเสียเวลาและค่าใช้จ่ายมาก

2. ความต้องการมีส่วนร่วม (Participation) ในกิจกรรมทางสังคมต่าง ๆ เช่น การอาสาพัฒนาชนบท การสอนหนังสือแก่เด็กกำพร้าหรือเด็กที่ยากจน การแสดงดนตรี การกีฬา การอภิปราย การละคร ฯลฯ โดยการมีโอกาสเข้าร่วมในกิจกรรมเหล่านี้จะทำให้เกิดความรู้สึกเป็นเกียรติและภาคภูมิใจ เพราะได้ชื่อว่าเป็นผู้มีความสามารถและมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม

3. การได้รับแรงจูงใจและผลักดันจากพ่อ แม่ ครู ผู้ปกครอง ญาติพี่น้องและเพื่อน

4. การศึกษาตามประเพณี (Tradition) เช่น การบวช เด็กไทยจะต้องบวชเรียนวิชาธรรมะเมื่ออายุครบ 20 ปีขึ้นไป ดังนั้นเมื่อเด็กอายุครบเกณฑ์ดังกล่าว ความประสงค์ที่จะบวชเพื่อศึกษาเล่าเรียนธรรมะก็จะมากขึ้น

5. ฐานะทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง โดยหากพ่อ แม่ ผู้ปกครองมีฐานะมั่นคงหรือมีรายได้สูงขึ้น การที่เด็กในปกครองจะได้รับการศึกษาชั้นสูงขึ้นจึงมีความเป็นไปได้มาก แตกต่างจากเด็กที่อยู่ในครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ เด็กจะมีโอกาสได้รับการศึกษาที่สูงขึ้นย่อมมีน้อยมาก

6. รายได้หรือผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับในอนาคต โดยตามปกติแล้วบุคคลที่จะได้รับการศึกษาสูงขึ้นระดับรายได้หรือผลตอบแทนก็มักจะสูงขึ้นด้วย ดังนั้นรายได้หรือผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ก่อให้เกิดอุปสงค์สำหรับการศึกษา

7. ค่านิยมของสังคม (Social value) โดยตามปกติบุคคลที่ได้รับการศึกษามักจะเป็นที่ยอมรับนับถือของคนทั่วไปว่าเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีจริยธรรมอันดีงาม ดังนั้นความต้องการให้ตนเป็นที่ยอมรับนับถือของสังคมจึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ก่อให้เกิดอุปสงค์สำหรับการศึกษา

8. ความกระตือรือร้นหรือความปรารถนาที่จะเลื่อนฐานะและยกระดับชีวิตของตนเองให้สูงขึ้น ซึ่งโดยทั่วไปเป็นที่ยอมรับกันแล้วว่าการศึกษเป็นวิถีทางหนึ่งที่บุคคลพึงจะยกฐานะทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของตนให้สูงขึ้น ดังนั้นจึงได้พยายามผลักดันตนเองเข้ารับการศึกษาระดับสูงขึ้นเรื่อย ๆ จากความกระตือรือร้นหรือความทะเยอทะยานนี้ จึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่ก่อให้เกิดอุปสงค์สำหรับการศึกษา

สรุปได้ว่าอุปสงค์สำหรับสินค้าทางการศึกษาหรือการบริการทางการศึกษาเป็นการบริโภคในลักษณะของการลงทุนแบบแฝง ซึ่งอาจไม่ได้เกิดจากการที่บุคคลต้องการที่จะสนองความต้องการของตนโดยตรง แต่อาจใช้เป็นเครื่องมือเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายอื่นก็ได้ โดยการลงทุนการศึกษาอาจมุ่งหวังถึงผลตอบแทนส่วนบุคคลและผลตอบแทนทางสังคมที่คาดว่าจะได้รับในอนาคต จากข้างต้นเห็นได้ว่าปัจจัยที่ก่อให้เกิดอุปสงค์สำหรับการศึกษามีอยู่หลายปัจจัย

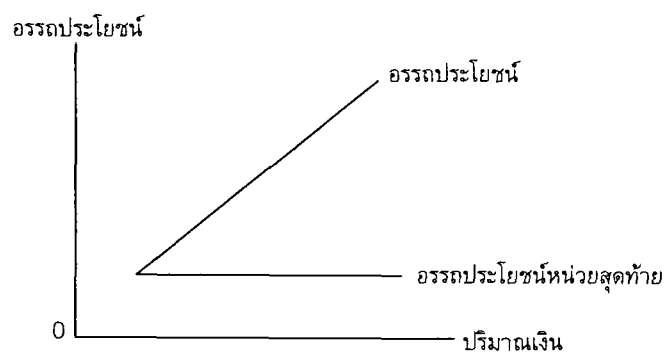
ด้วยกัน เช่น ระดับรายได้ อัตราค่าเล่าเรียน ราคาสินค้าที่เกี่ยวข้อง รสนิยมหรือทัศนคติ กิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ยศถาบรรดาศักดิ์ แรงจูงใจจากคนใกล้ชิด รายได้หรือผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับในอนาคต และอื่น ๆ ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้สามารถนำมาเป็นข้อพิจารณาเข้ารับบริการทางการศึกษาได้ทั้งสิ้น นอกจากนี้จากสภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศและขนาดของจำนวนประชากรที่มีเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ การศึกษาก็จะมีการขยายตัวออกไปด้วย พร้อมกับการเพิ่มจำนวนประชากร การพัฒนาเศรษฐกิจ ความต้องการของสังคม และอุปทานบริการทางการศึกษาของสถานศึกษาด้วย

ทฤษฎีอรรถประโยชน์ (Utility Theory)

อุปสงค์สินค้าเป็นเรื่องเกี่ยวกับพฤติกรรมการณ์การซื้อของผู้บริโภคแต่ละคน ซึ่งพฤติกรรมการณ์การซื้อของผู้บริโภคสามารถเข้าใจได้ด้วยการศึกษาตามทฤษฎีอรรถประโยชน์ และการวิเคราะห์ด้วยเส้นความพอใจเท่ากัน ซึ่งในที่นี้จะขอกล่าวเฉพาะทฤษฎีอรรถประโยชน์ โดยคำว่าอรรถประโยชน์ ได้มีนักเศรษฐศาสตร์ให้ความหมายที่คล้ายคลึงกันดังนี้ พินไดซ์กและรูบินฟีล (Pinduck and Rubinfeld. 2001 : 73) กล่าวว่า อรรถประโยชน์ หมายถึง จำนวนคะแนนความพอใจของผู้บริโภคที่ผู้บริโภคได้จากตลาด ชัมมวลสันและนอร์ทส์ (Samuelson and Nordhaus. 1992 : 83-84) กล่าวว่า อรรถประโยชน์ หมายถึง ความพอใจหรืออรรถประโยชน์ที่บุคคลได้รับจากการบริโภคสินค้าและบริการ เช่นเดียวกับ ทูร์ท์ (Truelt. 1987. G-11) ที่ได้ให้ความหมายของอรรถประโยชน์ไว้ว่า หมายถึง ผลประโยชน์ที่เป็นความพอใจที่ผู้บริโภคได้รับจากการบริโภคสินค้า บริการ หรือ การทำกิจกรรมต่าง ๆ จากความหมายข้างต้นก็ได้มีนักเศรษฐศาสตร์ไทยให้ความหมายไว้ในทำนองเดียวกันคือ บัจจัย บุนนาค และสมคิด แก้วสนธิ (2535 : 88-89) กล่าวว่า อรรถประโยชน์ หมายถึง ความสามารถของสินค้าหรือบริการชนิดใดชนิดหนึ่งในอันที่จะบำบัดความต้องการของมนุษย์ โดยอรรถประโยชน์ของสินค้าหรือบริการจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับความต้องการสินค้าและบริการชนิดนั้น ๆ คือ ถ้าขณะใดที่เรามีความต้องการมากเมื่อเราได้รับสินค้าหรือบริการนั้นมาบำบัดความต้องการ เราจะเกิดความรู้สึกพอใจมากกว่า กรณีที่ได้รับจากสินค้าหรือบริการเมื่อมีความต้องการน้อย ชำรงค์ อุดมไพจิตรกุล และศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2542 : 75) กล่าวว่า อรรถประโยชน์ คือ ประโยชน์ที่มีอยู่ในสินค้าหรือบริการซึ่งสามารถบำบัดความต้องการของมนุษย์ได้ เพราะฉะนั้นการบริโภคจึงถือเป็นการให้อรรถประโยชน์จากสินค้าและบริการนั้น เช่นเดียวกับ นราทิพย์ ชูติวงศ์ (2544 : 88) ที่ได้กล่าวว่า อรรถประโยชน์ หมายถึง ความพอใจที่เกิดขึ้นกับผู้บริโภคจากการได้มา ได้ใช้ ได้บริโภค หรือได้ประโยชน์จากสินค้าและบริการ ดังนั้น อรรถประโยชน์จึงเป็นสิ่งที่มิได้อยู่ในตัวสินค้าหรือบริการ ในรูปของความสามารถในการบำบัดความต้องการของผู้บริโภค

อรรถประโยชน์ของสินค้าและบริการแต่ละชนิดจะมากขึ้นเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้บริโภคในขณะนั้น ๆ ด้วย คือ ถ้าในขณะใดในขณะนั้นผู้บริโภคมีความต้องการในสินค้าหรือบริการชนิดนั้นมาก สินค้าหรือบริการชนิดนั้นก็จะให้อรรถประโยชน์สูง แต่หากว่าขณะนั้นผู้บริโภคมีความต้องการในสินค้าหรือบริการชนิดนั้นน้อยลง สินค้าหรือบริการชนิดนั้นก็ให้อรรถประโยชน์ต่ำ ซึ่งสามารถอธิบายกฎแห่งการลดน้อยถอยลงของอรรถประโยชน์ได้โดยพิจารณาจากอรรถประโยชน์หน่วยสุดท้าย (Marginal Utility : MU) ซึ่ง อรรถประโยชน์หน่วยสุดท้าย หมายถึง การเปลี่ยนแปลงของอรรถประโยชน์จากการเปลี่ยนแปลงจำนวนสินค้าหรือบริการที่ได้บริโภคไปหนึ่งหน่วยไม่ว่าจะเพิ่มขึ้นหรือลดลง ฅนรงค์ ธนาวิภาส และคณะ (2538 : 71-72) กล่าวว่า เราจะพบความเป็นจริงเกี่ยวกับกฎแห่งการลดน้อยถอยลงของอรรถประโยชน์ได้บ่อย ๆ อาทิเช่น ในการรับประทานอาหารขณะที่มีความหิว จะเห็นได้ว่าอรรถประโยชน์หรือความพึงพอใจต่ออาหารจานแรกจะมีมากจนเราอยากสั่งมารับประทานเพิ่มในจานที่สอง แต่หลังจากนั้นเราจะรู้สึกว่าการรับประทานอาหารจานที่สองมีน้อยกว่าจานแรก และหากเรารับประทานต่อไปจนอิ่ม การรับประทานในจานถัดไปอาจไม่ก่อให้เกิดอรรถประโยชน์เพิ่มขึ้นหรืออาจให้อรรถประโยชน์ในทางลบก็ได้

ในการวิเคราะห์พฤติกรรมของผู้บริโภค นอกจากจะต้องพิจารณาถึงอรรถประโยชน์ของสินค้าแล้วยังต้องพิจารณาถึงอรรถประโยชน์ของเงินด้วย ซึ่ง รัตนา สายคณิต และชลลดา จามรกุล (2528 : 25) กล่าวว่า ถึงแม้ว่าเงินจะไม่สามารถบำบัดความต้องการได้โดยตรงเหมือนสินค้า แต่เงินก็ให้อรรถประโยชน์ในแง่ที่สามารถนำไปซื้อสินค้ามาบำบัดความต้องการได้ เนื่องจากเงินสามารถนำไปซื้อสินค้าและบริการได้มากมายหลายชนิด อรรถประโยชน์หน่วยสุดท้ายของเงินจึงลดลงช้ามากจนอาจสมมติว่าไม่ลดลงก็ได้ เพราะถ้าอรรถประโยชน์ของเงินที่ใช้ซื้อสินค้าหรือบริการชนิดใดชนิดหนึ่งลดลง ผู้บริโภคก็อาจหันไปซื้อสินค้าหรือบริการชนิดอื่นที่ให้อรรถประโยชน์สูงกว่า อรรถประโยชน์หน่วยสุดท้ายของเงินจึงไม่ลดลง ดังนั้นอรรถประโยชน์รวมของเงินจึงเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ดังแสดงในภาพประกอบ 8



ภาพประกอบ 8 อรรถประโยชน์หน่วยสุดท้ายและอรรถประโยชน์รวมของเงิน

พฤติกรรมผู้บริโภคและการตัดสินใจ

การศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภคทางเศรษฐศาสตร์ คือ การศึกษาผู้บริโภคในเรื่องของวิธีการใช้จ่ายเงินทุน วิธีการประเมินทางเลือก และวิธีการตัดสินใจ เพื่อให้ได้รับความพอใจสูงสุด (ศุภร เสรีรัตน์. 2537 : 33) ดังเช่น ทฤษฎีว่าด้วยการเป็นคนประหยัด (Economic man Theory) ที่กล่าวว่า บุคคลมีการกระทำที่สมเหตุสมผลเพื่อให้ได้รับอรรถประโยชน์ (Utilities) เช่น ผลประโยชน์สำหรับตนสูงสุดในการซื้อสินค้าและบริการ นอกจากนี้บุคคลมักจะมีการกระทำที่มีเหตุผลน้อยลง เพื่อให้ได้มาซึ่งการตอบสนองความต้องการทางด้านจิตใจ (Psychological needs) ด้วย มีนักวิชาการหลายท่านให้ความหมายเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภคไว้มากมาย แต่ส่วนใหญ่จะมีความหมายไปในทิศทางเดียวกันดังนี้คือ แองเกล,แบล็คเวล และ มินิราท (Engle,Blackwell and Miniard. 1990 : 3) ให้ความหมายเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภคไว้ว่า เป็นการกระทำต่างๆที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดหาให้ได้มาซึ่งการบริโภคและการใช้จ่ายใช้สอยซึ่งสินค้าและบริการ รวมทั้งกระบวนการตัดสินใจที่เกิดขึ้นทั้งก่อนและหลังการกระทำดังกล่าวด้วย ด้านกระบวนการตัดสินใจ ประพันธ์พร อักษรศรี (2537:11) กล่าวว่า พฤติกรรมผู้บริโภคเป็นกระบวนการตัดสินใจของผู้บริโภคแต่ละคนว่าจะทำการตัดสินใจซื้อสินค้าหรือบริการอะไรหรือไม่ สมมุติถ้าจะซื้อ ซื้อจากที่ไหน เมื่อไร อย่างไร จากใคร จึงจะเหมาะสม และสร้างความพอใจในการซื้อให้แก่ตนมากที่สุด เช่นเดียวกับ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2533:3) ที่กล่าวว่า พฤติกรรมผู้บริโภคเป็นการศึกษาถึงเหตุจูงใจที่ทำให้เกิดการตัดสินใจซื้อ โดยมีจุดเริ่มต้นจากการเกิดสิ่งกระตุ้น (Stimulus) ที่ทำให้เกิดความต้องการ ซึ่งสิ่งกระตุ้นที่ผ่านเข้ามาในความรู้สึกนึกคิดของผู้ซื้อ (Buyer's black box) เปรียบเสมือนกับกล่องดำ ซึ่งผู้ผลิตหรือผู้ขายไม่สามารถคาดคะเนความรู้สึกนึกคิดของผู้ซื้อ ซึ่งจะได้รับอิทธิพลจากลักษณะต่าง ๆ ของผู้ซื้อ แล้วก็จะมีการตอบสนองของผู้ซื้อ (Buyer's response) หรือการตัดสินใจของผู้ซื้อ (Buyer's purchase decision)

ธงชัย สันติวงษ์และฉายศิลป์ เชี่ยวชาญพิพัฒน์ (2524 : 4) กล่าวว่า ถ้าลองพิจารณาดูถึงบทบาทของแต่ละคนนับจากเล็กจนโตจะเห็นว่าคนทุกคนเป็นผู้บริโภคตั้งแต่เกิดและมีส่วนเกี่ยวข้องกับโลกเศรษฐกิจแห่งการบริโภคตลอดเวลา โดยนับตั้งแต่เกิดมาพ่อแม่จะเป็นผู้ซื้อและเป็นผู้จัดหาสิ่งต่าง ๆ ให้แก่ลูก และเมื่อเด็กเติบโตขึ้นก็จะเป็นผู้บริโภคที่ซื้อของด้วยตัวเองโดยการตัดสินใจเลือกซื้อด้วยตัวเอง จากคำกล่าวข้างต้นเห็นได้ว่า เมื่อยังเยาว์วัยเด็กจะไม่สามารถตัดสินใจบริโภคอะไรด้วยตัวเองได้ อาจเนื่องมาจากวุฒิภาวะที่ยังน้อยอยู่ ฉะนั้นผู้ที่ทำการตัดสินใจให้แก่เด็กคือพ่อ แม่ ผู้ปกครองนั่นเอง และเมื่อพ่อ แม่ ผู้ปกครองเป็นผู้ตัดสินใจในการบริโภคเป็นเจ้าของเงินที่ใช้ในการบริโภคและมีสิทธิ์ที่จะเลือกซื้อสินค้าและบริการตามความพอใจตน ดังนั้นผู้ผลิตหรือผู้ให้บริการจึงควรผลิตสินค้าและบริการที่ตรงตามความต้องการของผู้บริโภคออกมาตอบสนองตลาดเสมอ แต่ในการตัดสินใจบริโภคสินค้าหรือบริการนั้น ผู้บริโภคอาจมีปัจจัยหลายประการที่นำมาเป็นส่วนประกอบในการพิจารณาตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าและบริการ

ไม่ว่าจะเป็นปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม และปัจจัยอื่น ๆ อีกทั้งในการซื้อขายสินค้าและบริการนั้น ราคาจะเป็นตัวกำหนดมูลค่าแลกเปลี่ยนระหว่างผู้ผลิตหรือผู้ให้บริการและผู้บริโภค และราคาจะมีการผันแปรขึ้นลงตามปริมาณความต้องการของผู้บริโภคและจำนวนสินค้าที่เสนอขาย คือ เมื่อมีความต้องการมากกว่าราคาของสินค้าและบริการนั้น ๆ ก็จะสูงขึ้น และถ้าผู้ผลิตหรือผู้ให้บริการทำการผลิตสินค้าและบริการออกมามากขึ้น ราคาของสินค้าและบริการนั้น ๆ ก็จะถูกลง ซึ่งเป็นไปตามกฎการลดน้อยถอยลงนั่นเอง

การศึกษาปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมผู้บริโภคเพื่อทราบถึงลักษณะความต้องการของผู้บริโภคทางด้านต่าง ๆ และเพื่อสร้างสิ่งกระตุ้นให้เหมาะสมจึงจำเป็นต้องศึกษาถึงลักษณะของผู้ซื้อด้วย โดยในที่นี้จะกล่าวถึงผู้ซื้อที่ได้รับอิทธิพลจากปัจจัยด้านวัฒนธรรม ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยด้านจิตวิทยา ดังนี้ (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2533 : 70-76)

1. ปัจจัยด้านวัฒนธรรม (Cultural factor) วัฒนธรรมเป็นเครื่องมือยึดความผูกพันในกลุ่มไว้ด้วยกัน บุคคลจะเรียนรู้วัฒนธรรมของเขาภายใต้กระบวนการทางสังคม และเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของบุคคล

2. ปัจจัยทางสังคม (Social factors) เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน และมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมผู้บริโภค ลักษณะทางสังคมประกอบด้วยกลุ่มอ้างอิง ครอบครัว บทบาทและสถานภาพทางสังคมของผู้ซื้อ

2.1 กลุ่มอ้างอิง (Reference groups) เป็นกลุ่มที่บุคคลเข้าไปเกี่ยวข้องกับด้วย ในส่วนของกลุ่มนี้จะมีอิทธิพลต่อทัศนคติ ความคิดเห็น และค่านิยมของบุคคลในกลุ่มอ้างอิง

2.2 ครอบครัว (Family) บุคคลในครอบครัวถือว่ามีอิทธิพลมากที่สุดต่อทัศนคติ ความคิดเห็น และค่านิยมของบุคคล สิ่งเหล่านี้มีผลต่อพฤติกรรมการซื้อสินค้าของครอบครัว

2.3 บทบาทและสถานะ (Role and Statuses) บุคคลต่าง ๆ จะเกี่ยวข้องกับคนหลายกลุ่มซึ่งในสังคมบุคคลแต่ละคนต้องมีบทบาทและสถานะที่แตกต่างกันในแต่ละกลุ่ม ซึ่งสถานภาพทางสังคมจะพิจารณาแยกตามสถานะของการอยู่เป็นโสด แต่งงาน หรือหย่าร้าง โดยปกติผู้ที่มีสถานะเป็นโสด จะเลือกซื้อสินค้าตามใจตนเองและคำนึงถึงคุณประโยชน์น้อยกว่าผู้ที่มีครอบครัวแล้วซึ่งจะมีเหตุผลในการใช้จ่ายและให้ความสำคัญกับความจำเป็นในการใช้และประโยชน์ที่จะได้รับมากกว่า

3. ปัจจัยส่วนบุคคล (Personal factors) การตัดสินใจของผู้ซื้อได้รับอิทธิพลจากลักษณะส่วนบุคคลของคนทางด้านต่าง ๆ ได้แก่

3.1 อายุ (Age) อายุที่แตกต่างกันมีผลต่อการพฤติกรรมบริโภคสินค้า ผู้บริโภคที่มีอายุมากย่อมมีเหตุผล และความรอบคอบในการตัดสินใจซื้อมากกว่าผู้ที่มีอายุน้อย

3.2 ขั้นตอนวัฏจักรชีวิตครอบครัว (Family life cycle) เป็นขั้นตอนการดำรงชีวิตของบุคคลในลักษณะของการมีครอบครัว การดำรงชีวิตในแต่ละขั้นตอนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อ

ความต้องการทัศนคติและค่านิยมของบุคคลทำให้เกิดความต้องการในสินค้า และมีพฤติกรรม การบริโภคที่แตกต่างกันออกไป ขั้นตอนวัฏจักรชีวิตครอบครัวประกอบด้วยขั้นตอนที่แต่ละชั้น ตอนมีผลต่อการบริโภคที่แตกต่างกัน

3.3 อาชีพ (Occupation) อาชีพของแต่ละบุคคลจะนำไปสู่ความสำเร็จและความ ต้องการสินค้าและบริการที่แตกต่างกัน

3.4 โอกาสทางเศรษฐกิจ (Economic circumstances) โอกาสเหล่านี้ได้แก่ รายได้ ผู้บริโภคที่มีรายได้สูงขึ้นย่อมมีอำนาจในการซื้อสูงขึ้นด้วย มีความต้องการมากขึ้น โดยเฉพาะ สินค้าอำนวยความสะดวกซึ่งเป็นความต้องการที่จะสร้างความสบายให้กับตัวเอง หรือต้องการ สร้างความเด่นให้กับตนเอง โดยใช้สินค้าที่สังคมยอมรับหรือนิยม

3.5 การศึกษา (Education) ผู้ที่มีการศึกษาสูงมักมีแนวโน้มในการเลือกใช้สินค้าที่มี คุณภาพสูงกว่าผู้บริโภคมัธยมศึกษาต่ำ และระดับการศึกษาที่สูงขึ้นจะส่งผลให้มีการตัดสินใจ ซื้อสินค้าที่มีความละเอียดซับซ้อนมากขึ้น เช่น ต้องการสินค้าที่มีคุณภาพดี ต้องการสินค้าที่ ตอบสนองต่อความต้องการทางด้านจิตใจมากขึ้น

3.6 รูปแบบการดำรงชีวิต (Life style) ซึ่งในส่วนนี้ขึ้นกับวัฒนธรรม และชนชั้น ของสังคม

3.7 บุคลิกภาพ (Personality) หรือบุคลิกลักษณะ หมายถึง ทัศนคติและนิสัยส่วน บุคคล เช่น คนละเอียดลออ คนมีระเบียบ มีความคิดสร้างสรรค์ เป็นต้น

4. ปัจจัยทางจิตวิทยา (Psychological characteristics) การเลือกซื้อของบุคคลจะได้ รับอิทธิพลจากกระบวนการทางจิตวิทยา 4 อย่างคือ การจูงใจ การรับรู้ ทัศนคติ และการเรียนรู้ ดังนี้

4.1 การจูงใจ (Motivation) เป็นวิธีการที่จะชักนำพฤติกรรมของบุคคลให้บรรลุตาม วัตถุประสงค์ ซึ่งพฤติกรรมมนุษย์เกิดขึ้นต้องมีสิ่งจูงใจ (Motive) ที่ทำให้เกิดหรือมีสิ่งกระตุ้น การจูงใจมีวัตถุประสงค์เพื่อกระตุ้นให้ผู้บริโภคเกิดความต้องการ (Needs) โดยอาศัยสิ่งจูงใจหรือ สิ่งกระตุ้นทางการตลาด

4.2 การรับรู้ (Perception) เป็นกระบวนการที่บุคคลเลือกจัดประเภท ตีความ และ รับรู้ข้อมูลที่รับรู้ บุคคลที่ถูกกระตุ้นให้ตัดสินใจปฏิบัติจะมีการรับรู้ที่แตกต่างกัน แต่ละบุคคลใน ภาวะที่ถูกกระตุ้นเดียวกันจะปฏิบัติต่างกัน เนื่องจากการรับรู้ที่แตกต่างกันในตัวบุคคล

4.3 การเรียนรู้ (Learning) เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมซึ่งเป็นผลที่ได้รับมา จากประสบการณ์ของแต่ละบุคคล

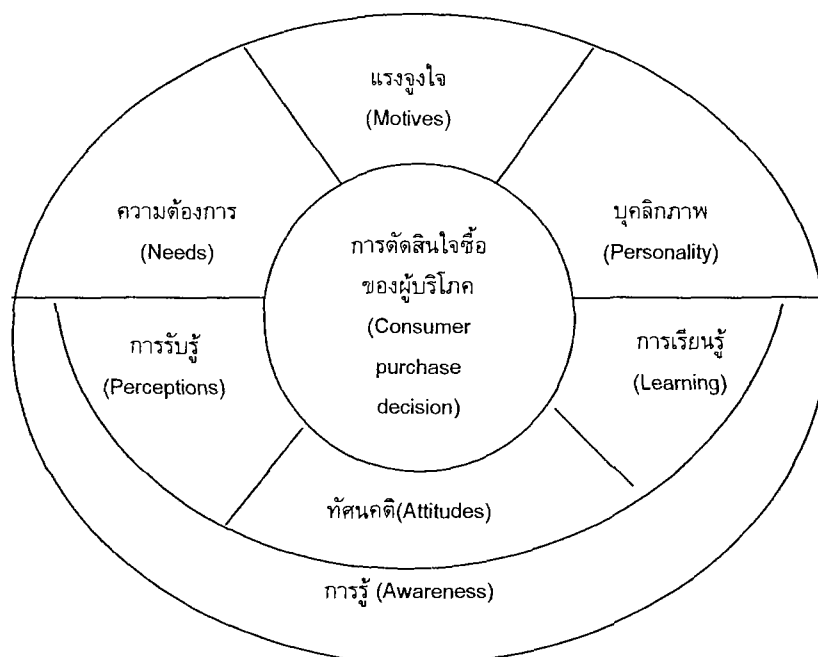
4.4 ทัศนคติและความเชื่อถือ (Attitude and Beliefs) เป็นการประเมินความรู้สึกถึง ความพอใจหรือไม่พอใจ ความชอบ และความยึดถือในตัวสินค้า

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมผู้บริโภค

การรู้ว่าผู้บริโภคมีการตัดสินใจอย่างไรนั้นยังไม่เพียงพอแก่การศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภค เมื่อเราเล็งเห็นความสำคัญของการตัดสินใจจึงจำเป็นต้องกล่าวถึงปัจจัยหลักของพฤติกรรมผู้บริโภคที่ทำให้ผู้บริโภคมีการเลือกซื้อสินค้าใดสินค้านั้นหรือบริการบริการหนึ่ง ซึ่งปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมผู้บริโภค มี 2 ประการ คือ ปัจจัยที่อยู่ภายในบุคคลและปัจจัยที่อยู่ภายนอกบุคคล โดยเรียกปัจจัยภายในนั้นว่า ปัจจัยพื้นฐาน (Basic determinants) และเรียกปัจจัยภายนอกว่า ปัจจัยหรืออิทธิพลของสิ่งแวดล้อม (Environmental determinants or influences) ดังนี้ (ศุภร เสรีรัตน์. 2544 : 19-23)

1. ปัจจัยพื้นฐานที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมผู้บริโภค โดยมองว่าผู้บริโภคคือผู้ที่ทำการตัดสินใจในปัญหาการซื้อทั้งหมด การศึกษาปัจจัยพื้นฐานที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมผู้บริโภคจะทำให้ทราบถึงลักษณะความต้องการของผู้บริโภคทางด้านต่าง ๆ เพื่อสร้างสิ่งกระตุ้นให้เหมาะสม ศุภร เสรีรัตน์ (2544 : 21-25) ได้อธิบายถึงปัจจัยพื้นฐานโดยแยกอธิบายเป็นหัวข้อย่อย 3 หัวข้อคือ ประเภทของปัจจัยพื้นฐาน ความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันในระหว่างปัจจัยพื้นฐาน และปัจจัยพื้นฐานกับการตัดสินใจซื้อ ดังนี้

1.1 ปัจจัยพื้นฐานที่เป็นตัวควบคุมกระบวนการทางความคิดภายในทั้งหมดของผู้บริโภคมี 4 ประการด้วยกัน คือ ความต้องการของผู้บริโภค (Consumer's need) แรงจูงใจ (Motives) บุคลิกภาพ (Personality) และการรู้ (Awareness) ซึ่งได้แก่ การรับรู้ ทักษะคติ และการเรียนรู้



ภาพประกอบ 9 ปัจจัยพื้นฐาน (ปัจจัยภายในของบุคคล)

ความต้องการ (Need) หมายถึง “สิ่งจำเป็นสำหรับร่างกายทางกายภาพหรือจิตใจ” ถ้าพูดในแง่ของความรู้สึกแล้วความต้องการก็คือ การขาดในบางสิ่งบางอย่างที่มีประโยชน์ ที่จำเป็นต้องมี หรือที่ปรารถนาอยากได้ด้วยเหตุผลใด ๆ ก็ตาม

แรงจูงใจ (Motives) หมายถึง “สิ่งกระตุ้น หรือความรู้สึกที่เป็นสาเหตุที่ทำให้บุคคลมีการกระทำหรือมีพฤติกรรมในรูปแบบที่แน่นอน” แรงจูงใจทำให้เรารู้ได้ถึงความต้องการของเราเองและเป็นการให้เหตุผลสำหรับการกระทำที่แสดงออกอันเนื่องมาจากความต้องการดังกล่าวเหล่านั้น

บุคลิกภาพ (Personality) หมายถึง “ลักษณะพิเศษของมนุษย์ หรืออุปนิสัยที่ได้สร้างขึ้นในตัวบุคคลที่ทำให้บุคคลแต่ละคนแตกต่างไปจากคนอื่น ๆ ” แรงจูงใจเป็นสาเหตุที่ทำให้บุคคลมีการกระทำตามที่เขามีความต้องการ แต่บุคลิกภาพเป็นสิ่งที่ทำให้บุคคลมีการกระทำในลักษณะเฉพาะตัวบุคคล

การรู้ (Awareness) เป็นคำกว้าง ๆ ที่หมายถึง “การมีความรู้ในบางสิ่งบางอย่างได้โดยผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า” ซึ่งการรู้นั้นจะเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องโดยตรงมากที่สุดของบุคคลที่มีต่อสิ่งแวดล้อมภายนอกของเขา ในขณะที่บุคลิกภาพเป็นเรื่องของการมองเห็นสิ่งที่มีอยู่ภายในตัวบุคคล และการรับรู้ของผู้บริโภค เป็นการมองเห็นสิ่งที่อยู่ภายนอกของผู้บริโภคที่ต้องมีการตีความหมายสำหรับสิ่งที่ผู้บริโภคได้เห็น ได้ยิน ได้รู้สึก และอื่น ๆ เป็นต้น ซึ่งในการรู้นั้น สามารถแยกออกเป็น 3 ประการ ดังนี้

- การรับรู้ (Perception) หมายถึง “การตีความหมายของบุคคลที่มีต่อสิ่งของหรือความคิดที่สังเกตเห็นได้ หรืออะไรก็ได้ที่ถูกนำเข้ามาสู่ความสนใจของผู้บริโภคผ่านทางประสาททั้งห้า”

- การเรียนรู้ (Learning) หมายถึง “การเปลี่ยนแปลงใด ๆ ในความคิดของผู้บริโภค การตอบสนอง หรือพฤติกรรมอันเป็นผลมาจากการได้ปฏิบัติ ประสบการณ์ หรือการเกิดขึ้นของสัญญาติญาณ” ซึ่งก็คือ ความรู้ที่ได้จากการรับรู้สิ่งที่ไม่เคยรู้จักมาก่อนนั่นเอง

- ทศนคติ (Attitude) มักหมายถึง “กลุ่มกว้าง ๆ ของความรู้สึกที่มีอยู่ภายในตัวมนุษย์ หรือความเห็นที่เป็นรูปธรรมของพฤติกรรมของบุคคล”

1.2 ความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันในระหว่างปัจจัยพื้นฐาน (Relationship between basic determinants) จากความหมายของปัจจัยต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่ามีความสัมพันธ์กันโดยตรง ซึ่งบางครั้งความสัมพันธ์นั้นใกล้ชิดกันมากจนยากที่จะแยกได้ ตัวอย่างเช่น นักวิชาการหลายคนถือว่า ความต้องการ (Needs) กับแรงจูงใจ (Motives) เป็นสิ่งเดียวกัน เป็นต้น ซึ่งข้อเท็จจริงมีอยู่ว่าความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันระหว่างปัจจัยพื้นฐานเป็นความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกันในตัวผู้บริโภค เช่น บุคคลมีความต้องการพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับร่างกาย คือ อาหาร แต่จะเริ่มเต็มใจที่จะกระทำ (คือรับประทาน) ก็ต่อเมื่อได้รับแรงจูงใจ

มากพอจากสภาพร่างกายที่อึดอัดอันเนื่องมาจากความหิว การรู้ (Awareness) จะเป็นตัวที่ทำให้ผู้บริโภคสำนึกถึงการแก้ความหิวด้วยสิ่งที่ผู้บริโภคชอบคือ เนื้อสัตว์ และเนื่องจากบุคลิกภาพของบุคคลจะเป็นตัวชี้ถึงการกระทำ ผู้บริโภคจึงตัดสินใจซื้อและสนุกกับการรับประทานเนื้อสัตว์นั้น เป็นต้น

1.3 ปัจจัยพื้นฐานกับการตัดสินใจซื้อ (Basic determinants and the purchase decision) เนื่องจากความต้องการ แรงจูงใจ บุคลิกภาพ และการรู้ของบุคคลไม่สามารถควบคุมได้คงเดิมในขณะเวลาใดเวลาหนึ่ง ปัจจัยพื้นฐานจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับความคิดที่มีทั้งที่รู้สึกตัวและไม่รู้สึกตัว โดยผู้บริโภคต้องตัดสินใจได้ว่าเขาต้องการจะได้รับความรู้สึกหรือการรับรู้แบบไหนโดยตัวของเขาเอง ซึ่งปัจจัยพื้นฐานเหล่านี้จะเป็นตัวควบคุมการตัดสินใจของผู้บริโภคในแต่ละครั้งที่เกิดขึ้น ตัวอย่างเช่น สมมุติว่าชายคนหนึ่งตัดสินใจว่ารถยนต์เป็นสินค้าที่เขาต้องการอยากได้จากบรรดานักค้าทั้งหลายที่เขาอยากได้ และเขาได้เลือกที่จะซื้อโตโยต้า โคโรลล่าแทนที่จะเป็นโตโยต้า โคโรน่า เนื่องจากโตโยต้า โคโรลล่ามันสอดคล้องกับทัศนคติและการรู้ของเขาที่มีต่อรถยนต์ ดังนั้น กิจกรรมทางการตลาดของผู้บริโภคก็คือ การไปยังศูนย์จำหน่ายรถยนต์โตโยต้า เพื่อจะเปรียบเทียบสี ราคา การแลกเปลี่ยนรถเก่าและอุปกรณ์ที่มีให้ของรถยนต์ โดยเขามีเป้าหมายว่าจะต้องได้รถยนต์ที่พอใจในราคาที่ต่ำที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับคุณสมบัติต่าง ๆ แล้ว จากตัวอย่างข้างต้นเห็นได้ว่าการตัดสินใจซื้อแต่ละครั้ง แรงจูงใจของบุคคลจะมีส่วนอย่างมากต่อการตัดสินใจ

2. อิทธิพลของสิ่งแวดล้อม (Environment influences)

ปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมผู้บริโภคแบ่งอย่างกว้าง ๆ ได้ 5 ปัจจัย คือ อิทธิพลของครอบครัว อิทธิพลของสังคม อิทธิพลของธุรกิจ อิทธิพลของวัฒนธรรม และอิทธิพลทางเศรษฐกิจหรืออิทธิพลของรายได้ ดังนี้ (ศุภร เสรีรัตน์.2537: 27 - 28)

2.1 อิทธิพลของครอบครัว (Family influences) เป็นอิทธิพลที่เกิดมาจากสมาชิกในครัวเรือน

2.2 อิทธิพลของสังคม (Social influences) เป็นผลลัพธ์ที่ได้มาจากการติดต่อกันของบุคคลทุกคนกับคนอื่น ๆ ที่นอกเหนือไปจากครอบครัวและธุรกิจ อิทธิพลของสังคมเกิดขึ้นได้จากหลายสถานที่ เช่น ที่ทำงาน วัด เพื่อนบ้านใกล้เคียง และโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา เป็นต้น

2.3 อิทธิพลของธุรกิจ (Business influences) หมายถึงการติดต่อโดยตรงของบุคคลที่มีต่อธุรกิจ ไม่ว่าจะเป็น ณ สถานที่ของร้านค้า หรือโดยผ่านทางกรขายแบบใช้บุคคลและการโฆษณาก็ตาม

2.4 อิทธิพลของวัฒนธรรม (Cultural influences) เป็นเรื่องของความเชื่อที่มีอยู่ในตัวบุคคล และการลงโทษในสังคมที่ได้มีการพัฒนาขึ้นอยู่ตลอดเวลาด้วยระบบของสังคมนั้น

2.5 อิทธิพลทางเศรษฐกิจหรืออิทธิพลของรายได้ (Economic or Income influences) เป็นข้อจำกัดหรือตัวกำหนดที่มีอิทธิพลต่อผู้บริโภคในรูปของตัวเงินและปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้องด้วย

ธงชัย สันติวงษ์ (2535 : 18-19) กล่าวถึงประโยชน์ที่ได้จากการอาศัยวิชาเศรษฐศาสตร์เข้าศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภคว่า จะสามารถช่วยให้เข้าใจว่าผู้บริโภคในตลาดปฏิบัติอย่างไร (How consumer act) ในตลาด และในเวลาเดียวกันก็ช่วยให้ให้นักการตลาดก็สามารถทราบถึงความต้องการของตลาดได้ แล้วนำมาใช้ประกอบสำหรับการพยากรณ์การขาย วางแผนการผลิต และการประเมินผลกรดำเนินการต่าง ๆ เป็นต้น โดยการวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภคทางเศรษฐศาสตร์ส่วนใหญ่ได้จากการวิเคราะห์ความต้องการหรืออุปสงค์ (Demand analysis) ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. ถ้าผู้บริโภคได้รับผลิตภัณฑ์ชนิดใดชนิดหนึ่งในจำนวนที่มากขึ้นเรื่อย ๆ แล้วความพอใจอันสืบเนื่องมาจากการได้ผลิตภัณฑ์นั้นในทุก ๆ หน่วยที่มากขึ้นจะมีน้อยลงเสมอ
2. โดยหลักเหตุผลของผู้บริโภค (Rational) การที่ผู้บริโภคมียุติความต้องการไม่มีที่สิ้นสุดและมีทรัพยากรหรือทรัพย์สินจำกัด เขาจะทำการแบ่งสรรรายได้ของเขาไปเพื่อซื้อผลิตภัณฑ์แต่ละอย่างตราบนานเท่าที่ผลิตภัณฑ์แต่ละอย่างเหล่านั้นจะสามารถตอบสนองความต้องการส่วนเกินที่มีอยู่ของเขาภายในวงเงินรายได้ที่มีอยู่นั้น
3. ผลรวมของผลิตภัณฑ์ที่แต่ละคนเลือกซื้อก็คือความต้องการรวมของผลิตภัณฑ์นั้น ๆ
4. การตอบสนองหรืออุปทานรวมก็คือ จำนวนรวมของผลิตภัณฑ์ที่เสนอขาย ซึ่งขึ้นอยู่กับผลตอบแทนหรือกำไรที่น้อยลงอันสืบเนื่องมาจากปริมาณที่เพิ่มขึ้น
5. ปริมาณของผลิตภัณฑ์ที่มีการซื้อและขาย ณ ราคาใดราคาหนึ่ง จะอยู่ที่จุดตัดของอุปสงค์และอุปทาน

การบริโภคบริการทางการศึกษาจำเป็นต้องทราบถึงพฤติกรรมผู้บริโภค เพราะจะทำให้ทราบได้ว่าผู้บริโภคแต่ละคนเป็นอย่างไร ตัดสินใจบริโภคสินค้าด้วยสาเหตุใด และมีปัจจัยใดประกอบการพิจารณาเลือกซื้อ และจะเห็นได้ว่าการตัดสินใจบริโภคทางการศึกษานั้น สิ่งที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจบริโภคก็คือ เมื่อบุคคลมีความต้องการที่จะศึกษา แต่จะเริ่มมีความเต็มใจที่จะกระทำคือเข้ารับบริการทางการศึกษาจากสถานศึกษาก็ต่อเมื่อได้รับแรงจูงใจมากพอจากความใฝ่รู้ของตัวบุคคลหรือความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบัน ซึ่งการรู้จะเป็นตัวที่ทำให้ผู้บริโภคสำนึกถึงความต้องการศึกษาด้วยสิ่งที่ผู้บริโภคเลือกคือ สถานศึกษาที่เปิดสอนสาขาวิชาที่ตนสนใจและมีความพร้อมที่จะเรียนได้ และเนื่องจากบุคลิกภาพของบุคคลเป็นตัวชี้ถึงภาระกระทำ ดังนั้นผู้บริโภคจึงตัดสินใจลงทุนทางการศึกษาโดยเข้ารับบริการทางการศึกษาในสาขาวิชาที่ตนสนใจนั่นเอง

การตัดสินใจ

นักวิชาการได้ให้ความหมายของการตัดสินใจไว้มากมายดังนี้ คือ แฮริสัน (Harrison.1981 : 3) ให้ข้อสรุปเกี่ยวกับนิยามของการตัดสินใจว่า เป็นการประเมินผลเกี่ยวกับการเลือกหรือตัวเลือก ที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมาย การคาดคะเนผลที่เกิดจากการเลือกปฏิบัติต่างๆซึ่งจะทำการบีบบังคับให้ต้องเลือกตัดสินใจเลือกทางปฏิบัติที่จะส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายได้มากที่สุด ชุลล์และคณะ (Shull and Others.1970: 30-31) ได้ให้ความหมายของการตัดสินใจไว้ว่า หมายถึงการใช้สติปัญญาในการไตร่ตรองและเลือกกระทำเพื่อตอบสนองสิ่งที่ตนต้องการ โดยจะเลือกกระทำจากทางเลือกหลาย ๆ ทางที่เกิดจากการคัดออกหรือเลือกเฉพาะทางที่ดีกว่าหรือชอบมากกว่าเท่านั้น เพตเตอร์สัน (Pettersen.1980: 17) กล่าวว่า การตัดสินใจเป็นการเสี่ยงของบุคคล โดยอาศัยการรวบรวมและประเมินผลข้อมูล เพื่อให้ตนมีทางเลือกหลายทางเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจเลือก ลิซฟีลด์ (Litchfield.1956: 3 - 25) ได้กล่าวถึงการตัดสินใจว่าเป็นวัฏจักรหรือการหมุนเวียนของเหตุการณ์ (Cycles of Events) เริ่มตั้งแต่การกำหนดปัญหา การวิเคราะห์ปัญหา การวางแผนแก้ไข และการประเมินผล เมื่อเรานำกระบวนการตัดสินใจไปแก้ปัญหาลงแล้วก็มักจะมีปัญหาอื่นติดตามมาด้วย ซึ่งปัญหาอื่นนี้อาจเกิดขึ้นในช่วงใดช่วงหนึ่งของกระบวนการแก้ปัญหาที่ได้ซึ่งปัญหาอื่นก็จำเป็นต้องอาศัยการแก้ปัญหาที่เป็นกระบวนการด้วยเช่นกัน โกวิทท์ กังสนันท์ (2529 : 30) ได้ให้ข้อสรุปไว้ว่า การตัดสินใจจะสะท้อนให้เห็นถึงภาวะที่ผู้ตัดสินใจมีตัวเลือกหลาย ๆ ตัว และเขาจะต้องเปรียบเทียบผลที่เกิดจากตัวเลือกต่างๆ ก่อนที่จะตัดสินใจเพื่อเลือกตัวเลือกใดตัวเลือกหนึ่งเพื่อลงมือปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์บางอย่างที่ต้องการนอกจากนี้นักวิทยาศาสตร์อย่าง ซีมอน (Simon.1960 : 1) ที่ได้อธิบายถึงการตัดสินใจว่าเป็นกระบวนการซึ่งประกอบด้วยขั้นตอน 3 ขั้นตอนคือ

1. การค้นหาโอกาสที่จะตัดสินใจเป็นกิจกรรมทางด้านเชาว์ปัญญา (Intelligence activity)
2. การค้นหาเส้นทางที่เป็นไปได้ต่าง ๆ นำไปสู่การออกแบบหรือวางแผน (Design activity)
3. การเลือกกระหว่างเส้นทางสำหรับการลงมือปฏิบัติเป็นกิจกรรมการเลือก (Choice activity)

การตัดสินใจเลือกของบุคคลมักเป็นการตัดสินใจเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่ตนพึงพอใจ โดยจะผ่านกระบวนการต่าง ๆ ตั้งแต่การกำหนดปัญหา การวิเคราะห์ปัญหา การวางแผนแก้ไขปัญหาและการประเมินผล การตัดสินใจเลือกสถานศึกษาให้แก่บุตรหลานเป็นการบริโภคสินค้าหรือบริการชนิดหนึ่ง ซึ่งสินค้าหรือบริการในที่นี้ก็คือโรงเรียนซึ่งเปิดให้บริการทางการศึกษานั้นเอง การตัดสินใจของพ่อ แม่ ผู้ปกครองนั้น แม้ว่าผู้บริโภคหรือผู้ที่ได้รับประโยชน์โดยตรงคือตัวเด็ก แต่ผู้ทำการตัดสินใจในการบริโภคหรือผู้ที่เป็นผู้ลงทุนทางการศึกษาให้แก่เด็กก็คือพ่อ แม่ ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่รับผิดชอบในตัวเด็กนั่นเอง ฉะนั้นในการตัดสินใจเลือก

โรงเรียนอนุบาลให้แก่บุตรหลาน จึงมีความจำเป็นที่จะต้องทราบข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริโภคและกระบวนการตัดสินใจของผู้บริโภคที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลให้แก่บุตรหลานดังนี้

กระบวนการหรือวิธีการในการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค

เนื่องจากผู้บริโภคคือบุคคลที่มีความสามารถในการบริโภค ซึ่งในการตัดสินใจบริโภคในที่นี้หมายถึง การตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลให้แก่บุตรหลานให้ได้เข้าไปศึกษาเล่าเรียน โดยการตัดสินใจเลือกของผู้ปกครองอาจพิจารณาจากความพอใจของตน หรืออาศัยการศึกษาข้อมูลต่าง ๆ ประกอบการตัดสินใจ อุดลย์ จาตุรงค์กุล (2534 : 5) กล่าวว่า ผู้บริโภคอาจจะไม่มีเหตุผลอันใดในการซื้อเนื่องจากเคยพบเคยเห็น หรือเคยได้ยินมาหลาย ๆ อย่าง บางคนก็เลือกซื้ออย่างไม่เหมาะสม บางคนก็ซื้อผิดหรือซื้อมาแล้วไม่ชอบใจก็มี จากคำกล่าวข้างต้นจึงเห็นได้ว่า ผู้บริโภคมีหลายประเภทด้วยกัน การตัดสินใจในการบริโภคจึงอาจเหมือนหรือแตกต่างกันได้ และเพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาดในการตัดสินใจหรือเพื่อให้เกิดความผิดพลาดน้อยที่สุด การตัดสินใจบริโภคแต่ละครั้งผู้บริโภคจึงมีความจำเป็นที่จะต้องวางแผนการซื้อโดยดูจากปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้บริโภคสามารถตัดสินใจได้ง่ายขึ้น โดยผู้บริโภคแต่ละคนมีอาจแสดงออกถึงพฤติกรรมในการบริโภคที่แตกต่างกันเนื่องจากอิทธิพลทางวัฒนธรรม สังคม และจิตวิทยาของผู้บริโภค ธงชัย สันติวงษ์ (2535 : 9) กล่าวว่า พฤติกรรมผู้บริโภค หมายถึง การกระทำของบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดหาให้ได้มาและการใช้ซึ่งสินค้าและบริการ ทั้งนี้หมายความรวมถึง กระบวนการตัดสินใจซึ่งมีมาอยู่ก่อนแล้ว และมีส่วนในการกำหนดให้มีการกระทำดังกล่าว

ในเรื่องของการตัดสินใจเลือกโรงเรียน ประหยัด ทองมาก (2529 : 43-45) กล่าวว่า การเลือกถือว่าเป็นเรื่องธรรมชาติของมนุษย์ มนุษย์ทุกเพศทุกวัยเริ่มรู้จักเลือกตั้งแต่วัยทารก ทุกคนจะเลือกในสิ่งที่ตนต้องการ เพราะการเลือกเป็นการแสวงหาสิ่งตอบสนองแทนความพอใจให้แก่คน ถ้าเลือกได้ในสิ่งที่ตนปรารถนา ก็จะพอใจ มีความสุข และรู้สึกสมหวัง การที่พ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือแม้แต่เด็กนักเรียนเองที่พยายามเลือกโรงเรียนย่อมถือว่าเป็นเรื่องปกติธรรมดา เพราะต่างก็หวังจะได้เรียนโรงเรียนที่ตนพึงพอใจ การที่เด็กจะเข้าเรียนในระดับอนุบาลหรือประถม การเลือกโรงเรียนจะตกเป็นหน้าที่ของพ่อ แม่ ผู้ปกครอง ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าการที่บุตรหลานจะเรียนที่ไหนโรงเรียนใดจึงเป็นความคิดเห็นและความต้องการของผู้ปกครองเกือบทั้งสิ้น เด็กไม่มีส่วนเลยหรือมีส่วนน้อยมากที่จะร่วมตัดสินใจ ทั้งนี้เพราะเด็กยังเยาว์วัยเกินไป เหตุผลหรือเกณฑ์ที่ใช้เลือกโรงเรียนจะแตกต่างกันออกไปทั้งตัวเด็กเองและผู้ปกครอง จากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองบางรายถึงเกณฑ์ที่ใช้เลือกโรงเรียนให้บุตรหลานสรุปได้ว่า ผู้ปกครองที่เป็นกรรมกร คนงานรับจ้าง ฐานะค่อนข้างยากจน จะเลือกโรงเรียนที่อยู่ใกล้บ้านโดยไม่คำนึงถึงชื่อเสียงของโรงเรียน ส่วนผู้ปกครองที่มีฐานะปานกลางส่วนมากเป็นข้าราชการจะเลือกโรงเรียนที่อยู่ใกล้บ้านหรือโรงเรียนที่อยู่ในเส้นทางที่ตนเดินทางไปทำงานทั้งสิ้น เพื่อความสะดวกในการรับส่งบุตรหลาน

และเพื่อเป็นการประหยัดค่าใช้จ่าย โดยโรงเรียนเหล่านี้ต้องมีชื่อเสียงด้วย สำหรับผู้ปกครองที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมสูงจะคำนึงถึงชื่อเสียงของโรงเรียนเป็นหลัก จะเห็นได้ว่าทั้งกลุ่มผู้ปกครองและเด็กนักเรียนเองใช้ปัจจัยภายนอกที่ไม่ใช่ด้านความรู้ความสามารถและความเหมาะสมของผู้เรียนเป็นเกณฑ์พิจารณาแทบทั้งสิ้น ฉะนั้นเพื่อให้การเลือกเกิดปัญหาน้อยที่สุด และสามารถสนองความต้องการของเด็กและผู้ปกครองได้อย่างแท้จริง ผู้ปกครอง ตัวเด็ก และโรงเรียนควรได้ร่วมมือกันอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนควรดำเนินการในเรื่องต่อไปนี้คือ โรงเรียนต้องเสนอข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษาระดับต่าง ๆ อย่างละเอียดสมบูรณ์ ถูกต้อง และตรงไปตรงมาแก่ผู้ปกครองและนักเรียนจนเขาสามารถนำข้อมูลเหล่านี้ไปใช้ในประกอบการตัดสินใจเลือกโรงเรียนได้ โรงเรียนต้องมีการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างสมบูรณ์ ต้องรู้ว่านักเรียนคนใดมีความสามารถ ความถนัด ความสนใจ หรือจุดเด่น จุดด้อยอะไรบ้าง และพร้อมที่จะให้เด็กและผู้ปกครองใช้ประโยชน์ได้ทันที่ที่ โรงเรียนควรให้บริการแนะแนวปรึกษาแก่เด็กและผู้ปกครองพร้อม ๆ กันไปในเรื่องการเลือกโรงเรียน ผู้ปกครองและเด็กควรได้ใช้บริการเหล่านี้ของโรงเรียนอย่างเต็มที่ ในส่วนของผู้ปกครองนั้นการที่จะตัดสินใจให้บุตรหลานเรียนที่ไหนดีควรได้ปรึกษาหารือกับผู้ที่เกี่ยวข้องหลาย ๆ ฝ่าย โดยเฉพาะครูอาจารย์ในโรงเรียนที่ตนประสงค์จะให้บุตรหลานเข้าเรียน โดยทางโรงเรียนควรมีข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษาของตนอย่างพอเพียงที่จะบอกได้ว่าโรงเรียนนั้น ๆ ไปมาสะดวกเพียงใด สภาพทั่ว ๆ ไป และบรรยากาศภายในโรงเรียนเป็นอย่างไร สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายมากน้อยเท่าไร ถ้าทุกสิ่งทุกอย่างดังกล่าวมีความเหมาะสมคล้อยจองกันดีทุกประการ ย่อมเป็นที่เชื่อได้ว่าความทุกข์ของผู้ปกครองและบุตรหลานตลอดจนปัญหาต่าง ๆ ในการเลือกโรงเรียนก็จะหมดไป

การตัดสินใจเลือกสถานศึกษาให้แก่บุตรหลานของผู้ปกครองอาจจัดได้ว่าอยู่ในลักษณะที่อาศัยเหตุผลและความเหมาะสมเป็นส่วนสำคัญ แต่ทั้งนี้ก็อาจขึ้นอยู่กับความรู้และประสบการณ์ของผู้ตัดสินใจโดยอาจเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาตัดสินใจด้วย เนื่องจากการตัดสินใจขึ้นอยู่กับระยะเวลาและสภาพการณ์ ดังนั้นเมื่อเวลาและสภาพการณ์เปลี่ยนไป เหตุผลและความเหมาะสมที่ใช้ประกอบการตัดสินใจก็อาจเปลี่ยนไปได้ด้วย อีกทั้งบนพื้นฐานมุมมองการตัดสินใจของบิดา มารดาหรือผู้ปกครองในการเลือกสถานศึกษาให้แก่บุตรหลาน หรือผู้ที่อยู่ในอุปการะตนนั้น รายได้ของครอบครัว ราคา (ค่าธรรมเนียมและค่าบริการต่าง ๆ) การโฆษณาประชาสัมพันธ์ คุณภาพ และการบริการ ล้วนมีผลต่อการตัดสินใจบริโภคหรือเปลี่ยนแปลงปริมาณการบริโภคแทบทั้งสิ้น การตัดสินใจเลือกสถานศึกษาให้แก่บุตรหลานนั้นอาจไม่ถูกกำหนดโดยตรงแต่อาจได้มาจากความคาดหวังในอนาคตก็ได้ เช่น บิดา มารดาหรือผู้ปกครองมีความต้องการให้บุตรหลานมีสังคมที่ดีเป็นคนมีระเบียบเรียบร้อย ก็อาจตัดสินใจส่งบุตรหลานไปอยู่ในสถานศึกษาที่เป็นโรงเรียนประจำเพื่อฝึกระเบียบในการดำรงชีวิต หากต้องการให้บุตรหลานเป็นผู้มีความรู้ด้านภาษาต่างประเทศ ก็อาจส่งบุตรหลานเข้ารับการศึกษ ณ สถานศึกษา

ที่มีการเรียนการสอนสองภาษา (Bilingual school) คือ มีรูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาต่างประเทศเป็นหลัก เป็นต้น

ทฤษฎีการเลือกเชิงเหตุผลและการวิเคราะห์ต้นทุน-ผลได้

นักเศรษฐศาสตร์ได้ให้ความหมายของการเลือกเชิงเหตุผลไว้ว่า เป็นการเลือกท่ามกลางตัวเลือกที่มีอยู่มากมาย แต่สิ่งที่บุคคลจะเลือกจะอยู่บนพื้นฐานของความพึงพอใจและโอกาส คือ บุคคลอาจจะเลือกดำเนินการในเป้าหมายหนึ่งที่ตั้งใจไว้แล้วแต่เกิดการเปลี่ยนใจไปทำอีกเป้าหมายหนึ่งทั้ง ๆ ที่ความพึงพอใจพื้นฐานยังเหมือนเดิม เช่น บุคคลผู้หนึ่งที่ได้ตัดสินใจศึกษาต่อแต่เกิดเปลี่ยนใจไม่ไปเรียน การกระทำเช่นนี้อาจเกิดจากปัจจัยหลายประการ เช่น ค่าเล่าเรียนหรือค่าใช้จ่ายที่เป็นตัวเงินนั้นสูงขึ้น หรือการศึกษาที่จะทำการศึกษานั้นยากเกินไป ฯลฯ (อัจฉรา วัฒนานรงค์, 2539 : 66)

พฤติกรรมในการเลือกเชิงเหตุผลของมนุษย์นั้น เป็นพฤติกรรมที่มนุษย์แสดงออกเพื่อทำการเลือกทางที่ดีที่สุดให้แก่ตนเองเพื่อให้ได้รับผลตอบแทนดังเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ โดยมีเหตุผลเป็นบรรทัดฐานของความคิดดังกล่าว การเลือกเชิงเหตุผลของบุคคลมีพื้นฐานอยู่บนความสัมพันธ์ระหว่างการเลือกและการแสดงออกซึ่งเป็ผลมาจากความเป็นเหตุเป็นผลรวมกับคุณลักษณะต่าง ๆ ของบุคคลนั้น ดังนั้นก่อนที่จะบุคคลจะทำการตัดสินใจเลือกกระทำการลงทุนใด ๆ เพื่ออนาคตของตัวเองหรือครอบครัวแล้ว เขามักจะมีเหตุผลที่มีการคาดหวังถึงการได้รับผลตอบแทนสูงสุดในอนาคตด้วย ดังนั้นข้อสำคัญทางทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์เกี่ยวกับการเลือกเชิงเหตุผลก็คือ บุคคลได้ทำการเลือกในสิ่งที่ตนต้องการหรือพึงพอใจเท่านั้น จึงจะได้รับการตอบแทนในแง่ของอรรถประโยชน์สูงสุดนั่นเอง

ในการวิเคราะห์ถึงต้นทุน-ผลได้ของการตัดสินใจเลือกทางเศรษฐศาสตร์ เป็นการวิเคราะห์ที่ช่วยตอบคำถามว่าสิ่งที่พิจารณาอยู่นั้นสมควรที่จะนำไปปฏิบัติหรือลงทุนหรือไม่ และกรณีที่ต้องเลือกลงทุนในสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือโครงการใดโครงการหนึ่งนั้น จะเห็นว่าทรัพยากรที่มีอยู่นั้นมีจำนวนจำกัด ฉะนั้นการตัดสินใจในการลงทุนใด ๆ โดยเฉพาะการลงทุนเพื่อการศึกษาเมื่อเรามองว่าการศึกษาก็คือการลงทุนอย่างหนึ่งของมนุษย์ การลงทุนทางการศึกษาให้แก่บุตรหลาน พ่อ แม่ ผู้ปกครองมักคาดหวังว่าการให้บุตรหลานเข้ารับการศึกษาศึกษาในสถานศึกษาก็เพื่อวันข้างหน้าจะได้เป็นผู้ผลิตและผู้ที่มีรายได้ต่อไปในอนาคต ซึ่งนับว่าเป็นการลงทุนระดับจุลภาค ซึ่งผลตอบแทนที่ได้นั้นเป็นผลตอบแทนส่วนบุคคลเป็นส่วนใหญ่ ส่วนการลงทุนในระดับมหภาคนั้น การให้การศึกษาหรือการลงทุนทางการศึกษาจะทำไปเพื่อผลิตกำลังแรงงานและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพสูงขึ้น ซึ่งแรงงานและทรัพยากรมนุษย์เหล่านั้นจะเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ทั้งการผลิตและการบริโภคเป็นอันช่วยเพิ่มผลผลิตทางเศรษฐกิจให้แก่ประเทศชาติตนเอง ดังที่ สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2531 : 4) กล่าวถึงการลงทุนทางการศึกษาไว้ว่า การลงทุนมีสถานภาพเป็นทั้งการลงทุนและการบริโภค และเป็นทั้งการลงทุนในส่วนของรัฐและการลงทุนในเอกชน โดยในส่วนของรัฐบาลจัดว่าการศึกษาคือ

สาธารณูปโภคที่รัฐจัดให้แก่ประชาชนโดยให้ประชาชนได้รับการศึกษา (บริโภค) โดยทั่วกัน และจัดว่าการศึกษาเป็นการลงทุนเพื่อผลิตกำลังคนและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพสูงขึ้น เพื่อจะได้เป็นผู้ผลิตสินค้าและบริการต่อไป ซึ่งเป็นการช่วยเพิ่มผลผลิตทางเศรษฐกิจให้แก่ประเทศชาติโดยส่วนรวมนั่นเอง ในส่วนของเอกชน การจัดการศึกษาเป็นทั้งการบริโภคและการลงทุน โดยประชากรที่มีอายุเข้าเกณฑ์ก็จะชวนชวนเพื่อเข้ารับการการศึกษา (บริโภค) ในสถานศึกษาตามความเหมาะสม ในขณะที่เดียวกันการที่ประชากรเข้ารับการศึกษานั้นก็จัดว่าเป็นการลงทุนส่วนตัวด้วยเพราะต้องใช้เวลา และการศึกษาในแต่ละระดับกว่าจะสำเร็จต้องใช้จ่ายเป็นจำนวนมาก ในทำนองเดียวกัน ศิริลักษณ์ ชุตติกุล (2530 : 146) กล่าวถึงการศึกษาในแง่ของปัจเจกบุคคลไว้ว่า การศึกษาเป็นทั้งการลงทุนและการบริโภค โดยพิจารณาว่า เมื่อครอบครัวหนึ่งส่งบุตรหลานให้เข้ารับการศึกษาระดับใดก็ตามจะต้องเสียค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา หากว่าครอบครัวนั้นพอใจและชื่นชมต่อความสำเร็จของบุตรหลาน จัดได้ว่าเขาได้รับอรรถประโยชน์โดยตรงจากการส่งให้บุตรหลานได้เข้าเรียน รายจ่ายเพื่อการศึกษาในกรณีนี้จึงเป็นรายจ่ายเพื่อการบริโภค แต่การที่บุตรหลานของตนได้นำเอาวิชาความรู้ที่ได้ไปประกอบอาชีพในอนาคตและเป็นการนำรายได้มาสู่ครอบครัว ซึ่งหากบุตรหลานคนนี้มีได้ศึกษาเล่าเรียนจะไม่สามารถหารายได้ในส่วนนี้มาจุนเจือครอบครัวได้ ทั้งยังนำมาซึ่งความมีเกียรติยศชื่อเสียงเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว รายจ่ายเพื่อการศึกษาในประเด็นนี้ นับเป็นการลงทุนของครอบครัวที่ทำให้ผลตอบแทนในอนาคตทั้งในรูปของรายได้ที่เป็นตัวเงินและผลตอบแทนทางด้านจิตใจ

การตัดสินใจทางการศึกษาเรื่องค่าใช้จ่ายก็มีส่วนสำคัญที่มีผลต่อการตัดสินใจเช่นกัน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2535: 11) กล่าวถึงค่าใช้จ่ายในการศึกษาไว้ว่าเป็นต้นทุนซึ่งประกอบด้วยต้นทุน 3 ส่วนคือ ต้นทุนของสถาบันหรือผู้ให้บริการทางการศึกษา ค่าใช้จ่ายของผู้รับบริการทางการศึกษาหรือค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักเรียน ค่าเสียโอกาสของนักเรียน สุณี จัตุราคม และ เสาวณี เกียรติ (2537: 64) กล่าวว่า การลงทุนส่วนตัว (Private cost) ประกอบด้วยค่าธรรมเนียมการเรียน ค่าแบบเรียน ค่าพาหนะ ค่าอาหาร ค่าเครื่องแบบและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของนักเรียนซึ่งผู้ปกครองเสียค่าใช้จ่ายในการให้โอกาสทางการศึกษาแก่บุตรหลานของตน ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2535 : 12-19) ได้ให้คำจำกัดความของค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักเรียนว่า ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักเรียนนี้คิดจากเงินค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา ได้แก่ ค่าเล่าเรียน (ในกรณีที่นักเรียนต้องเสียค่าเล่าเรียน) ค่าธรรมเนียม ค่าบำรุงการศึกษา และค่าหนังสือ ค่าพาหนะในการเดินทางไปโรงเรียน ค่าเครื่องแต่งกาย ค่ากิจกรรมต่าง ๆ และอุปกรณ์การเรียนทุกชนิด ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า ค่าใช้จ่ายที่ผู้ปกครองต้องจ่ายในการศึกษาแก่บุตรหลานซึ่งผู้ปกครองเป็นผู้ลงทุน ได้แก่ ค่าเล่าเรียน ค่าบำรุงการศึกษา ค่าอาหาร ค่ากิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับการเรียนการสอนนั่นเอง ซึ่งจะเห็นได้ว่าค่าใช้จ่ายเหล่านี้อาจส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของครอบครัวได้ ดังนั้นการที่พ่อ แม่ ผู้ปกครองจะทำการตัดสินใจลงทุนทางการศึกษาให้แก่บุตรหลานจึงมีความจำเป็นต้องพิจารณาถึงค่าใช้จ่ายทางการ

ศึกษาและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ของครอบครัวประกอบกันด้วย รัตนสภา ตันตปากุล (2541 : 24) กล่าวถึงผลกระทบของค่าใช้จ่ายทางการศึกษาต่อครอบครัวว่า ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาในแต่ละครอบครัวนั้นขึ้นอยู่กับพื้นฐาน และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ถ้าครอบครัวมีฐานะทางเศรษฐกิจดี มีรายได้รวมสูง ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาย่อมไม่ส่งผลกระทบต่อครอบครัวเพราะมีความสามารถที่จะจ่ายได้ หรือครอบครัวใดมีเงินออมไว้มากก็ไม่มีผลกระทบต่อครอบครัว หากครอบครัวใดมีรายได้ไม่สูงและไม่มีเงินออม ย่อมส่งผลกระทบต่อฐานะทางการเงินของครอบครัว เช่น ส่งผลให้มีเงินออมน้อยลง ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายประจำเดือนของครอบครัว หรือส่งผลกระทบต่อเงินทุนในกิจการงานอื่น เป็นต้น หากค่าใช้จ่ายทางการศึกษาสูงย่อมส่งผลกระทบมากขึ้นเพราะทำให้ครอบครัวได้รับความเดือดร้อนต่อฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวได้ ซึ่งจากการวิจัยของกรมสามัญศึกษาเรื่อง การศึกษาค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษามัธยมศึกษาในโรงเรียนสังกัดมัธยมศึกษา (กรมสามัญศึกษา. 2529 : 61) พบว่า ผู้ปกครองมีรายได้ต่ำและค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักเรียนสูงจึงต้องกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาและยังส่งผลให้ผู้ปกครองไม่นิยมส่งบุตรหลานเข้าศึกษาต่อ และการที่ค่าครองชีพสูงขึ้นทำให้รายได้ไม่พอกับค่าใช้จ่ายจึงส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายของการศึกษาของบุตร

จากบทความและงานวิจัยข้างต้นกล่าวได้ว่า เศรษฐกิจของครอบครัวและค่าใช้จ่ายทางการศึกษามีผลต่อการตัดสินใจทางการศึกษาของผู้ปกครอง เพราะการที่ครอบครัวมีรายได้สูง การที่เด็กจะมีโอกาสได้เข้ารับการศึกษ ณ สถานศึกษาที่ดี หรือมีโอกาสดูแลศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นย่อมมีมากกว่าครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาข้อมูลและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ผลการวิจัยที่น่าสนใจนี้เป็นแนวทางในการตั้งตัวแปรและสมมติฐาน และชี้ให้เห็นว่าปัจจัยใดบ้างที่ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลของผู้ปกครอง และระดับอิทธิพลของปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองเป็นอย่างไร โดยมีรายละเอียดดังนี้

งานวิจัยด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง

จूरืพร สุทิน (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาโรงเรียนนานาชาติ : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนนานาชาติเกสินี กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ระดับการศึกษาและอาชีพของผู้ปกครองที่แตกต่างกันมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าศึกษาโรงเรียนนานาชาติ จากการทดสอบไคสแควร์พบว่า ระดับความคิดเห็นในเรื่องอัตราค่าเล่าเรียนของผู้ปกครองที่แตกต่างกันมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าศึกษาโรงเรียนนานาชาติ

บุญประครอง ไม้เขียว (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการเลือกโรงเรียนอนุบาลในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานครของผู้ปกครอง ผลการศึกษาพบว่า อาชีพและระดับการศึกษาของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับเกณฑ์การเลือกโรงเรียนอนุบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 ในเรื่องอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม การจัด การเรียนการสอนบุคลากร และการบริหารของโรงเรียน นอกจากนี้ระดับการศึกษาของผู้ปกครองยังมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กับเกณฑ์การเลือกโรงเรียนอนุบาลด้านการจัดสวัสดิการ ส่วนรายได้ของผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กับเกณฑ์การเลือกโรงเรียนอนุบาล

สุรสิทธิ์ แก้วใจ (2542 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจของครอบครัว ได้แก่ รายได้ของครอบครัวเพียงพอ ค่าธรรมเนียมและค่าเล่าเรียนที่จะส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนเอกชน

เทียมจันทร์ จาตุกัญญาประธิป (2523 : 74) ได้วิจัยเรื่อง องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในเขตการศึกษา 7 ในด้านเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว ผลการวิจัยพบว่า โอกาสในการได้รับการศึกษาต่อ ไม่ได้ศึกษาต่อคือ อาชีพของบิดามารดา โดยนักเรียนที่มีบิดา มารดาประกอบอาชีพธุรกิจ ราชการ และค้าขาย ได้เข้ารับการศึกษาระดับมัธยมศึกษา มากกว่านักเรียนที่มีบิดา มารดาประกอบอาชีพรับจ้างและเกษตรกรรม อีกทั้งนักเรียนที่ได้ศึกษาต่อจำนวนมากมีมารดาที่ประกอบอาชีพมากกว่านักเรียนที่ไม่ได้เรียนต่อ และในด้านของรายได้พบว่า นักเรียนที่ได้ศึกษาต่อนั้นบิดามีรายได้อยู่ระหว่าง 2,000 – 3,000 บาท

ธนะวัฒน์ พิษิตวิชัย (2540 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการของผู้ปกครอง ในการส่งบุตรหลานอายุ 5-9 ปี เข้าเรียนพิเศษคอมพิวเตอร์สำหรับเด็กในเขตกรุงเทพมหานคร จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการของผู้ปกครองกับรายได้รวมของผู้ปกครองกับผู้ร่วมอุปการะบุตรหลาน พบว่า ส่วนใหญ่ผู้ที่มีรายได้สูงขึ้นจะต้องการให้บุตรหลานได้เรียนเป็นจำนวนมากขึ้น ในส่วนของการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการกับระดับการศึกษาของผู้ปกครองพบว่า ผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงขึ้นจะต้องการให้บุตรหลานได้เรียนคอมพิวเตอร์เพิ่มขึ้น

พรวมาศ นนทนาธร (2520: 1-2) ได้วิจัยเรื่อง ความคาดหวังทางการศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนมัธยมแบบประสมในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ระดับการศึกษาของพ่อแม่มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความคาดหวังของนักเรียนเป็นอย่างมาก

โสภณ เสือพันธ์ (2529: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยบางประการที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโปรแกรมการเรียนของนักศึกษาระดับประโยควิชาชีพขั้นต้น ชั้นปีที่ 1 ใน

วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง สังกัดกรมอาชีวศึกษา ผลการศึกษาพบว่า อาชีพของผู้ปกครอง และคำแนะนำของผู้ปกครอง มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโปรแกรมการเรียนของนักศึกษา

จิตติยา อ่อนสุขแก้ว (2538 : 65) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกส่งเด็กในปกครองเข้าศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาระหว่างโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติกับโรงเรียนมัธยมศึกษาของกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี จากการทดสอบสมมติฐานพบว่า รายได้มีความสัมพันธ์กับการเลือกโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาของผู้ปกครองในจังหวัดนนทบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่าผู้ปกครองที่มีรายได้ระดับปานกลางถึงค่อนข้างสูง มีความสามารถในการรับภาระค่าใช้จ่ายระหว่างเรียนได้เต็มที่ ตรงกันข้ามกับผู้ปกครองที่เลือกโรงเรียนขยายโอกาสซึ่งส่วนใหญ่มีรายได้ค่อนข้างต่ำ ทั้งนี้เพราะไม่ต้องรับภาระเรื่องค่าใช้จ่ายระหว่างเรียน

สรุปผลงานวิจัยเกี่ยวกับสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง และงานวิจัยเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการศึกษาทั้งหมดพบว่า อาชีพและระดับการศึกษาของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับเกณฑ์การเลือกโรงเรียนอนุบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 โอกาสในการได้รับการศึกษาต่อและไม่ได้ศึกษาต่อคือ อาชีพของบิดามารดา โดยนักเรียนที่มีบิดามารดาประกอบอาชีพธุรกิจ ราชการ และค้าขาย ได้เข้ารับการศึกษาระดับมัธยมศึกษา มากกว่านักเรียนที่มีบิดามารดาประกอบอาชีพรับจ้าง และเกษตรกรรม

งานวิจัยด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา

รัตนสภา ตันตาปกุล (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนที่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาที่จัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร และสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษาเป็นค่าอาหารกลางวัน อาหารเสริม และค่าขนมมากที่สุด ร้อยละ 45.22 เฉลี่ยรายหัว 4,471.56 บาท ต่อปี ค่ารถรับ-ส่งนักเรียน ร้อยละ 14.56 เฉลี่ยรายหัว 1,440.77 บาทต่อปี ค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียม ร้อยละ 12.21 เฉลี่ยรายหัว 1,278.80 บาทต่อปี ค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร เฉลี่ยรายหัว 12,265.40 บาทต่อปี สูงกว่าค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร เฉลี่ยรายหัว 8,374.19 บาทต่อปี ผลกระทบของค่าใช้จ่ายทางการศึกษาส่งผลให้ผู้ปกครองต้องลดค่าใช้จ่ายอื่นๆ ลง ทำให้ครอบครัวเดือดร้อน ต้องนำเงินออมมาใช้จ่าย ต้องยืมเงินจากญาติพี่น้อง และกู้เงินหรือนำของมีค่ามาจำนำ

ประภัสสร เวชประสิทธิ์ (2532 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การประมาณค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูและค่าใช้จ่ายทางการศึกษาของบุตร ผลการวิจัยพบว่า ค่าใช้จ่ายทางด้านการศึกษาของโรงเรียนเอกชนจะสูงกว่าค่าใช้จ่ายทางด้านการศึกษาของโรงเรียนรัฐบาล และค่าใช้จ่ายของ

โรงเรียนในเขตเทศบาลสูงกว่าค่าใช้จ่ายของโรงเรียนที่อยู่นอกเขตเทศบาล นอกจากนี้ยังพบว่า มีเด็กที่ไม่ได้รับการศึกษาอีกเป็นจำนวนมากโดยเฉพาะเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 6 ปี เนื่องจากมีอายุต่ำกว่าการศึกษาภาคบังคับ อีกทั้งบางท้องที่ในภาคกลางในเขตเทศบาล เด็กที่มีบิดา มารดามีอาชีพทางด้านเกษตรกรรมจะไม่ได้รับการศึกษา 100 เปอร์เซ็นต์ นอกจากนั้นในเขตพื้นที่อื่นเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 6 ปี จะไม่ได้รับการศึกษาประมาณร้อยละ 90-100 เปอร์เซ็นต์ของเด็กทั้งหมดที่เป็นเช่นนั้นเพราะถ้าให้เด็กได้เรียนในช่วงอนุบาล ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาจะสูงเมื่อเทียบกับระดับประถมศึกษาตอนต้น ในเขตกรุงเทพมหานคร

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2535 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง ค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองเพื่อการศึกษาของบุตรในระดับมัธยมศึกษา และศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาของบุตร ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองนักเรียนในเขตอำเภอเมืองจะเสียค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาบุตรสูงกว่านักเรียนที่เรียนนอกเขตอำเภอเมือง และในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นนักเรียนชายจะเสียค่าใช้จ่ายมากกว่านักเรียนหญิง แต่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายนักเรียนหญิงจะเสียค่าใช้จ่ายมากกว่านักเรียนชาย และผู้ปกครองนักเรียนระดับมัธยมศึกษา มีทัศนคติที่ดีต่อการใช้จ่ายเพื่อการศึกษาของบุตร

มงคล จิตราคนี (2539 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การลงทุนทางการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางขุนเทียน เขตจอมทอง และเขตราษฎร์บูรณะ กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานบางขุนเทียนมีค่าใช้จ่ายในการลงทุนเฉลี่ยต่อหัวสูง รองลงมาเป็นโรงเรียนประถมศึกษาในเขตราษฎร์บูรณะ และเขตจอมทองตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบตามขนาดโรงเรียนพบว่า โรงเรียนขนาดเล็กมีค่าใช้จ่ายในการลงทุนเฉลี่ยต่อหัวสูง รองลงมาเป็นโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ตามลำดับ ส่วนค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักเรียนพบว่า ส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาหารกลางวันและค่าพาหนะ เมื่อเปรียบเทียบตามขนาดโรงเรียนพบว่า นักเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวสูงสุด

วัชรระ สุวรรณศิริเขต (2536: 163) ได้ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายในการเดินทางของนักเรียนระหว่างการใช้รถยนต์ส่วนตัวกับรถโรงเรียน : กรณีศึกษาโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยเปรียบเทียบระหว่างวิธีการเดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัวกับรถโรงเรียน โดยเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายทั้งในระดับสังคมและเอกชน ผลการศึกษาในระดับสังคมพบว่า ค่าใช้จ่ายที่เป็นมูลค่าทางเศรษฐกิจจากการเดินทางโดยใช้รถยนต์ส่วนตัว จะมีค่าใช้จ่ายสูงกว่าการใช้รถโรงเรียน ผลการศึกษาในระดับเอกชนพบว่า ค่าใช้จ่ายที่เป็นมูลค่าทางการเงินในการเดินทางของนักเรียนที่เดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัวมีค่าสูงกว่านักเรียนที่เดินทางโดยรถโรงเรียน

สรุปผลงานวิจัยเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการศึกษาพบว่า ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษาเป็นค่าอาหารกลางวัน อาหารเสริม และค่าขนมของนักเรียนมากที่สุด ผลกระทบของค่าใช้จ่ายทางการศึกษา ผู้ปกครองต้องลดค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ลง ทำให้ครอบครัวเดือดร้อน ต้องนำเงินออมมาใช้จ่าย ต้องยืมเงินจากญาติพี่น้อง และกู้เงินหรือนำของ

มีค่ามาจำนำ ด้านค่าใช้จ่ายในการเดินทางของนักเรียนพบว่า นักเรียนที่เดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัวจะมีค่าใช้จ่ายในการเดินทางสูงกว่านักเรียนที่เดินทางโดยรถโรงเรียน

งานวิจัยด้านปัจจัยเกี่ยวกับสถานศึกษา

สุวิมล เพ็ชรสุข (2538: บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน สำหรับให้บุตรหลานเข้าเรียน อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน มากที่สุด คือ ปัจจัยเกี่ยวกับครู ได้แก่ ครูให้การบ้านสม่ำเสมอและสามารถฝึกให้เด็กสามารถช่วยเหลือตนเองได้ ปัจจัยเกี่ยวกับที่ตั้ง ได้แก่ การรับส่งสะดวกและโรงเรียนตั้งอยู่ใกล้บ้าน ปัจจัยเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนการสอน ได้แก่ การเน้นการเตรียมความพร้อมและส่งเสริมให้เด็กอ่าน เขียน คิดคำนวณได้ ปัจจัยเกี่ยวกับการบริการความปลอดภัย ได้แก่ การมีรถรับ-ส่งอย่างปลอดภัยและการมีครูดูแลระหว่างเดินทาง

บุญประครอง ไม้เขียว (2543:บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการเลือกโรงเรียนอนุบาลในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานครของผู้ปกครอง ผลการวิจัยพบว่า ในการเลือกโรงเรียนอนุบาล ผู้ปกครองพิจารณาเรื่องที่สำคัญดังนี้ คือ อาคารและห้องเรียนมั่นคงแข็งแรงและปลอดภัย โรงเรียนเน้นการเตรียมความพร้อมในทุก ๆ ด้าน ครูผู้สอนมีมนุษยสัมพันธ์ดี และโรงเรียนจัดอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการและปลอดภัยจากสารเจือปนให้แก่เด็ก

ฉลอง โรจนรัตนวิชัย (2545 : บทคัดย่อ,88) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนช่วงฝีมือปัญหา ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านโรงเรียนที่ผู้ปกครองให้ความสำคัญอันดับแรก ได้แก่ เรื่องของภาระค่าเล่าเรียน คือโรงเรียนให้ผู้ปกครองผ่อนชำระค่าเล่าเรียนได้ รองลงมาคือความเชื่อมั่นด้านชื่อเสียงของโรงเรียนและคุณภาพทางการศึกษา

เทพ เหมือนฟู (2542: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนที่โรงเรียนอรรถวิทย์พาณิชย์การ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนที่โรงเรียนอรรถวิทย์อันดับหนึ่งคือ ค่าเทอมและค่าธรรมเนียม ที่มีเงินกองทุนรัฐบาลให้กู้ยืม และเปิดโอกาสให้มีการผ่อนชำระค่าเล่าเรียนได้เป็นรายงวด รวมถึงความสะดวกในการเดินทางเพราะโรงเรียนตั้งอยู่ใกล้บ้าน และโรงเรียนมีบริการรถรับ-ส่งฟรี

สายชน หมวกเหล็ก (2542: บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดสระบุรี ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองมากที่สุดคือ 1. ปัจจัยเกี่ยวกับครู ได้แก่ ครูดูแลเอาใจใส่นักเรียนและให้การบ้านสม่ำเสมอ 2. ปัจจัยเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนการสอน ได้แก่ โรงเรียนมีการเน้นการเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กเป็นสำคัญ และส่งเสริมให้เด็กอ่าน เขียน คิดคำนวณได้ 3. ปัจจัยเกี่ยวกับการบริการ อาหารและสุขภาพ ได้แก่ การจัดบริการ

อาหารเสริมและอาหารกลางวันที่สะอาดถูกหลักโภชนาการ มีปริมาณเพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน 4. ปัจจัยเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายต่างๆ ได้แก่ โรงเรียนช่วยเหลือผู้ปกครองโดยให้แบ่งชำระค่าเทอมได้ในอัตราส่วนที่เหมาะสม 5. ปัจจัยเกี่ยวกับที่ตั้ง ได้แก่ โรงเรียนตั้งอยู่แหล่งที่มีความสะดวกในการเดินทางรับ-ส่ง และตั้งอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี ไม่มีกลิ่นเสียง หรือสิ่งที่เป็นอันตรายอยู่ข้างเคียง

เชาวรัตน์ โทณผลิน (2539: บทคัดย่อ) ได้วิจัยถึง ปัจจัยที่ผู้ปกครองนักเรียนตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนอนุบาลเอกชน เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ผู้ปกครองนักเรียนตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนอนุบาลเอกชนมากที่สุด คือ ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ โรงเรียนมีการใช้สื่อการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี ปัจจัยด้านบทบาทของครูปฐมวัย ได้แก่ ครูมีกิริยา ท่าทาง การพูดจา ต่อนักเรียนเหมาะสม ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ได้แก่ โรงเรียนตั้งอยู่ใกล้บ้าน ปัจจัยด้านการบริหารโรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนมีการอบรมสั่งสอนโดยส่งเสริมกิริยา มารยาท และจริยธรรมที่ดีให้กับนักเรียน ปัจจัยด้านการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน อาคารและสถานที่ ได้แก่ โรงเรียนมีการดูแลรักษาความสะอาดของอาคาร สถานที่ เช่น ห้องน้ำ ห้องเรียน ห้องนอน ห้องอาหาร ตามลำดับ และส่วนปัจจัยด้านค่าธรรมเนียมการเรียน ได้แก่ อัตราค่าธรรมเนียมการเรียนต่างๆ มีความเหมาะสมเป็นเกณฑ์การตัดสินใจของผู้ปกครองน้อยกว่าปัจจัยอื่นๆ

สุรสิทธิ์ แก้วใจ (2542: บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า เกณฑ์ที่ผู้ปกครองใช้ตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนแยกตามปัจจัย คือ ปัจจัยด้านวิชาการ ได้แก่ โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนที่มุ่งพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ปัจจัยด้านอาคารสถานที่และการจัดสภาพแวดล้อม ได้แก่ โรงเรียนมีบรรยากาศแห่งความอบอุ่น ปลอดภัย จัดครูเวรรับ-ส่งนักเรียนเข้าออกจากโรงเรียน ปัจจัยด้านคุณลักษณะของครู ได้แก่ โรงเรียนที่ผู้บริหารมีบุคลิกดี มีความรู้ ความสามารถ มีวิสัยทัศน์ มุ่งมั่นต่อความสำเร็จในการพัฒนาโรงเรียน และครูมีความรู้ ความสามารถในการสอน มีความสามารถในการแก้ปัญหา ปัจจัยด้านค่าธรรมเนียมการเรียน ได้แก่ โรงเรียนยินยอมให้ผู้ปกครองผ่อนชำระค่าเล่าเรียนได้ และโรงเรียนเรียกเก็บค่าธรรมเนียมไม่แพงเมื่อเทียบกับโรงเรียนอื่น ปัจจัยด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ ได้แก่ โรงเรียนจัดให้มีบริการด้านสุขอนามัย เช่น มีแพทย์พยาบาลตรวจสุขภาพของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ปัจจัยด้านชื่อเสียงของโรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนที่มีนักเรียนจบการศึกษาสามารถสอบเข้าเรียนต่อในสถานศึกษาที่มีชื่อเสียงได้ และคิดว่าชื่อเสียงของโรงเรียนเป็นเครื่องประกันคุณภาพทางการศึกษา ปัจจัยด้านระยะทางระหว่างบ้านกับโรงเรียน ได้แก่ สถานที่ตั้งของโรงเรียนอยู่ใกล้บ้าน

วิโรจน์ มุอำหัต (2542 : 79) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย ผลการศึกษา

พบว่า ผู้นำนักในการตัดสินใจเกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ ของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนแห่งนี้ ได้แก่ ปัจจัยด้านโรงเรียนที่ดี คือ ผู้ปกครองคำนึงถึงทำเลที่ตั้งของโรงเรียน ด้านความสะดวกในการรับ-ส่งนักเรียน เป็นอันดับแรก ปัจจัยด้านบริการ ผู้ปกครองคำนึงถึงเรื่องที่ครูหมั่นฝึกฝนให้นักเรียนมีระเบียบวินัย เป็นอันดับแรก นอกจากนั้นการมีการจัดพยาบาลไว้บริการตลอดวันทำการ รวมทั้งการจัดพยาบาลเพื่อสำรองไว้บริการยามฉุกเฉินก็เป็นปัจจัยสำคัญที่ผู้ปกครองตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้ามาเรียนที่นี่ด้วย

กาญจนา ไรต์ (2541: บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความนิยมของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับประถมศึกษา : กรณีศึกษา จังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองนิยมความเป็นเลิศทางวิชาการโดยเฉพาะวิชาคณิตศาสตร์ และการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถพิเศษตามความถนัดและความสนใจ จัดนักเรียนเข้าชั้นเรียนโดยพิจารณาจากผลการเรียน มีการให้การบ้านและตรวจการบ้านทุกครั้ง ผู้ปกครองนิยมโรงเรียนใกล้บ้านและมีชื่อเสียงด้านการเอาใจใส่นักเรียนดีมาก โรงเรียนมีการจัดบริการอาหารที่ถูกหลักโภชนาการ มีการให้ทุนการศึกษา ครูเอาใจใส่เด็กทุกคน และอาศัยคำบอกเล่าจากบุคคลต่าง ๆ เช่น ญาติ เพื่อน คนรู้จัก ในการตัดสินใจเลือกโรงเรียน

จันทนา เปียทอง (2541 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กอนุบาลของโรงเรียนเอกชน เขตดอนเมือง ผลการวิจัยพบว่า ด้านการให้บริการของโรงเรียนที่เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมของเด็ก ผู้ปกครองมีความคิดเห็นว่าโรงเรียนเตรียมความพร้อมแก่นักเรียนในทุก ๆ ด้าน รวมทั้งมีการส่งเสริมให้เด็กอ่านออกเขียนได้และการคิดคำนวณเป็น ลักษณะและวิธีดำเนินการของโรงเรียนที่ผู้ปกครองต้องการให้นักเรียนเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้ปกครองต้องการให้บุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนที่อยู่ใกล้บ้าน และโรงเรียนที่เปิดสอนภาษาอังกฤษตั้งแต่ชั้นอนุบาล รวมทั้งโรงเรียนที่มีการเก็บค่าเล่าเรียนไม่สูง

ธนวัฒน์ พิชิตวิชัย (2540 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการของผู้ปกครอง ในการส่งบุตรหลานอายุ 5-9 ปี เข้าเรียนพิเศษคอมพิวเตอร์สำหรับเด็กในเขตกรุงเทพมหานคร ในการศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกสถาบันเรียนของผู้ปกครองที่ต้องการนั้น ผู้ปกครองส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในเรื่องต่อไปนี้ตามลำดับ คือ อัตราค่าเล่าเรียนที่ไม่แพงจนเกินไป และการเดินทางไปมาระหว่างบ้านกับโรงเรียนมีความสะดวก จำนวนนักเรียนต่อหนึ่งห้องเรียนมีน้อย และมีคอมพิวเตอร์ให้เด็กได้ใช้ครบทุกคน และเป็นสถาบันที่มีชื่อเสียงมีความน่าเชื่อถือ

รัชนี้ ศรีสุข (2538: 51) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก : ศึกษาเฉพาะกรณีบ้านหนองเม็ก ตำบลหนองช้างใหญ่ อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ทำให้ผู้ปกครองตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้แก่ เป็นทางเลือกในการพัฒนาเด็กเล็กที่ดีที่สุด ทำให้ผู้ปกครอง

มีเวลาในการประกอบอาชีพมากขึ้น มีความเชื่อถือในผู้ก่อตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เชื่อผู้นำชุมชน และยอมรับชื่อเสียงของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อีกทั้งยังมีความพอใจในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้วย

สุมาลี มีพงษ์ (2538: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเข้าโรงเรียนอนุบาลเอกชนที่มีชั้นประถมศึกษาเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่จะเลือกโรงเรียนที่อยู่ใกล้บ้าน มีคุณครูผู้สอนที่มีความรู้ดีทางด้านอนุบาลสัดส่วนครูในการดูแลนักเรียนมีความเหมาะสม มีการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเตรียมความพร้อมด้านพัฒนาการทั้ง 4 คือ ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา อาคารสถานที่สะอาดเรียบร้อยและมีความปลอดภัยเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอน

เทพ เหมือนฟู (2542: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนที่โรงเรียนอรรถวิทย์พาณิชย์การ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนที่โรงเรียนอรรถวิทย์พาณิชย์การอันดับที่สาม คือ ด้านอุปกรณ์การเรียนที่ทันสมัย และด้านความมีชื่อเสียงของโรงเรียน โดยเป็นโรงเรียนที่เปิดสอนมานานกว่า 20 ปี รวมถึงด้านความสามารถในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหาร

วรสิทธิ์ สฤงศ์อิริรักษ์ (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาในระดับอนุบาลของโรงเรียนเอกชน ในเขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ผู้ปกครองส่งบุตรหลานเข้าเรียนในระดับอนุบาลของโรงเรียนเอกชน เพราะเป็นโรงเรียนที่ตั้งอยู่ใกล้บ้าน อยู่ไม่ห่างจากแหล่งชุมชน มีการคมนาคมสะดวก โรงเรียนเน้นการอ่านออกเขียนได้และมีการประกันอุบัติเหตุให้นักเรียน การเก็บค่าธรรมเนียมมีความเหมาะสมกับคุณภาพของโรงเรียน และครูมีการเอาใจใส่นักเรียน

วิติยา อ่อนสุขแก้ว (2538 : 65) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกส่งเด็กในปกครองเข้าศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาระหว่างโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติกับโรงเรียนมัธยมศึกษาของกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี จากการทดสอบสมมติฐานพบว่า ความสะดวกในการเดินทางมีความสัมพันธ์กับการเลือกโรงเรียนของผู้ปกครองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่าผู้ปกครองส่วนใหญ่เลือกโรงเรียนซึ่งอยู่ในพื้นที่ใกล้สถานที่พักอาศัย และคำนึงถึงระยะเวลา ระยะเวลา และความสะดวกในการเดินทางเป็นหลัก

วิมล บั่นสวย (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการให้นักเรียนเรียนต่อระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนดาราวิทยาลัย ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองที่มีความสำคัญอยู่ในระดับมากเรียงลำดับได้ดังนี้คือ ด้านวิชาการและด้านชื่อเสียงของโรงเรียน ด้านการบริหาร การจัดการและการบริการด้านกิจการนักเรียน ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมโรงเรียน สำหรับด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียนพบว่าเป็นปัจจัยที่มีสำคัญต่อการตัดสินใจอยู่ในระดับปานกลาง

สรุปผลการวิจัยด้านปัจจัยเกี่ยวกับสถานศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองนั้นพิจารณาได้จากหลายด้าน ได้แก่ ด้านครูผู้สอน คือ ครูมีความรู้ดีด้านการสอนระดับอนุบาล ด้านทำเลที่ตั้งอาคารและสถานที่ คือ โรงเรียนตั้งอยู่ใกล้บ้านและมีการคมนาคมสะดวก ด้านการอำนวยความสะดวกและการบริการต่าง ๆ คือ โรงเรียนจัดให้มีบริการรถรับ-ส่ง และมีบริการด้านสุขอนามัย เช่น มีแพทย์-พยาบาลตรวจสอบสุขภาพของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ด้านอัตราค่าเล่าเรียน คือ โรงเรียนยินยอมให้ผู้ปกครองผ่อนชำระค่าเล่าเรียนได้ ค่าธรรมเนียมการศึกษาไม่แพงจนเกินไป ด้านความมีชื่อเสียง คือ ความน่าเชื่อถือของโรงเรียนและการเป็นที่รู้จักในสังคม เป็นต้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองที่มีบุตรหลานศึกษาในระดับชั้นอนุบาล1-3 ในโรงเรียนอนุบาลเอกชน เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. 2545 โดยกำหนดให้นักเรียน 1 คน : ผู้ปกครอง 1 คน รวมทั้งสิ้น 2,899 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ปกครองที่มีบุตรหลานศึกษาอยู่ระดับชั้นอนุบาล1-3 โรงเรียนอนุบาลเอกชน เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร จำนวน 351 คน โดยการประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางYamane ที่ความเชื่อมั่น 95% ความคลาดเคลื่อนที่ 5% ดังนี้ (ธีรวุฒิ เอกกะกุล. 2544: 135)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดย n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

 N แทน จำนวนประชากร

 e แทน ระดับความคลาดเคลื่อน

จากจำนวนประชากร ได้แก่ ผู้ปกครองที่มีบุตรหลานศึกษาในระดับชั้นอนุบาลโรงเรียนอนุบาลสังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (โรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา) เขตลาดพร้าว จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 2,899 คน กำหนดให้ระดับความเชื่อมั่น 95% ดังนั้นค่าความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 0.05 แทนค่าต่าง ๆ ลงในสูตรจะได้กลุ่มตัวอย่างดังนี้

$$n = \frac{2,899}{1 + 2,899 (0.05)^2}$$

$$= 351 \text{ คน}$$

การสุ่มตัวอย่าง

การสุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ขั้นแรกจะทำการสุ่มแบบชั้นภูมิเพื่อให้ทุกโรงเรียนมีโอกาสได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรดังนี้ (ธีรวิทย์ เอกะกุล. 2544 : 140)

$$n_i = n \left[\frac{N_i}{N} \right]$$

โดย N แทน จำนวนประชากร

n แทน กลุ่มตัวอย่าง

N_i แทน ประชากรของแต่ละกลุ่ม

n_i แทน กลุ่มตัวอย่างของแต่ละกลุ่ม

หลังจากคำนวณแล้วจะได้จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองดังตาราง 3

ตาราง 3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม

รายการ	ประชากร (N)	กลุ่มตัวอย่าง (n)
โรงเรียนเทพเสนานุสรณ์	587	71
โรงเรียนอนุบาลฤทธิไกร	289	35
โรงเรียนอนุบาลเยี่ยมนุช	26	3
โรงเรียนอนุบาลฤทธิณี	25	3
โรงเรียนอนุบาลวรรณา	102	12
โรงเรียนอนุบาลสังสิทธิ	94	11
โรงเรียนกัลยวิทย์	340	41
โรงเรียนบุญฤดี	177	22
โรงเรียนสันติสุขวิทยา	135	16
โรงเรียนอนุบาลเฉลิมขวัญ	74	9
โรงเรียนสมิตสันต์	17	2
โรงเรียนอนุบาลดวงปัญญา	90	11
โรงเรียนอนุบาลทองฤทัย	107	13

ตาราง 3 (ต่อ)

รายการ	ประชากร (N)	กลุ่มตัวอย่าง (n)
โรงเรียนปิยพงศ์วิทยา	157	19
โรงเรียนอนุบาลสุโขทัย	130	16
โรงเรียนอนุบาลโชคชัยครูเกี้ยว	436	53
โรงเรียนอนุบาลบ้านแสนรัก	58	7
โรงเรียนอนุบาลยุพาวรรณ	55	7
รวม	2,899	351

เมื่อได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างครบทุกโรงเรียนแล้วจึงทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) คือ จับฉลากเลขประจำตัวนักเรียนชั้นอนุบาล 1 - 3 ของแต่ละโรงเรียน จะได้จำนวนนักเรียนแต่ละโรงเรียน ซึ่งกำหนดให้นักเรียน 1 คน : ผู้ปกครอง 1 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 351 คน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนอนุบาลเอกชน เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นตามขั้นตอนดังนี้

เครื่องมือในการเก็บรวบรวม

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมแบบสอบถามปลายปิด, ปลายเปิด และแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง และค่าใช้จ่ายในการศึกษา

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับทัศนคติของผู้ปกครองเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ปัจจัยด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง ปัจจัยด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา และปัจจัยเกี่ยวกับสถานศึกษา

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา เอกสารและบทความทางวิชาการ แนวคิด ทฤษฎี วารสารและสิ่งพิมพ์ต่างๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกโรงเรียนให้บุตรหลาน แล้วรวบรวมข้อมูลมาใช้เป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถาม
2. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมจุดมุ่งหมาย คำถามวิจัย และตัวแปรทุกตัวตามกรอบและแนวทางที่ระบุในข้อ 1
3. เสนอแบบสอบถามฉบับร่างต่ออาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและครอบคลุมด้านเนื้อหาที่ต้องการจะวัดในแต่ละข้อ
4. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท และผู้เชี่ยวชาญ
5. ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยนำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและทำการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้เก็บข้อมูลกับผู้ปกครองที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 35 คน แล้วนำผลที่ได้จากการทดสอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบสอบถามก่อนที่จะนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง
6. วิเคราะห์หาคุณภาพเครื่องมือ
7. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามครั้งสุดท้ายภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจริง

วิธีการหาคุณภาพเครื่องมือ

การวิเคราะห์หาคุณภาพเครื่องมือกระทำโดยอาศัยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรครอนบาค (Cronbach) ดังนี้ (Cronbach.1970: 160-161)

$$\alpha K = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum S^2 X_i}{S^2 X_t} \right]$$

เมื่อ αK แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

K แทน จำนวนข้อของเครื่องมือวัด

$S^2 X_i$ แทน คะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ

$S^2 X_t$ แทน คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ

จากการวิเคราะห์หาคุณภาพเครื่องมือโดยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) การหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตร Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่ 0.939

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อแสดงตัวต่อผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลเอกชน เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร ในการขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากผู้ปกครองนักเรียนที่ศึกษาระดับชั้นอนุบาล โรงเรียนอนุบาลเอกชน เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร
2. ขอความร่วมมือจากผู้ปกครองในการตอบแบบสอบถาม
3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัยที่โรงเรียนอนุบาลเอกชนต่างๆ ในเขตลาดพร้าว โดยใช้เวลาประมาณ 1 เดือน
4. นำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ จากนั้นจึงนำแบบสอบถามที่มีความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์มาจัดเรียงเรียงข้อมูล แยกข้อมูล และตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบแบบสอบถามว่ามีข้อความครบถ้วนหรือไม่
2. นำข้อมูลจากแบบสอบถามมาแปลงค่าแล้วทำการบันทึกในตารางบันทึกข้อมูล (Coding table)
3. นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS 11.0 for window
4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
 - 4.1 สถิติพรรณนา หรือ สถิติภาคบรรยาย (Descriptive statistic) โดยจะวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และข้อมูลด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมซึ่งเป็นข้อมูลส่วนบุคคลของบิดา มารดาของนักเรียนและข้อมูลเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายของนักเรียน ได้แก่
 - 4.1.1 ค่าร้อยละ (Percentage) เป็นค่าสถิติที่บอกถึงสัดส่วนจำนวนต่อร้อย ซึ่งเป็นการอธิบายให้เห็นคุณลักษณะต่าง ๆ โดยใช้สูตรดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2537 : 79)

$$P = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ P แทน ค่าร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ

n แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

4.2 สถิติอนุมานหรือสถิติอ้างอิง (Inferential statistics) เป็นการสรุปข้อเท็จจริงของข้อมูลทั้งหมดในลักษณะประมาณค่า (Estimation) และการทดสอบสมมติฐาน (Testing hypothesis) ประกอบด้วย

4.2.1 สถิติที่ใช้ในการทดสอบความมีนัยสำคัญของตัวอย่างประชากรเมื่ออ้างอิงไปยังประชากร ใช้สำหรับทดสอบความสัมพันธ์ของข้อมูลในรูปความถี่ เพื่อสรุปว่าตัวแปรอิสระและตัวแปรตามมีความสัมพันธ์กันหรือไม่ ใช้สถิติไคสแควร์ (Chi-Square : χ^2) เพื่อใช้ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 โดยใช้สูตรดังนี้

4.2.1.1 สูตรการทดสอบด้วยวิธีไคสแควร์ (ศิริชัย พงษ์วิชัย. 2539:269)

$$\chi^2 = \frac{\sum (O_{ij} - E_{ij})^2}{E_{ij}}$$

เมื่อ χ^2 แทน ค่าไค - สแควร์

O_{ij} แทน ค่าสังเกต

E_{ij} แทน ค่าคาดหวัง

4.2.2 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบมี 1 ตัวประกอบ ใช้สำหรับทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป เพื่อตรวจสอบว่าตัวแปรอิสระ 1 ตัวซึ่งแบ่งเป็นประเภทต่าง ๆ ตั้งแต่ 3 ประเภทขึ้นไปจะส่งผลแตกต่างกันหรือไม่ ซึ่งการวิเคราะห์ครั้งนี้ใช้วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครองที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน โดยใช้การวิเคราะห์ค่าสถิติเอฟ (F-test) เพื่อใช้ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 โดยใช้สูตรดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2544 : 236)

$$F = \frac{MS_B}{MS_W}$$

เมื่อ MS_B แทน Mean square between-groups

MS_W แทน Mean square within-groups

4.2.3 การเปรียบเทียบพหุคูณในการวิเคราะห์ความแตกต่างด้วยวิธีทดสอบของฟิชเชอร์ (Fisher's Least Significant Difference: LSD) โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. 2540 : 78)

$$LSD = t_{\alpha} \sqrt{\frac{2MS_w}{n}}$$

เมื่อ $df = n_t - k$

MS_w แทน แปรปรวนภายในกลุ่ม

n แทน จำนวนตัวอย่างในแต่ละกลุ่มตัวอย่าง

การวัดระดับตัวแปร

แบบสอบถามเป็นแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจของผู้ปกครองที่บอกถึงทัศนะของผู้ปกครองเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครอง ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ระดับดังนี้

- 5 คะแนน หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับมากที่สุด
- 4 คะแนน หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับมาก
- 3 คะแนน หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับปานกลาง
- 2 คะแนน หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับน้อย
- 1 คะแนน หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูลระดับทัศนะ โดยการหาค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อ ระดับค่าเฉลี่ย เพื่อใช้เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยที่คำนวณได้ ใช้การจัดช่วงคะแนนโดยใช้เกณฑ์ประเมินค่าเฉลี่ยดังนี้ (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538 : 8-11)

คะแนนเฉลี่ย 4.24 – 5.00 หมายถึง มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนในทัศนะของผู้ปกครองในข้อนั้นในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.43 – 4.23 หมายถึง มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนในทัศนะของผู้ปกครองในข้อนั้นในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.62 – 3.42 หมายถึง มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนในทัศนะของผู้ปกครองในข้อนั้นในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.81 – 2.61 หมายถึง มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาล
เอกชนในทัศนะของผู้ปกครองในข้อนั้นในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาล
เอกชนในทัศนะของผู้ปกครองในข้อนั้นในระดับน้อยที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดผลความเข้าใจตรงกันในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมาย ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
Sig.	แทน	ค่า Significance
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F-distribution
SS	แทน	ค่าผลรวมกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลรวมกำลังสองของคะแนน (Mean Squares)
df	แทน	ระดับชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
*	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
**	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.10

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมประมวล และวิเคราะห์ข้อมูลตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า โดยนำเสนอแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ปกครอง สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง และค่าใช้จ่ายในการศึกษา (ตาราง 4 - ตาราง 7)

ตอนที่ 2 การศึกษาทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครอง (ตาราง 8 - ตาราง 17)

ตอนที่ 3 การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครอง (ตาราง 18 - ตาราง 35)

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลของผู้ปกครองเอกชนแยกตามสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง (ตาราง 36-ตาราง 41)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ปกครอง สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง และค่าใช้จ่ายในการศึกษา

จากการศึกษาวิเคราะห์สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ปกครอง สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง และค่าใช้จ่ายในการศึกษา ได้กระทำโดยใช้สถิติค่าร้อยละ ซึ่งนำเสนอด้วย ตาราง 4 ตาราง 5 ตาราง 6 และตาราง 7 ดังนี้

สถานภาพส่วนบุคคล (ตาราง 4)

พบว่าผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่างจำนวน 351 คน มีสถานภาพส่วนบุคคล ดังนี้

ความเกี่ยวข้องกับนักเรียน ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความเกี่ยวข้องกับนักเรียนโดยเป็นบิดา ร้อยละ 37 และเป็นมารดาร้อยละ 63

อายุ ผู้ปกครองมีอายุระหว่าง 36-40 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 32.5 รองลงมามีอายุระหว่าง 31-35 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.6 มีอายุระหว่าง 26-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 17.9 มีอายุระหว่าง 41-45 ปี คิดเป็นร้อยละ 16.5 และมีอายุระหว่าง 46-50 ปี น้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 5.4

ตาราง 4 จำนวนและร้อยละของผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่าง แยกตามสถานภาพส่วนบุคคล

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ปกครอง		
ความเกี่ยวข้องกับนักเรียน		
บิดา	130	37.0
มารดา	221	63.0
รวม	351	100.0
อายุของผู้ปกครอง		
26-30 ปี	63	17.9
31-35 ปี	97	27.6
36-40 ปี	114	32.5
41-45 ปี	58	16.5
46-50 ปี	19	5.4
รวม	351	100.0

ตาราง 4 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ปกครอง		
ภูมิลำเนาเดิมของผู้ปกครอง		
กรุงเทพฯและปริมณฑล	242	68.9
ภาคเหนือ	14	4.0
ภาคใต้	22	6.3
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	42	12.0
ภาคกลาง	24	6.8
ภาคตะวันออก	7	2.0
รวม	351	100.0

ภูมิลำเนาเดิม ผู้ปกครองมีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในกรุงเทพฯและปริมณฑล มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 68.9 รองลงมามีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คิดเป็นร้อยละ 12.0 ผู้ปกครองมีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในภาคกลาง คิดเป็นร้อยละ 6.8 ผู้ปกครองมีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในภาคใต้ คิดเป็นร้อยละ 6.3 และผู้ปกครองมีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในภาคเหนือ คิดเป็นร้อยละ 4.0 เมื่อพิจารณา ภูมิลำเนาเดิมของผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่างพบว่า ผู้ปกครองมีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในภาคตะวันออก น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 2.0

สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม (ตาราง 5)

จากการศึกษาสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่างจำนวน 351 คน พบว่ามีสถานภาพโดยรวมดังตัวเลขในตาราง 5 ดังนี้

ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ผู้ปกครองสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 55.3 รองลงมาเป็นผู้ปกครองที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 14.0 ผู้ปกครองที่สำเร็จการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 12.5 ผู้ปกครองที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 11.7 ผู้ปกครองที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 4.6 และผู้ปกครองที่สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาหรือเทียบเท่า น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 2.0 เมื่อพิจารณาระดับการศึกษาของผู้ปกครองพบว่า ผู้ปกครองสำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษามีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 81.8

ตาราง 5 จำนวนและร้อยละของผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่างแยกตามสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	
ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม			
ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง			
ประถมศึกษา/เทียบเท่า	7	2.0	
มัธยมศึกษาตอนต้น/เทียบเท่า	16	4.6	
มัธยมศึกษาตอนต้น/เทียบเท่า	41	11.7	
อนุปริญญา/เทียบเท่า	44	12.5	} 81.8
ปริญญาตรี/เทียบเท่า	194	55.3	
ปริญญาโท/เทียบเท่า	49	14.0	
รวม	351	100.0	
อาชีพของผู้ปกครอง			
รับราชการ	47	13.4	
รัฐวิสาหกิจ	26	7.4	
รับจ้างภาคเอกชน	158	45.0	
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	100	28.5	
อื่น ๆ	20	5.7	
รวม	351	100.0	
รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครอง			
ต่ำกว่า 10,000 บาท	60	17.1	
10,001 – 20,000 บาท	107	30.5	
20,001 – 30,000 บาท	63	17.9	
30,001 – 40,000 บาท	48	13.7	
40,001 – 50,000 บาท	27	7.7	
สูงกว่า 50,000 บาท	46	13.1	
รวม	351	100.0	

อาชีพของผู้ปกครอง ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้างภาคเอกชน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 45.0 รองลงมาเป็นผู้ปกครองที่ประกอบธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 28.5 ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับราชการ คิดเป็นร้อยละ 13.4 ผู้ปกครองประกอบอาชีพรัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 7.4 และผู้ปกครองประกอบอาชีพอื่นๆ น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 5.7

รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครอง ผู้ปกครองมีรายได้ระหว่าง 10,001-20,000 บาท/เดือน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30.5 รองลงมาเป็นผู้ปกครองที่มีรายได้ระหว่าง 20,001-30,000 บาท/เดือน คิดเป็นร้อยละ 17.9 ผู้ปกครองที่มีรายได้น้อยกว่า 10,001 บาท/เดือน คิดเป็นร้อยละ 17.1 ผู้ปกครองที่มีรายได้ระหว่าง 30,001-40,000 บาท/เดือน คิดเป็นร้อยละ 13.7 ผู้ปกครองที่มีรายได้มากกว่า 50,000 บาท/เดือน คิดเป็นร้อยละ 13.1 และผู้ปกครองที่มีรายได้ระหว่าง 40,001-50,000 บาท/เดือน น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 7.7

ค่าใช้จ่ายในการศึกษา (ตาราง 6 และ ตาราง 7)

จากการศึกษาเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการศึกษาของนักเรียน พบว่าค่าใช้จ่ายที่ผู้ปกครองต้องจ่ายในการศึกษาของนักเรียนที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาล ได้แก่ ค่าเล่าเรียน และค่าใช้จ่ายในการเดินทางระหว่างบ้านกับโรงเรียน ดังตัวเลขในตาราง 6 และตาราง 7 ดังนี้

ตาราง 6 จำนวนและร้อยละของผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่างแยกตามค่าเล่าเรียนที่ต้องจ่ายให้แก่
นักเรียน (ต่อเทอม)

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาด้านค่าเล่าเรียน		
ต่ำกว่า 10,001 บาท	23	6.6
10,001 – 13,000 บาท	118	33.6
13,001 – 16,000 บาท	110	31.3
16,001 – 19,000 บาท	55	15.7
19,001 – 22,000 บาท	28	8.0
สูงกว่า 22,000 บาท	17	4.8
รวม	351	100.0

ค่าเล่าเรียน ค่าเล่าเรียนที่ผู้ปกครองต้องจ่ายเพื่อการศึกษาของนักเรียนชั้นอนุบาลอยู่ในช่วงระหว่าง 10,000-13,000 บาท/เทอม มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.6 รองลงมาคือช่วงระหว่าง 13,001-16,000 บาท/เทอม คิดเป็นร้อยละ 31.3 ทั้งนี้ผู้ปกครองต้องจ่ายค่าเล่าเรียน

ระหว่าง 16,001–19,000 บาท/เทอม คิดเป็นร้อยละ 15.7 มีค่าเล่าเรียนระหว่าง 19,001–22,000 บาท/เทอม คิดเป็นร้อยละ 8.0 ค่าเล่าเรียนต่ำกว่า 10,001 บาท/เทอม คิดเป็นร้อยละ 6.6 และค่าเล่าเรียนที่สูงกว่า 22,000 บาท/เทอม น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.8

ตาราง 7 จำนวนและร้อยละของผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่างแยกตามค่าใช้จ่ายในการเดินทางระหว่างบ้านกับโรงเรียนที่ต้องจ่ายให้แก่นักเรียน (ต่อเทอม)

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาด้านค่าใช้จ่ายในการเดินทางระหว่างบ้านกับโรงเรียน		
ต่ำกว่า 1,001 บาท	63	17.9
1,001 – 2,000 บาท	104	29.6
2,001 – 3,000 บาท	76	21.7
3,001 – 4,000 บาท	65	18.5
4,001 – 5,000 บาท	33	9.4
สูงกว่า 5,000 บาท	10	2.8
รวม	351	100.0

ค่าใช้จ่ายในการเดินทางระหว่างบ้านกับโรงเรียน ค่าใช้จ่ายในการเดินทางระหว่างบ้านกับโรงเรียนของนักเรียนชั้นอนุบาลอยู่ในช่วงระหว่าง 1,001–2,000 บาท/เทอม มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29.6 รองลงมาคือช่วงระหว่าง 2,001–3,000 บาท/เทอม คิดเป็นร้อยละ 21.7 ทั้งนี้ผู้ปกครองต้องจ่ายค่าใช้จ่ายในการเดินทางในช่วงระหว่าง 3,001–4,000 บาท/เทอม คิดเป็นร้อยละ 18.5 ค่าใช้จ่ายในการเดินทางต่ำกว่า 1,001 บาท/เทอม คิดเป็นร้อยละ 17.9 ค่าใช้จ่ายในการเดินทางในช่วงระหว่าง 4,001–5,000 บาท/เทอม คิดเป็นร้อยละ 9.4 และผู้ปกครองต้องจ่ายค่าใช้จ่ายในการเดินทางระหว่างบ้านกับโรงเรียนสูงกว่า 5,000 บาท/เทอม น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 2.8

ตอนที่ 2 การศึกษาทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครอง

จากการศึกษาทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครอง กระทำโดยใช้สถิติค่าร้อยละ ซึ่งนำเสนอด้วยตาราง 8 ถึงตาราง 16 ดังนี้

ตาราง 8 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแยกตามทัศนคติเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม

ปัจจัยด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนฯ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระดับน้อยที่สุด	2	0.6
ระดับน้อย	4	1.1
ระดับปานกลาง	88	25.1
ระดับมาก	204	58.1
ระดับมากที่สุด	53	15.1
รวม	351	100.0

จากตาราง 8 พบว่า ปัจจัยด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนในทัศนะของผู้ปกครองในระดับมาก มีสัดส่วนสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 58.1 รองลงมาคือมีอิทธิพลในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 25.1 มีอิทธิพลในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 15.1 และมีอิทธิพลในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 1.1 ทั้งนี้โดยมีอิทธิพลในระดับน้อยที่สุด ในสัดส่วนต่ำสุด คิดเป็นร้อยละ 0.6

ตาราง 9 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแยกตามทัศนคติเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา

ปัจจัยด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนฯ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระดับน้อยที่สุด	3	0.9
ระดับน้อย	12	3.4
ระดับปานกลาง	141	40.2
ระดับมาก	133	37.9
ระดับมากที่สุด	62	17.7
รวม	351	100.0

จากตาราง 9 พบว่า ปัจจัยด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษามีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนในทัศนะของผู้ปกครองในระดับปานกลาง มีสัดส่วนสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 40.2 รองลงมาคือมีอิทธิพลในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 37.9 มีอิทธิพลในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 17.7 และมีอิทธิพลในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 3.4 ทั้งนี้โดยมีอิทธิพลในระดับน้อยที่สุดในสัดส่วนต่ำสุด คิดเป็นร้อยละ 0.9

ตาราง 10 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแยกตามทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองด้านความมีชื่อเสียงของโรงเรียน

ปัจจัยด้านความมีชื่อเสียงของโรงเรียน ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนฯ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระดับน้อยที่สุด	4	1.1
ระดับน้อย	14	4.0
ระดับปานกลาง	90	25.6
ระดับมาก	138	39.3
ระดับมากที่สุด	105	29.9
รวม	351	100.0

จากตาราง 10 พบว่า ปัจจัยเกี่ยวกับสถานศึกษาด้านความมีชื่อเสียงของโรงเรียนมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนในทัศนะของผู้ปกครองในระดับมาก มีสัดส่วนสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 39.3 รองลงมาคือมีอิทธิพลในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29.9 มีอิทธิพลในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 25.6 และมีอิทธิพลในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 4.0 ทั้งนี้โดยมีอิทธิพลในระดับน้อยที่สุดในสัดส่วนต่ำสุด คิดเป็นร้อยละ 1.1

ตาราง 11 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแยกตามทัศนคติเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองด้านทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่

ปัจจัยด้านทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนฯ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระดับน้อยที่สุด	-	-
ระดับน้อย	4	1.2
ระดับปานกลาง	39	11.1
ระดับมาก	157	44.7
ระดับมากที่สุด	151	43.0
รวม	351	100.0

จากตาราง 11 พบว่า ปัจจัยเกี่ยวกับสถานศึกษาด้านทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนในทัศนะของผู้ปกครองในระดับมาก มีสัดส่วนสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 44.7 รองลงมาคือมีอิทธิพลในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 43.0 และมีอิทธิพลในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 11.1 ทั้งนี้โดยมีอิทธิพลในระดับน้อย ในสัดส่วนต่ำสุด คิดเป็นร้อยละ 1.2

ตาราง 12 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแยกตามทัศนคติเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองด้านการบริหารโรงเรียน

ปัจจัยด้านการบริหารโรงเรียน ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนฯ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระดับน้อยที่สุด	-	-
ระดับน้อย	2	0.6
ระดับปานกลาง	26	7.4
ระดับมาก	138	39.3
ระดับมากที่สุด	185	52.7
รวม	351	100.0

จากตาราง 12 พบว่า ปัจจัยเกี่ยวกับสถานศึกษาด้านการบริหารโรงเรียนมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนในทัศนะของผู้ปกครองในระดับมากที่สุด มีสัดส่วนสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 52.7 รองลงมาคือมีอิทธิพลในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 39.3 และมีอิทธิพลในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 7.4 ทั้งนี้โดยมีอิทธิพลในระดับน้อย ในสัดส่วนต่ำสุด คิดเป็นร้อยละ 0.6

ตาราง 13 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแยกตามทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองด้านการจัดการเรียนการสอน

ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนฯ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระดับน้อยที่สุด	1	0.3
ระดับน้อย	1	0.3
ระดับปานกลาง	25	7.1
ระดับมาก	129	36.8
ระดับมากที่สุด	195	55.6
รวม	351	100.0

จากตาราง 13 พบว่า ปัจจัยเกี่ยวกับสถานศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอนมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนในทัศนะของผู้ปกครองในระดับมากที่สุด มีสัดส่วนสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 55.6 รองลงมาคือมีอิทธิพลในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 36.8 มีอิทธิพลในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 7.1 ทั้งนี้โดยมีอิทธิพลในระดับน้อยและระดับน้อยที่สุด มีสัดส่วนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 0.3

ตาราง 14 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแยกตามทัศนคติเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองด้านการแสดงบทบาท หน้าที่ครู

ปัจจัยด้านการแสดงบทบาทหน้าที่ครู ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนฯ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระดับน้อยที่สุด	2	0.6
ระดับน้อย	1	0.3
ระดับปานกลาง	21	6.0
ระดับมาก	93	26.5
ระดับมากที่สุด	234	66.7
รวม	351	100.0

จากตาราง 14 พบว่า ปัจจัยเกี่ยวกับสถานศึกษาด้านการแสดงบทบาทหน้าที่ครูมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนในทัศนะของผู้ปกครองในระดับมากที่สุด มีสัดส่วนสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 66.7 รองลงมาคือมีอิทธิพลในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 26.5 มีอิทธิพลในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 6.0 และมีอิทธิพลในระดับน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.6 ทั้งนี้โดยมีอิทธิพลในระดับน้อย ในสัดส่วนต่ำสุด คิดเป็นร้อยละ 0.3

ตาราง 15 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแยกตามทัศนคติเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองด้านการอำนวยความสะดวกและการบริการ

ปัจจัยด้านการอำนวยความสะดวกและการบริการ ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนฯ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระดับน้อยที่สุด	1	0.3
ระดับน้อย	4	1.1
ระดับปานกลาง	53	15.1
ระดับมาก	144	41.0
ระดับมากที่สุด	149	42.5
รวม	351	100.0

จากตาราง 15 พบว่า ปัจจัยเกี่ยวกับสถานศึกษาด้านการอำนวยความสะดวกและการบริการมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนในทัศนะของผู้ปกครองในระดับมากที่สุด มีสัดส่วนสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 42.5 รองลงมาคือมีอิทธิพลในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 41.0 มีอิทธิพลในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 15.1 และมีอิทธิพลในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 1.1 ทั้งนี้โดยมีอิทธิพลในระดับน้อยที่สุด ในสัดส่วนต่ำสุด คิดเป็นร้อยละ 0.3

ตาราง 16 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแยกตามทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองด้านการรักษาความปลอดภัย

ปัจจัยด้านการรักษาความปลอดภัย ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนฯ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระดับน้อยที่สุด	1	0.3
ระดับน้อย	5	1.4
ระดับปานกลาง	36	10.3
ระดับมาก	128	36.5
ระดับมากที่สุด	181	51.6
รวม	351	100.0

จากตาราง 16 พบว่า ปัจจัยเกี่ยวกับสถานศึกษาด้านการรักษาความปลอดภัยมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนในทัศนะของผู้ปกครองในระดับมากที่สุด มีสัดส่วนสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 51.6 รองลงมาคือมีอิทธิพลในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 36.5 มีอิทธิพลในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 10.3 และมีอิทธิพลในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 1.4 ทั้งนี้โดยมีอิทธิพลในระดับน้อยที่สุด ในสัดส่วนต่ำสุด คิดเป็นร้อยละ 0.3

ตาราง 17 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแยกตามทัศนคติเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองด้านวิธีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการเรียน

ปัจจัยด้านวิธีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการเรียน ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนฯ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระดับน้อยที่สุด	2	0.6
ระดับน้อย	1	0.3
ระดับปานกลาง	84	23.9
ระดับมาก	139	39.6
ระดับมากที่สุด	125	35.6
รวม	351	100.0

จากตาราง 17 พบว่า ปัจจัยเกี่ยวกับสถานศึกษาด้านวิธีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการเรียนมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนในทัศนะของผู้ปกครองในระดับมาก มีสัดส่วนสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 39.6 รองลงมาคือมีอิทธิพลในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.6 มีอิทธิพลในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 23.9 และมีอิทธิพลในระดับน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.6 ทั้งนี้โดยมีอิทธิพลในระดับน้อย ในสัดส่วนต่ำสุด คิดเป็นร้อยละ 0.6

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครอง

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์จะทำการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ ได้แก่ ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครอง กับตัวแปรตาม คือ ทัศนคติเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครอง ซึ่งจะทำการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วนคือ วิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยภาพรวม และวิเคราะห์ความสัมพันธ์แยกเป็นรายด้าน อันได้แก่ ด้านปัจจัยเกี่ยวกับสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง ด้านปัจจัยเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการศึกษา และปัจจัยเกี่ยวกับสถานศึกษา จำนวน 8 ด้าน ได้แก่ ด้านความมีชื่อเสียงของโรงเรียน ด้านทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ ด้านการบริหารโรงเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการแสดงบทบาทหน้าที่ครู ด้านการอำนวยความสะดวกและการบริการ ด้านการรักษาความปลอดภัย และด้านวิธีจัดเก็บค่าธรรมเนียมการเรียน โดยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ไคสแควร์ (ตาราง 18-ตาราง 35)

ตาราง 18 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของผู้ปกครองกับทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองโดยภาพรวม

ระดับการศึกษา	การตัดสินใจเลือกโรงเรียน					รวม (คน)	Sig.
	1	2	3	4	5		
ประถมศึกษา/เทียบเท่า	-	1	1	3	2	7	
มัธยมต้น/เทียบเท่า	-	1	1	12	2	16	
มัธยมปลาย/เทียบเท่า	-	-	3	30	8	41	
อนุปริญญา/เทียบเท่า	-	-	3	28	13	44	0.001*
ปริญญาตรี/เทียบเท่า	-	-	11	131	52	194	
ปริญญาโท/เทียบเท่า	-	-	2	36	11	49	
รวม (คน)	-	2	21	240	88	351	

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

หมายเหตุ : ตัวเลข 1 , 2 , 3 , 4 และ 5 ของการตัดสินใจเลือกโรงเรียน หมายถึง ทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครอง โดยมีความหมายดังนี้

- 1 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับน้อยที่สุด
- 2 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับน้อย
- 3 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับปานกลาง
- 4 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับมาก
- 5 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับมากที่สุด

จากตาราง 18 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของผู้ปกครองกับทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองโดยภาพรวม พบว่า ค่า Significance ที่ได้จากการคำนวณมีค่า 0.001 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 แสดงว่าระดับการศึกษาของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองโดยภาพรวมที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ (สมมติฐานที่ 1)

จากข้อมูลในตารางที่ 18 พบว่าระดับการศึกษาของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองโดย

ภาพรวม ซึ่งค่า Significance ที่ได้จากการคำนวณมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นเมื่อวิเคราะห์แยกเป็นรายด้านพบว่า ระดับการศึกษาของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์และไม่มี ความสัมพันธ์กับทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองในด้านต่าง ๆ ดังนี้ (ตาราง 19 – ตาราง 28)

ตาราง 19 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของผู้ปกครองกับทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม

ระดับการศึกษา	การตัดสินใจเลือกโรงเรียน					รวม (คน)	Sig.
	1	2	3	4	5		
ประถมศึกษา/เทียบเท่า	-	1	2	2	2	7	
มัธยมต้น/เทียบเท่า	1	-	3	12	-	16	
มัธยมปลาย/เทียบเท่า	-	-	15	20	6	41	
อนุปริญญา/เทียบเท่า	-	-	10	26	8	44	0.019*
ปริญญาตรี/เทียบเท่า	1	1	48	115	29	194	
ปริญญาโท/เทียบเท่า	-	2	10	129	8	49	
รวม (คน)	2	4	88	204	53	351	

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

หมายเหตุ : ตัวเลข 1 , 2 , 3 , 4 และ 5 ของการตัดสินใจเลือกโรงเรียน หมายถึง ทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครอง โดยมีความหมายดังนี้

- 1 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับน้อยที่สุด
- 2 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับน้อย
- 3 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับปานกลาง
- 4 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับมาก
- 5 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับมากที่สุด

จากตาราง 19 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของผู้ปกครองกับทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองด้าน

สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม โดยค่า Significance ที่ได้จากการคำนวณมีค่า 0.019 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 แสดงว่าระดับการศึกษาของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ตาราง 20 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของผู้ปกครองกับทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา

ระดับการศึกษา	การตัดสินใจเลือกโรงเรียน					รวม (คน)	Sig.
	1	2	3	4	5		
ประถมศึกษา/เทียบเท่า	-	1	3	2	1	7	0.213
มัธยมต้น/เทียบเท่า	-	1	6	7	2	16	
มัธยมปลาย/เทียบเท่า	1	1	26	10	3	41	
อนุปริญญา/เทียบเท่า	-	-	21	15	8	44	
ปริญญาตรี/เทียบเท่า	1	9	69	76	39	194	
ปริญญาโท/เทียบเท่า	1	-	16	23	9	49	
รวม (คน)	3	12	141	133	62	351	

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

หมายเหตุ : ตัวเลข 1 , 2 , 3 , 4 และ 5 ของการตัดสินใจเลือกโรงเรียน หมายถึง ทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครอง โดยมีความหมายดังนี้

- 1 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับน้อยที่สุด
- 2 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับน้อย
- 3 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับปานกลาง
- 4 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับมาก
- 5 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับมากที่สุด

จากตาราง 20 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของผู้ปกครองกับทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองด้าน

ค่าใช้จ่ายในการศึกษา โดยค่า Significance ที่ได้จากการคำนวณมีค่า 0.213 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 แสดงว่าระดับการศึกษาของผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษาที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ตาราง 21 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของผู้ปกครองกับทัศนคติเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองด้านความมีชื่อเสียงของโรงเรียน

ระดับการศึกษา	การตัดสินใจเลือกโรงเรียน					รวม (คน)	Sig.
	1	2	3	4	5		
ประถมศึกษา/เทียบเท่า	-	1	2	2	2	7	0.117
มัธยมต้น/เทียบเท่า	2	-	3	6	5	16	
มัธยมปลาย/เทียบเท่า	1	3	13	12	12	41	
อนุปริญญา/เทียบเท่า	-	1	13	18	12	44	
ปริญญาตรี/เทียบเท่า	1	7	48	79	59	194	
ปริญญาโท/เทียบเท่า	-	2	11	21	15	49	
รวม (คน)	4	14	90	138	105	351	

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

หมายเหตุ : ตัวเลข 1 , 2 , 3 , 4 และ 5 ของการตัดสินใจเลือกโรงเรียน หมายถึง ทัศนคติเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครอง โดยมีความหมายดังนี้

- 1 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับน้อยที่สุด
- 2 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับน้อย
- 3 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับปานกลาง
- 4 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับมาก
- 5 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับมากที่สุด

จากตาราง 21 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของผู้ปกครองกับทัศนคติเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองด้าน

ความมีชื่อเสียงของโรงเรียนโดยค่า Significance ที่ได้จากการคำนวณมีค่า 0.117 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 แสดงว่าระดับการศึกษาของผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองด้านความมีชื่อเสียงของโรงเรียนที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ตาราง 22 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของผู้ปกครองกับทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองด้านทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่

ระดับการศึกษา	การตัดสินใจเลือกโรงเรียน					รวม (คน)	Sig.
	1	2	3	4	5		
ประถมศึกษา/เทียบเท่า	-	2	-	3	2	7	
มัธยมต้น/เทียบเท่า	-	1	1	13	1	16	
มัธยมปลาย/เทียบเท่า	-	1	8	19	13	41	
อนุปริญญา/เทียบเท่า	-	-	6	16	22	44	0.000*
ปริญญาตรี/เทียบเท่า	-	-	21	79	94	194	
ปริญญาโท/เทียบเท่า	-	-	3	27	19	49	
รวม (คน)	-	4	39	157	151	351	

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

หมายเหตุ : ตัวเลข 1 , 2 , 3 , 4 และ 5 ของการตัดสินใจเลือกโรงเรียน หมายถึง ทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครอง โดยมีความหมายดังนี้

- 1 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับน้อยที่สุด
- 2 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับน้อย
- 3 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับปานกลาง
- 4 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับมาก
- 5 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับมากที่สุด

จากตาราง 22 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของผู้ปกครองกับทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองด้านทำเล

ที่ตั้ง อาคารสถานที่ โดยค่า Significance ที่ได้จากการคำนวณมีค่า 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 แสดงว่าระดับการศึกษาของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ที่顯著เกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองด้านทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ตาราง 23 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของผู้ปกครองกับทัศนคติเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองด้านการบริหารโรงเรียน

ระดับการศึกษา	การตัดสินใจเลือกโรงเรียน					รวม (คน)	Sig.
	1	2	3	4	5		
ประถมศึกษา/เทียบเท่า	-	1	-	4	2	7	
มัธยมต้น/เทียบเท่า	-	1	2	6	7	16	
มัธยมปลาย/เทียบเท่า	-	-	6	16	19	41	
อนุปริญญา/เทียบเท่า	-	-	3	9	32	44	0.000*
ปริญญาตรี/เทียบเท่า	-	-	12	83	99	194	
ปริญญาโท/เทียบเท่า	-	-	3	20	26	49	
รวม (คน)	-	2	26	138	185	351	

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

หมายเหตุ : ตัวเลข 1 , 2 , 3 , 4 และ 5 ของการตัดสินใจเลือกโรงเรียน หมายถึง ทัศนคติเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครอง โดยมีความหมายดังนี้

- 1 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับน้อยที่สุด
- 2 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับน้อย
- 3 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับปานกลาง
- 4 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับมาก
- 5 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับมากที่สุด

จากตาราง 23 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของผู้ปกครองกับทัศนคติเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองด้านการบริหารโรงเรียน โดยค่า Significance ที่ได้จากการคำนวณมีค่า 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า

ระดับ นัยสำคัญทางสถิติ 0.05 แสดงว่าระดับการศึกษาของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองด้านการบริหารโรงเรียนที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ตาราง 24 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของผู้ปกครองกับทัศนคติเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครอง ด้านการจัดการเรียนการสอน

ระดับการศึกษา	การตัดสินใจเลือกโรงเรียน					รวม (คน)	Sig.
	1	2	3	4	5		
ประถมศึกษา/เทียบเท่า	1	-	1	2	3	7	
มัธยมต้น/เทียบเท่า	-	-	2	8	6	16	
มัธยมปลาย/เทียบเท่า	-	-	5	12	24	41	
อนุปริญญา/เทียบเท่า	-	-	3	12	29	44	0.000*
ปริญญาตรี/เทียบเท่า	-	1	13	77	103	194	
ปริญญาโท/เทียบเท่า	-	-	1	18	30	49	
รวม (คน)	1	1	25	129	195	351	

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

หมายเหตุ : ตัวเลข 1 , 2 , 3 , 4 และ 5 ของการตัดสินใจเลือกโรงเรียน หมายถึง ทัศนคติเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครอง โดยมีความหมายดังนี้

- 1 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับน้อยที่สุด
- 2 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับน้อย
- 3 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับปานกลาง
- 4 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับมาก
- 5 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับมากที่สุด

จากตาราง 24 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของผู้ปกครองกับทัศนคติเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองด้านการจัดการเรียนการสอนโดยค่า Significance ที่ได้จากการคำนวณมีค่า 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า

ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 แสดงว่าระดับการศึกษาของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองด้านการจัดการเรียนการสอนที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ตาราง 25 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของผู้ปกครองกับทัศนคติเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองด้านการแสดงบทบาทหน้าที่ครู

ระดับการศึกษา	การตัดสินใจเลือกโรงเรียน					รวม (คน)	Sig.
	1	2	3	4	5		
ประถมศึกษา/เทียบเท่า	1	-	1	3	2	7	0.000*
มัธยมต้น/เทียบเท่า	1	-	1	6	8	16	
มัธยมปลาย/เทียบเท่า	-	1	2	8	30	41	
อนุปริญญา/เทียบเท่า	-	-	2	9	33	44	
ปริญญาตรี/เทียบเท่า	-	-	13	55	126	194	
ปริญญาโท/เทียบเท่า	-	-	2	12	35	49	
รวม (คน)	2	1	21	93	234	351	

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

หมายเหตุ : ตัวเลข 1 , 2 , 3 , 4 และ 5 ของการตัดสินใจเลือกโรงเรียน หมายถึง ทัศนคติเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครอง โดยมีความหมายดังนี้

- 1 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับน้อยที่สุด
- 2 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับน้อย
- 3 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับปานกลาง
- 4 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับมาก
- 5 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับมากที่สุด

จากตาราง 25 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของผู้ปกครองกับทัศนคติเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองด้านการแสดงบทบาทหน้าที่ครูโดยค่า Significance ที่ได้จากการคำนวณมีค่า 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า

ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 แสดงว่าระดับการศึกษาของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองด้านการแสดงบทบาทหน้าที่ครูที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ตาราง 26 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของผู้ปกครองกับทัศนคติเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองด้านการอำนวยความสะดวกและการบริการ

ระดับการศึกษา	การตัดสินใจเลือกโรงเรียน					รวม (คน)	Sig.
	1	2	3	4	5		
ประถมศึกษา/เทียบเท่า	-	1	-	4	2	7	
มัธยมต้น/เทียบเท่า	1	-	1	7	7	16	
มัธยมปลาย/เทียบเท่า	-	1	7	14	19	41	
อนุปริญญา/เทียบเท่า	-	1	6	17	20	44	0.001*
ปริญญาตรี/เทียบเท่า	-	1	26	81	86	194	
ปริญญาโท/เทียบเท่า	-	-	13	21	15	49	
รวม (คน)	1	4	53	144	149	351	

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

หมายเหตุ : ตัวเลข 1 , 2 , 3 , 4 และ 5 ของการตัดสินใจเลือกโรงเรียน หมายถึง ทัศนคติเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครอง โดยมีความหมายดังนี้

- 1 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับน้อยที่สุด
- 2 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับน้อย
- 3 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับปานกลาง
- 4 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับมาก
- 5 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับมากที่สุด

จากตาราง 26 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของผู้ปกครองกับทัศนคติเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองด้านการอำนวยความสะดวกและการบริการ โดยค่า Significance ที่ได้จากการคำนวณมีค่า 0.001 ซึ่งมี

ค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 แสดงว่าระดับการศึกษาของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองด้านการอำนวยความสะดวกและการบริการที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ตาราง 27 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของผู้ปกครองกับทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองด้านการรักษาความปลอดภัย

ระดับการศึกษา	การตัดสินใจเลือกโรงเรียน					รวม (คน)	Sig.
	1	2	3	4	5		
ประถมศึกษา/เทียบเท่า	1	-	1	2	3	7	
มัธยมต้น/เทียบเท่า	-	2	1	7	6	16	
มัธยมปลาย/เทียบเท่า	-	2	6	13	20	41	
อนุปริญญา/เทียบเท่า	-	-	5	15	24	44	0.000*
ปริญญาตรี/เทียบเท่า	-	1	17	68	108	194	
ปริญญาโท/เทียบเท่า	-	-	6	23	20	49	
รวม (คน)	1	5	36	128	181	351	

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

หมายเหตุ : ตัวเลข 1 , 2 , 3 , 4 และ 5 ของการตัดสินใจเลือกโรงเรียน หมายถึง ทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครอง โดยมีความหมายดังนี้

- 1 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับน้อยที่สุด
- 2 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับน้อย
- 3 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับปานกลาง
- 4 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับมาก
- 5 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับมากที่สุด

จากตาราง 27 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของผู้ปกครองกับทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองด้านการรักษาความปลอดภัยโดยค่า Significance ที่ได้จากการคำนวณมีค่า 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า

ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 แสดงว่าระดับการศึกษาของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองด้านการรักษาความปลอดภัยที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ตาราง 28 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของผู้ปกครองกับทัศนคติเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองด้านวิธีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการเรียน

ระดับการศึกษา	การตัดสินใจเลือกโรงเรียน					รวม (คน)	Sig.
	1	2	3	4	5		
ประถมศึกษา/เทียบเท่า	-	1	2	3	1	7	
มัธยมต้น/เทียบเท่า	1	-	3	4	8	16	
มัธยมปลาย/เทียบเท่า	-	-	11	17	13	41	
อนุปริญญา/เทียบเท่า	-	-	10	14	20	44	0.000*
ปริญญาตรี/เทียบเท่า	1	-	45	78	70	194	
ปริญญาโท/เทียบเท่า	-	-	13	23	13	49	
รวม (คน)	2	1	84	139	125	351	

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

หมายเหตุ : ตัวเลข 1 , 2 , 3 , 4 และ 5 ของการตัดสินใจเลือกโรงเรียน หมายถึง ทัศนคติเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครอง โดยมีความหมายดังนี้

- 1 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับน้อยที่สุด
- 2 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับน้อย
- 3 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับปานกลาง
- 4 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับมาก
- 5 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับมากที่สุด

จากตาราง 28 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของผู้ปกครองกับทัศนคติเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองด้านวิธีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการเรียน โดยค่า Significance ที่ได้จากการคำนวณมีค่า 0.000 ซึ่งมีค่า

น้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 แสดงว่าระดับการศึกษาของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองด้านวิธีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการเรียนที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ตาราง 29 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของผู้ปกครองกับทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองโดยรวม

อาชีพ	การตัดสินใจเลือกโรงเรียน					รวม (คน)	Sig.
	1	2	3	4	5		
รับราชการ	-	-	6	28	13	47	0.204
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-	1	19	6	26	
รับจ้างภาคเอกชน	-	-	8	114	36	158	
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	-	1	6	65	28	100	
อื่น ๆ	-	1	-	14	5	20	
รวม (คน)	-	2	21	240	88	351	

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

หมายเหตุ : ตัวเลข 1 , 2 , 3 , 4 และ 5 ของการตัดสินใจเลือกโรงเรียน หมายถึง ทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครอง โดยมีความหมายดังนี้

- 1 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับน้อยที่สุด
- 2 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับน้อย
- 3 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับปานกลาง
- 4 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับมาก
- 5 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับมากที่สุด

จากตาราง 29 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของผู้ปกครองกับทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองโดยภาพรวม พบว่าค่า Significance ที่ได้จากการคำนวณมีค่า 0.087 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 แสดงว่าอาชีพของผู้ปกครองไม่มีความทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองโดยภาพรวมที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์แยกเป็นรายด้านพบว่า อาชีพของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม และด้านทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ เมื่อพิจารณาจากระดับนัยสำคัญสถิติ 0.10 โดยพบว่าค่า Significance ที่ได้จากการคำนวณมีค่า 0.087 และ 0.079 ตามลำดับ ซึ่งค่า Significance นี้มีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.10 และอาชีพของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองด้านการบริหารโรงเรียน และด้านการอำนวยความสะดวกและการบริการ เมื่อพิจารณาจากระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยพบว่าค่า Significance ที่ได้จากการคำนวณมีค่า 0.014 และ 0.002 ตามลำดับ ซึ่งค่า Significance ที่ได้มีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 นั่นคือปฏิเสธสมมติฐานหลัก ดังนี้ (ตาราง 30 - ตาราง 33)

ตาราง 30 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของผู้ปกครองกับทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม

อาชีพ	การตัดสินใจเลือกโรงเรียน					รวม (คน)	Sig.
	1	2	3	4	5		
รับราชการ	-	2	11	24	10	47	0.087**
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-	3	19	4	26	
รับจ้างภาคเอกชน	-	-	39	96	23	158	
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	1	2	32	52	13	100	
อื่น ๆ	1	-	3	13	3	20	
รวม (คน)	2	4	88	204	53	351	

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.10

หมายเหตุ : ตัวเลข 1 , 2 , 3 , 4 และ 5 ของการตัดสินใจเลือกโรงเรียน หมายถึง ทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครอง โดยมีความหมายดังนี้

- 1 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับน้อยที่สุด
- 2 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับน้อย
- 3 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับปานกลาง

- 4 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับมาก
- 5 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับมากที่สุด

จากตาราง 30 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของผู้ปกครองกับทัศนคติเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม พบว่าค่า Significance ที่ได้จากการคำนวณมีค่า 0.087 มีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.10 แสดงว่าอาชีพของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองด้านความมีชื่อเสียงของโรงเรียนที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.10

ตาราง 31 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของผู้ปกครองกับทัศนคติเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองด้านทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่

อาชีพ	การตัดสินใจเลือกโรงเรียน					รวม (คน)	Sig.
	1	2	3	4	5		
รับราชการ	-	-	6	20	21	47	0.079**
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-	2	13	11	26	
รับจ้างภาคเอกชน	-	2	22	81	53	158	
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	-	1	9	34	56	100	
อื่น ๆ	-	1	-	9	10	20	
รวม (คน)	-	4	39	157	151	351	

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.10

หมายเหตุ : ตัวเลข 1 , 2 , 3 , 4 และ 5 ของการตัดสินใจเลือกโรงเรียน หมายถึง ทัศนคติเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครอง โดยมีความหมายดังนี้

- 1 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับน้อยที่สุด
- 2 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับน้อย
- 3 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับปานกลาง
- 4 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับมาก
- 5 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับมากที่สุด

จากตาราง 31 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของผู้ปกครองกับทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองด้านทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ โดยค่า Significance ที่ได้จากการคำนวณมีค่า 0.079 มีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.10 แสดงว่าอาชีพของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองด้านทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.10

ตาราง 32 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของผู้ปกครองกับทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองด้านการบริหารโรงเรียน

อาชีพ	การตัดสินใจเลือกโรงเรียน					รวม (คน)	Sig.
	1	2	3	4	5		
รับราชการ	-	-	6	19	22	47	0.014*
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-	2	8	16	26	
รับจ้างภาคเอกชน	-	-	14	73	71	158	
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	-	1	3	35	61	100	
อื่น ๆ	-	1	1	3	15	20	
รวม (คน)	-	2	26	138	185	351	

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

หมายเหตุ : ตัวเลข 1 , 2 , 3 , 4 และ 5 ของการตัดสินใจเลือกโรงเรียน หมายถึง ทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครอง โดยมีความหมายดังนี้

- 1 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับน้อยที่สุด
- 2 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับน้อย
- 3 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับปานกลาง
- 4 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับมาก
- 5 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับมากที่สุด

จากตาราง 32 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของผู้ปกครองกับทัศนคติเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองด้านการบริหารโรงเรียน โดยค่า Significance ที่ได้จากการคำนวณมีค่า 0.014 มีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 แสดงว่าอาชีพของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองด้านความมีชื่อเสียงของโรงเรียนที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ตาราง 33 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของผู้ปกครองกับทัศนคติเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองด้านการอำนวยความสะดวกและการบริการ

อาชีพ	การตัดสินใจเลือกโรงเรียน					รวม (คน)	Sig.
	1	2	3	4	5		
รับราชการ	-	-	6	26	15	47	0.002*
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	-	5	9	12	26	
รับจ้างภาคเอกชน	-	-	26	69	63	158	
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	-	4	12	32	52	100	
อื่น ๆ	1	-	4	8	7	20	
รวม (คน)	1	4	53	144	149	351	

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

หมายเหตุ : ตัวเลข 1 , 2 , 3 , 4 และ 5 ของการตัดสินใจเลือกโรงเรียน หมายถึง ทัศนคติเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครอง โดยมีความหมายดังนี้

- 1 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับน้อยที่สุด
- 2 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับน้อย
- 3 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับปานกลาง
- 4 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับมาก
- 5 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับมากที่สุด

จากตาราง 33 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของผู้ปกครองกับทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองด้านการอำนวยความสะดวกและการบริการ โดยค่า Significance ที่ได้จากการคำนวณมีค่า 0.002 มีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 แสดงว่าอาชีพของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองด้านการอำนวยความสะดวกและการบริการที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ตาราง 34 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของผู้ปกครองกับทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองโดยภาพรวม

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (บาท)	การตัดสินใจเลือกโรงเรียน					รวม (คน)	Sig.
	1	2	3	4	5		
ต่ำกว่า 10,001	-	1	2	39	18	60	0.382
10,001 – 20,000	-	1	7	73	26	107	
20,001 – 30,000	-	-	8	41	14	63	
30,001 – 40,000	-	-	-	32	16	48	
40,001 – 50,000	-	-	1	19	7	27	
50,001 ขึ้นไป	-	-	3	36	7	46	
รวม (คน)	-	2	21	240	88	351	

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.10

หมายเหตุ : ตัวเลข 1 , 2 , 3 , 4 และ 5 ของการตัดสินใจเลือกโรงเรียน หมายถึง ทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครอง โดยมีความหมายดังนี้

- 1 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับน้อยที่สุด
- 2 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับน้อย
- 3 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับปานกลาง
- 4 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับมาก
- 5 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับมากที่สุด

จากตาราง 34 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของผู้ปกครองกับทัศนคติเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองโดยภาพรวม พบว่าค่า Significance ที่ได้จากการคำนวณมีค่า 0.382 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.10 แสดงว่าอาชีพของผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองโดยรวมทุกรายด้านที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.10

เมื่อวิเคราะห์แยกเป็นรายด้านพบว่า รายได้ของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองในด้านทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่เพียงด้านเดียว โดยค่า Significance ที่ได้จากการคำนวณมีค่า 0.057 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.10 (ตาราง 35) ส่วนการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของผู้ปกครองกับทัศนคติเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองในด้านอื่น ๆ พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กัน เพราะค่า Significance ที่ได้จากการคำนวณมีค่า 0.670 , 0.416 , 0.072 , 0.683 , 0.569 , 0.317 , 0.160 , 0.693 และ 0.390 ตามลำดับ จากค่า Significance ที่ได้สรุปได้ว่า ยอมรับสมมติฐานหลักคือรายได้ของผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองในด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา ด้านความมีชื่อเสียงของโรงเรียน ด้านการบริหารโรงเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการแสดงผลงานที่ครู ด้านการอำนวยความสะดวกและการบริการ ด้านการรักษาความปลอดภัย และด้านวิธีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการเรียน ตามลำดับ

ตาราง 35 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของผู้ปกครองกับทัศนคติเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองด้านทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (บาท)	การตัดสินใจเลือกโรงเรียน					รวม (คน)	Sig.
	1	2	3	4	5		
ต่ำกว่า 10,001	-	1	9	32	18	60	
10,001 – 20,000	-	3	8	52	44	107	
20,001 – 30,000	-	-	12	20	31	63	
30,001 – 40,000	-	-	6	16	26	48	0.057**
40,001 – 50,000	-	-	2	11	14	27	
50,001 ขึ้นไป	-	-	2	26	18	46	
รวม (คน)	-	4	39	157	151	351	

**** ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.10**

หมายเหตุ : ตัวเลข 1 , 2 , 3 , 4 และ 5 ของการตัดสินใจเลือกโรงเรียน หมายถึง ทิศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครอง โดยมีความหมายดังนี้

- 1 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับน้อยที่สุด
- 2 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับน้อย
- 3 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับปานกลาง
- 4 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับมาก
- 5 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับมากที่สุด

จากตาราง 35 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของผู้ปกครองกับทิศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองด้านทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ โดยค่า Significance ที่ได้จากการคำนวณมีค่า 0.057 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.10 แสดงว่ารายได้ของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับทิศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองด้านทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.10

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบทิศนะเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองแยกตามสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบทิศนะเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองแยกตามสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง ได้แก่ ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครองพบว่า ผู้ปกครองที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมต่างกันมีทิศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนแตกต่างกันดังนี้ (ตาราง 36 -ตาราง 41)

ตาราง 36 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับการศึกษาของผู้ปกครองต่อทัศนคติเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครอง

ปัจจัยด้าน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม	ระหว่างกลุ่ม	1.751	5	0.350	0.726	0.604
	ภายในกลุ่ม	166.408	345	0.482		
	รวม	168.160	350			
ค่าใช้จ่ายในการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	7.209	5	1.442	2.116	0.063**
	ภายในกลุ่ม	235.053	345	0.681		
	รวม	242.262	350			
ความมีชื่อเสียงของโรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2.620	5	0.524	0.640	0.670
	ภายในกลุ่ม	282.599	345	0.819		
	รวม	285.219	350			
ทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่	ระหว่างกลุ่ม	8.738	5	1.748	3.622	0.003*
	ภายในกลุ่ม	166.447	345	0.482		
	รวม	175.185	350			
การบริหารโรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม	5.162	5	1.032	2.450	0.034*
	ภายในกลุ่ม	145.391	345	0.421		
	รวม	150.553	350			
การจัดการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	4.828	5	0.966	2.212	0.053**
	ภายในกลุ่ม	150.608	345	0.437		
	รวม	155.436	350			
การแสดงบทบาทหน้าที่ครู	ระหว่างกลุ่ม	8.215	5	1.643	3.803	0.002*
	ภายในกลุ่ม	149.056	345	0.432		
	รวม	157.271	350			
การอำนวยความสะดวกและการบริการ	ระหว่างกลุ่ม	3.112	5	0.622	1.056	0.385
	ภายในกลุ่ม	203.304	345	0.589		
	รวม	206.416	350			
การรักษาความปลอดภัย	ระหว่างกลุ่ม	6.038	5	1.208	2.189	0.055**
	ภายในกลุ่ม	190.321	345	0.552		
	รวม	196.359	350			

ตาราง 36 (ต่อ)

ปัจจัยด้าน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
วิธีการจัดเก็บค่า	ระหว่างกลุ่ม	3.298	5	0.660	1.013	0.410
ธรรมเนียมการเรียน	ภายในกลุ่ม	224.599	345	0.651		
	รวม	227.897	350			

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.10

จากตาราง 36 เมื่อเปรียบเทียบระดับการศึกษาของผู้ปกครองระดับต่างๆ พบว่าผู้ปกครองที่จบการศึกษาระดับแตกต่างกันมีทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองในด้านทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ ด้านการบริหารโรงเรียน และด้านการแสดงบทบาทหน้าที่ครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และมีทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการรักษาความปลอดภัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.10 (ดูได้จากค่า Significance ที่ได้จากการคำนวณที่มีค่าน้อยระดับนัยสำคัญทางสถิติ) แสดงว่าระดับการศึกษาของผู้ปกครองที่แตกต่างกันมีผลทำให้ทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ (สมมติฐานที่ 2)

ตาราง 37 เปรียบเทียบทักษะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนของผู้ปกครองจำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

ปัจจัยด้าน	ระดับ การศึกษา	1	2	3	4	5	6
ค่าใช้จ่าย ในการศึกษา	1	1.000	0.600	0.741	0.412	0.332	0.271
	2		1.000	0.207	0.742	0.602	0.473
	3			1.000	0.031*	0.003*	0.006*
	4				1.000	0.813	0.594
	5					1.000	0.656
	6						1.000
ทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่	1	1.000	0.610	0.207	0.022*	0.014*	0.030*
	2		1.000	0.334	0.016*	0.006*	0.025*
	3			1.000	0.055**	0.012*	0.086**
	4				1.000	0.913	0.797
	5					1.000	0.654
	6						1.000
การบริหาร โรงเรียน	1	1.000	0.524	0.233	0.013*	0.073**	0.074**
	2		1.000	0.499	0.013*	0.123	0.132
	3			1.000	0.016*	0.240	0.268
	4				1.000	0.053**	0.160
	5					1.000	0.840
	6						1.000
การจัดการ เรียนการสอน	1	1.000	0.190	0.025*	0.007*	0.020*	0.006*
	2		1.000	0.274	0.078**	0.237	0.073**
	3			1.000	0.375	0.931	0.359
	4				1.000	0.214	0.995
	5					1.000	0.192
	6						1.000

ตาราง 37 (ต่อ)

ปัจจัยด้าน	ระดับ การศึกษา	1	2	3	4	5	6
การแสดงบทบาทหน้าที่ครู	1	1.000	0.073**	0.001*	0.000*	0.001*	0.000*
	2		1.000	0.048*	0.018*	0.053**	0.026*
	3			1.000	0.622	0.648	0.778
	4				1.000	0.267	0.820
	5					1.000	0.387
	6						1.000
การรักษาความปลอดภัย	1	1.000	0.542	0.204	0.058**	0.036*	0.154
	2		1.000	0.408	0.089**	0.041*	0.297
	3			1.000	0.245	0.093**	0.790
	4				1.000	0.828	0.344
	5					1.000	0.146
	6						1.000

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.10

- หมายเหตุ :
- 1 แทน ผู้ปกครองที่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา/เทียบเท่า
 - 2 แทน ผู้ปกครองที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น/เทียบเท่า
 - 3 แทน ผู้ปกครองที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/เทียบเท่า
 - 4 แทน ผู้ปกครองที่จบการศึกษาระดับอนุปริญญา/เทียบเท่า
 - 5 แทน ผู้ปกครองที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี/เทียบเท่า
 - 6 แทน ผู้ปกครองที่จบการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี

จากตาราง 37 แสดงการเปรียบเทียบทัศนคติเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนของผู้ปกครองจำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครองพบว่า ผู้ปกครองที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น/เทียบเท่าจะมีทัศนคติเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนด้านการแสดงบทบาทหน้าที่ครูแตกต่างจากผู้ปกครองที่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา/เทียบเท่าที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.10

ที่ตั้ง อาคารสถานที่แตกต่างจากผู้ปกครองที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/เทียบเท่า
ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.10

ตาราง 38 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของอาชีพของผู้ปกครองต่อทัศนคติเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ
การตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครอง

ปัจจัยด้าน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
สถานภาพทางเศรษฐกิจ และสังคม	ระหว่างกลุ่ม	2.560	4	0.640	1.337	0.256
	ภายในกลุ่ม	165.599	346	0.479		
	รวม	168.160	350			
ค่าใช้จ่ายในการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	1.987	4	0.497	0.715	0.582
	ภายในกลุ่ม	240.275	346	0.694		
	รวม	242.262	350			
ความมีชื่อเสียงของ โรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม	0.879	4	0.220	0.267	0.899
	ภายในกลุ่ม	284.340	346	0.822		
	รวม	285.219	350			
ทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่	ระหว่างกลุ่ม	5.152	4	1.288	2.621	0.035*
	ภายในกลุ่ม	170.033	346	0.491		
	รวม	175.185	350			
การบริหารโรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม	3.661	4	0.915	2.156	0.074**
	ภายในกลุ่ม	146.891	346	0.425		
	รวม	150.533	350			
การจัดการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	0.919	4	0.230	0.515	0.725
	ภายในกลุ่ม	154.517	346	0.447		
	รวม	155.436	350			
การแสดงผลงานที่ครู	ระหว่างกลุ่ม	1.769	4	0.422	0.984	0.416
	ภายในกลุ่ม	155.502	346	0.449		
	รวม	157.271	350			
การอำนวยความสะดวก และการบริการ	ระหว่างกลุ่ม	1.929	4	0.482	0.816	0.516
	ภายในกลุ่ม	204.487	346	0.591		
	รวม	206.416	350			

ตาราง 38 (ต่อ)

ปัจจัยด้าน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
การรักษาความปลอดภัย	ระหว่างกลุ่ม	1.851	4	0.463	0.823	0.511
	ภายในกลุ่ม	194.508	346	0.562		
	รวม	196.359	350			
วิธีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	0.538	4	0.135	0.205	0.936
	ภายในกลุ่ม	227.359	346	0.657		
	รวม	227.897	350			

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.10

จากตาราง 38 เมื่อเปรียบเทียบผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพต่างๆ พบว่าผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพแตกต่างกันมีผลทำให้ทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนด้านทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ต่างกันว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และมีทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนแตกต่างกันด้านการบริหารโรงเรียนที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.10 (ดูได้จากค่า Significance ที่ได้จากการคำนวณที่มีค่าน้อยระดับนัยสำคัญทางสถิติ) แสดงว่าอาชีพของผู้ปกครองที่แตกต่างกันมีผลทำให้ทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองแตกต่างกัน

ตาราง 39 เปรียบเทียบทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนของผู้ปกครองจำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง

ปัจจัยด้าน	อาชีพ	1	2	3	4	5
ทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่	1	1.000	0.875	0.204	0.292	0.666
	2		1.000	0.238	0.501	0.796
	3			1.000	0.002*	0.169
	4				1.000	0.771
	5					1.000

ตาราง 39 (ต่อ)

ปัจจัยด้าน	อาชีพ	1	2	3	4	5
การบริหาร	1	1.000	0.215	0.851	0.058**	0.137
โรงเรียน	2		1.000	0.198	0.881	0.751
	3			1.000	0.071*	0.123
	4				1.000	0.802
	5					1.000

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.10

- เมื่อ 1 แทน ผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพรับราชการ
 2 แทน ผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ
 3 แทน ผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพรับจ้างภาคเอกชน
 4 แทน ผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว
 5 แทน ผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพอื่น ๆ

จากตาราง 39 แสดงการเปรียบเทียบทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครอง จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองที่ประกอบธุรกิจส่วนตัวจะมีทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนด้านทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่แตกต่างจากผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพรับจ้างภาคเอกชนที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และจะมีทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนด้านการบริหารโรงเรียน แตกต่างจากผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพรับราชการและประกอบอาชีพรับจ้างภาคเอกชน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.10

ตาราง 40 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของรายได้ของผู้ปกครองต่อทักษะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนของผู้ปกครอง

ปัจจัยด้าน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม	ระหว่างกลุ่ม	1.024	5	.205	.423	.833
	ภายในกลุ่ม	167.136	345	.484		
	รวม	168.160	350			
ค่าใช้จ่ายในการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	4.343	5	.869	1.259	.281
	ภายในกลุ่ม	237.920	345	.690		
	รวม	242.262	350			
ความมีชื่อเสียงของโรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2.648	5	.530	.647	.664
	ภายในกลุ่ม	282.572	345	.819		
	รวม	285.219	350			
ทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่	ระหว่างกลุ่ม	3.375	5	.675	1.355	.241
	ภายในกลุ่ม	171.810	345	.498		
	รวม	175.185	350			
การบริหารโรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม	3.471	5	.694	1.628	.152
	ภายในกลุ่ม	147.082	345	.426		
	รวม	150.553	350			
การจัดการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	3.343	5	.669	1.516	.184
	ภายในกลุ่ม	152.093	345	.441		
	รวม	155.436	350			
การแสดงผลงานที่ครู	ระหว่างกลุ่ม	3.052	5	.610	1.365	.237
	ภายในกลุ่ม	154.219	345	.447		
	รวม	157.271	350			
การอำนวยความสะดวกและการบริการ	ระหว่างกลุ่ม	10.095	5	2.019	3.548	.004*
	ภายในกลุ่ม	196.321	345	.569		
	รวม	206.416	350			
การรักษาความปลอดภัย	ระหว่างกลุ่ม	2.101	5	.420	.746	.589
	ภายในกลุ่ม	194.258	345	.563		
	รวม	196.359	350			

ตาราง 40 (ต่อ)

	แหล่งความ แปรปรวน	SS	Df	MS	F	Sig.
วิธีการจัดเก็บค่า	ระหว่างกลุ่ม	4.272	5	.854	1.318	.256
ธรรมเนียมการเรียน	ภายในกลุ่ม	223.626	345	.648		
	รวม	27.897	350			

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.10

จากตาราง 40 เมื่อเปรียบเทียบผู้ปกครองที่มีรายได้ในช่วงต่าง ๆ พบว่าผู้ปกครองที่มีรายได้แตกต่างกันจะมีทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนด้านการอำนวยความสะดวกและการบริการต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 (ดูได้จากค่า Significance ที่ได้จากการคำนวณที่มีค่าน้อยระดับนัยสำคัญทางสถิติ) แสดงว่ารายได้ของผู้ปกครองที่แตกต่างกันมีผลทำให้ทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนแตกต่างกัน

ตาราง 41 เปรียบเทียบทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนของผู้ปกครองจำแนกตามรายได้ของผู้ปกครอง

	รายได้ (บาท)	1	2	3	4	5	6
การอำนวยความสะดวก	1	1.000	0.824	0.038*	0.172	0.816	0.043*
สะดวกและการ	2		1.000	0.010*	0.188	0.677	0.014*
บริการ	3			1.000	0.001*	0.162	0.914
	4				1.000	0.186	0.001*
	5					1.000	0.157
	6						1.000

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

- เมื่อ 1 แทน รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 10,001 บาท
 2 แทน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001 ถึง 20,000 บาท
 3 แทน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001 ถึง 30,000 บาท
 4 แทน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30,001 ถึง 40,000 บาท
 5 แทน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 40,001 ถึง 50,000 บาท
 6 แทน รายได้เฉลี่ยต่อเดือนสูงกว่า 50,000 บาท

จากตาราง 41 แสดงการเปรียบเทียบทักษะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครอง จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 20,001 - 30,000 บาท และผู้ปกครองที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนสูงกว่า 50,000 บาท จะมีทักษะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนด้านการอำนวยความสะดวกและการบริการแตกต่างจากผู้ปกครองที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 10,001 บาท และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 10,001 - 20,000 บาท ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ผู้ปกครองที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 30,001 - 40,000 บาท จะมีทักษะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนด้านการอำนวยความสะดวกและการบริการแตกต่างจากผู้ปกครองที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 20,001 - 30,000 บาท ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ผู้ปกครองที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนสูงกว่า 50,000 บาท จะมีทักษะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนด้านการอำนวยความสะดวกและการบริการแตกต่างจากผู้ปกครองที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 30,001 - 40,000 บาท ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน เขตตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร

จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะของผู้ปกครองเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนให้แก่บุตรหลาน โดยพิจารณาจากค่าความถี่ของคำตอบที่ได้จากผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ผู้ปกครองตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนโดยพิจารณาจากความมีชื่อเสียงในด้านความเอาใจใส่ในวิชาการของโรงเรียนและด้านการสร้างเสริมพัฒนาการเด็ก โดยมีความถี่เท่ากับ 28 และผู้ปกครองตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนโดยพิจารณาจากคุณภาพทางการเรียนการสอนและสภาพแวดล้อมที่ร่มรื่นน่าอยู่ของโรงเรียน โดยมีความถี่เท่ากับ 21 อีกทั้งยังตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนโดยพิจารณาจากควมมีมาตรฐานและการได้รับรางวัลต่างๆ ของโรงเรียนโดยมีความถี่เท่ากับ 18 ฯลฯ ดังข้อมูลในตาราง 42

ตาราง 42 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในเลือกโรงเรียน
อนุบาลเอกชน เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1. ตัดสินใจเลือกเพราะโรงเรียนมีชื่อเสียงด้านความเอาใจใส่ในวิชาการ และการสร้างเสริมพัฒนาการเด็ก	28
2. ตัดสินใจเลือกเพราะเห็นว่าโรงเรียนมีคุณภาพการเรียนสอนที่ดี	21
3. ตัดสินใจเลือกโดยดูจากการที่โรงเรียนได้รับรางวัลต่าง ๆ	18
4. ตัดสินใจเลือกเพราะเห็นว่าโรงเรียนเน้นการสอนภาษาต่างประเทศ	16
5. ตัดสินใจเลือกเพราะโรงเรียนตั้งอยู่ใกล้บ้านและสามารถฝากเด็กหลัง เวลาเลิกเรียน	13
6. ตัดสินใจเลือกโดยดูจากการที่โรงเรียนอนุญาตให้ผ่อนชำระค่าเทอมเป็นรายงวด	9
7. ตัดสินใจเลือกเพราะโรงเรียนตั้งอยู่ระหว่างการเดินทางไปทำงานของผู้ปกครอง	6
8. ตัดสินใจเลือกเพราะมีความสนิทสนมเป็นส่วนตัวกับผู้บริหาร ครูพี่เลี้ยง และ/หรือพนักงานในโรงเรียน	6

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิเคราะห์และแปรผลข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ปกครอง สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง ค่าใช้จ่ายในการศึกษา และปัจจัยเกี่ยวกับสถานศึกษา และความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครองกับทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครอง และการเปรียบเทียบทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครอง จำแนกตามสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครองที่แตกต่างกัน สามารถสรุปอภิปรายผล และมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง
2. เพื่อศึกษาทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครอง
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครอง
4. เพื่อเปรียบเทียบทัศนะเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองแยกตามสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองที่มีบุตรหลานที่กำลังศึกษาระดับอนุบาลในโรงเรียนอนุบาลเอกชน เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร จำนวน 2,899 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่1-3 ปีการศึกษา 2545 ที่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนอนุบาลเอกชน เขตลาดพร้าว จังหวัดกรุงเทพมหานคร รวม 18 โรงเรียน จำนวน 351 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ดำเนินการโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows version.11 และวิเคราะห์ด้วยสถิติตามขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพส่วนบุคคล สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง ด้วยการใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ทัศนคติเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองด้วยการใช้ค่าร้อยละ
3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครองกับทัศนคติเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองโดยภาพรวมและแยกเป็นรายด้าน ด้วยการใช้การทดสอบค่าไคสแควร์
4. การวิเคราะห์เปรียบเทียบทัศนคติเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองแยกตามสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว (One-way ANOVA) และการเปรียบเทียบพหุคูณ (Multiple Comparison)

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร สรุปผลได้ดังนี้

1. สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ปกครอง ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง และค่าใช้จ่ายในการศึกษา

1.1 สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ปกครอง การศึกษาข้อมูลภาคสนามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ปกครองที่ตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนอนุบาลเอกชน เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร ผลจากการศึกษาข้อมูลกลุ่มตัวอย่างพบว่า ผู้ปกครองมีความเกี่ยวข้องกับนักเรียนโดยเป็นมารดาคิดเป็นร้อยละ 63.0 และเป็นบิดาคิดเป็นร้อยละ 37.0 ผู้ปกครองมีอายุอยู่ในช่วง 36-40 ปีมีสัดส่วนสูงสุดคิดเป็นร้อยละ 32.5 และมีอายุอยู่ในช่วง 46-50 ปีเพียงร้อยละ 5.4 ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ที่กรุงเทพมหานคร คิดเป็นร้อยละ 68.9

1.2 สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง

ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ผู้ปกครองส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า มากที่สุดคิด เป็นร้อยละ 55.3 และสำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา/เทียบเท่าเพียงร้อยละ 2.0 เมื่อพิจารณาระดับการศึกษาของกลุ่มผู้ปกครองพบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาในระดับอุดมศึกษามีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 81.8

อาชีพของผู้ปกครอง ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้างภาคเอกชนพบว่ามีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 45.0 และผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพอื่น ๆ มีสัดส่วนน้อยที่สุดเพียงร้อยละ 5.7

รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครอง ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 10,001-20,000 บาท มีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 30.5 และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 40,001-50,000 บาท มีสัดส่วนน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 7.7

1.3 ค่าใช้จ่ายในการศึกษา

ค่าเล่าเรียน ผู้ปกครองส่วนใหญ่เสียค่าเล่าเรียนในอัตราระหว่าง 10,001-13,000 บาท/เทอม มีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 33.6 และเสียค่าเล่าเรียนสูงกว่า 20,000 บาท/เทอมมีสัดส่วนน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 4.8

ค่าใช้จ่ายในการเดินทางระหว่างบ้านถึงโรงเรียน ผู้ปกครองส่วนใหญ่เสียค่าใช้จ่ายในการเดินทางระหว่างบ้านกับโรงเรียนในอัตราระหว่าง 1,001-2,000 บาท/เทอม มีสัดส่วนสูงถึง ร้อยละ 29.6 และเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทางระหว่างบ้านกับโรงเรียนในอัตราสูงกว่า 5,000 บาท/เทอมมีสัดส่วนน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 2.8

2. ทักษะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครอง

ทักษะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน ด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง พบว่า สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนในทัศนะของผู้ปกครองในระดับมาก มีสัดส่วนสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 58.1 รองลงมาคือระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 25.1 ระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 15.1 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 1.1 ทั้งนี้สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนในทัศนะของผู้ปกครองระดับน้อยที่สุด มีสัดส่วนต่ำสุด คิดเป็นร้อยละ 0.6

ทักษะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา พบว่า ค่าใช้จ่ายในการศึกษามีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนในทัศนะของผู้ปกครองในระดับปานกลาง มีสัดส่วนสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 40.2 รองลงมาคือระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 37.9 ระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ

ร้อยละ 6.0 และระดับน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.6 ทั้งนี้การแสดงผลบัพทภาพหน้าที่ครูที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนในทัศนะของผู้ปกครองระดับน้อย มีสัดส่วนต่ำสุด คิดเป็นร้อยละ 0.3

ทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองด้านการอำนวยความสะดวกและการบริการ พบว่า การอำนวยความสะดวกและการบริการมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนในทัศนะของผู้ปกครองในระดับมากที่สุด มีสัดส่วนสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 42.5 รองลงมาคือระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 41.0 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 15.1 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 1.1 ทั้งนี้การอำนวยความสะดวกและการบริการที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนในทัศนะของผู้ปกครองระดับน้อยที่สุด มีสัดส่วนต่ำสุด คิดเป็นร้อยละ 0.3

ทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองด้านการรักษาความปลอดภัย พบว่า การรักษาความปลอดภัยมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนในทัศนะของผู้ปกครองในระดับมากที่สุด มีสัดส่วนสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 51.6 รองลงมาคือระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 36.5 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 10.3 และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 1.4 ทั้งนี้การรักษาความปลอดภัยมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือก โรงเรียนอนุบาลเอกชนในทัศนะของผู้ปกครองระดับน้อยที่สุด มีสัดส่วนต่ำสุด คิดเป็นร้อยละ 0.3

ทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองด้านวิธีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการเรียน พบว่า วิธีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการเรียนมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนในทัศนะของผู้ปกครองในระดับมาก มีสัดส่วนสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 39.6 รองลงมาคือระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.6 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 23.9 และระดับน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.6 ทั้งนี้วิธีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการเรียนมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนในทัศนะของผู้ปกครองระดับน้อย มีสัดส่วนต่ำสุด คิดเป็นร้อยละ 0.6

3. การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครอง

3.1 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของผู้ปกครองกับทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครอง

จากการศึกษาวิเคราะห์พบว่าปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองโดยภาพรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.05 มีเพียง 1 ปัจจัยคือ ระดับการ

ศึกษาของผู้ปกครอง และเมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์แยกเป็นรายด้านพบว่าระดับการศึกษาของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครอง ในด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ด้านทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ ด้านการบริหารโรงเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการแสดงบทบาทหน้าที่ครู ด้านการอำนวยความสะดวกและการบริการ ด้านการรักษาความปลอดภัย และด้านวิธีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.05 ในขณะที่ระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนในทัศนะของผู้ปกครองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.05 ในด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษาและด้านความมีชื่อเสียงของโรงเรียน

3.2 ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของผู้ปกครองกับทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครอง

จากการศึกษาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของผู้ปกครองกับทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองโดยภาพรวมพบว่าไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ ณ ระดับ 0.05 และระดับ 0.10 และเมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์แยกเป็นรายด้านพบว่า อาชีพของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองด้านการบริหารโรงเรียน และด้านการอำนวยความสะดวกและการบริการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.05 และอาชีพของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม และด้านทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.10

3.3 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครองกับทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครอง

จากการศึกษาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครองกับทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองโดยภาพรวมพบว่าไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.05 และระดับ 0.10 แต่เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์แยกเป็นรายด้านพบว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนในทัศนะของผู้ปกครองด้านทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.10

4. การวิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองจำแนกตามสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง

การวิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครอง แยกตามสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง ได้แก่ ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครอง ผลปรากฏดังนี้

4.1 การเปรียบเทียบทักษะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองแยกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

การวิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองแยกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกันจะมีทักษะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 2 ระดับคือ ณ ระดับ 0.05 และระดับ 0.10 โดยผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกันจะมีทักษะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองแตกต่างกันด้านทำเลที่ตั้งอาคารสถานที่ ด้านการบริหารโรงเรียน และด้านการแสดงบทบาทหน้าที่ครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 และมีทักษะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองแตกต่างกันด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการรักษาความปลอดภัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.10

4.2 การเปรียบเทียบทักษะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองแยกตามอาชีพของผู้ปกครอง

การวิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองแยกตามอาชีพของผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกันจะมีทักษะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 2 ระดับคือ ระดับ 0.05 และระดับ 0.10 โดยผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกันจะมีทักษะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองแตกต่างกันด้านทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 และทักษะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองแตกต่างกันด้านการบริหารโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.10

4.3 การเปรียบเทียบทักษะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองแยกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครอง

การวิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองแยกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันจะมีทักษะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.05 ในด้านการอำนวยความสะดวกและการบริการ

อภิปรายผล

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร มีประเด็นที่น่าสนใจดังนี้

1. ผลการศึกษาสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ปกครอง สถานภาพทางเศรษฐกิจ และ สังคมของผู้ปกครอง และค่าใช้จ่ายในการศึกษา

จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคล พบว่า ผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นมารดา คิดเป็นร้อยละ 63.0 ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 36-40 ปี และมีภูมิลำเนาเดิมอยู่ที่กรุงเทพมหานคร ผู้ปกครองส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษามีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 81.8 จากข้อมูลนี้ย่อมสะท้อนให้เห็นว่าผู้ปกครองที่มีภูมิลำเนาเดิมในเมืองหลวงจะมีโอกาสทางการศึกษามากกว่าผู้ปกครองที่มีภูมิลำเนาเดิมในเขตภูมิภาคอื่นๆ นอกจากนี้ ผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพรับจ้างภาคเอกชนและประกอบกิจการส่วนตัว มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 10,001-40,000 บาท มีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 62.1 ค่าใช้จ่ายในการศึกษาที่เป็นค่าเล่าเรียนส่วนใหญ่มีอัตราระหว่าง 10,001-19,000 บาท/เทอม มีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 80.6 และค่าใช้จ่ายในการเดินทางระหว่างบ้านกับโรงเรียนในอัตราระหว่าง 1,001-4,000 บาท/เทอม มีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 69.8 จากสัดส่วนของค่าใช้จ่ายในการศึกษาข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่าผู้ปกครองที่ประกอบกิจการส่วนตัวและทำงานในภาคเอกชนมีรายได้เพียงพอที่จะชำระค่า ใช้จ่ายในการศึกษาของนักเรียนที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนอนุบาลเอกชนได้

2. ผลการศึกษาทักษะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครอง

จากการศึกษาทักษะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครอง พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนในทักษะของผู้ปกครองส่วนใหญ่จะอยู่ในระดับมากและมากที่สุด โดย ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนในทักษะของผู้ปกครองในระดับมากที่สุด ได้แก่ ปัจจัยเกี่ยวกับ

กับสถานศึกษาด้านการบริหารโรงเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการแสดงผลงานหน้าที่ครู ด้านการอำนวยความสะดวกและการบริการ ด้านการรักษาความปลอดภัย คิดเป็นร้อยละ 52.7 , 55.6 , 66.7 , 42.5 และร้อยละ 51.6 ตามลำดับ และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนในทัศนะของผู้ปกครองในระดับมาก ได้แก่ปัจจัยด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ปัจจัยด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา และปัจจัยเกี่ยวกับสถานศึกษาด้านความมีชื่อเสียงของโรงเรียน ด้านทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ และด้านวิธีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการเรียน คิดเป็นร้อยละ 58.1 , 37.9 , 39.3 , 44.7 และร้อยละ 39.6 ตามลำดับ จากข้อมูลข้างต้นสามารถเขียนสรุปออกมาเป็นตารางได้ดังนี้

ตาราง 43 สรุปทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองในระดับมากที่สุด

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในทัศนะของผู้ปกครอง	ร้อยละ
ด้านการแสดงผลงานหน้าที่ครู	66.7
ด้านการจัดการเรียนการสอน	55.6
ด้านการบริหารโรงเรียน	52.7
ด้านการรักษาความปลอดภัย	51.6
ด้านการอำนวยความสะดวกและการบริการ	42.5

จากข้อมูลข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนในทัศนะของผู้ปกครองในระดับมากที่สุดได้แก่ ปัจจัยเกี่ยวกับสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในการตัดสินใจเลือกสถานศึกษาให้แก่บุตรหลาน ผู้ปกครองจะต้องทำการตัดสินใจโดยอาศัยเหตุผลและความเหมาะสมเป็นสำคัญ และอาจขึ้นอยู่กับความรู้และประสบการณ์ของผู้ปกครองซึ่งผู้ปกครองอาจนำมาเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาตัดสินใจด้วย อีกทั้งการตัดสินใจขึ้นอยู่กับระยะเวลาและสภาพการณ์ ดังนั้นเมื่อเวลาและสภาพการณ์เปลี่ยนไป เหตุผลและความเหมาะสมที่ใช้ประกอบการตัดสินใจก็อาจเปลี่ยนไปได้ด้วย ผลการวิจัยที่ได้สอดคล้องกับบทความเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกโรงเรียนของวรรณา พรหมบุรณย์ ยาใจ แสงศักดิ์และธรรมบุญ ดวงใจ ซึ่งกล่าวถึงการตัดสินใจเลือกโรงเรียนว่า ผู้ปกครองควรเลือกโรงเรียนที่มีความร่มรื่น มีระเบียบ มีคุณภาพที่จะพัฒนาจิตใจเยาวชน โดยควรมุ่งเน้นด้านวิชาการควบคู่ไปกับการพัฒนาคน และควรเป็นโรงเรียนที่มองเห็นความสำคัญในการพัฒนาคนให้มี

ประสิทธิภาพโดยดูจากการที่โรงเรียนจัดให้มีการอบรมการทำงานแก่ครูให้เกิดประสิทธิภาพ และผู้ปกครองควรคำนึงถึงความสะดวกสบายและความปลอดภัยในการเดินทางเป็นอันดับแรก

ตาราง 44 สรุปทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองในระดับมากและปานกลาง

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในทัศนะของผู้ปกครอง	ร้อยละ
ด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม	58.1
ด้านทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่	44.7
ด้านวิธีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการเรียน	40.2
ด้านความมีชื่อเสียงของโรงเรียน	39.3
ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา (ปานกลาง)	39.6

จากข้อมูลข้างต้นพบว่าสอดคล้องกับงานวิจัยของกาญจนา ไรท์ ไกลกุล , ธนะรัตน์ พิชิตวิชัย , สรสิทธิ์ สฤษดิ์อภิรักษ์ , จิตติยา อ่อนสุขแก้ว และงานวิจัยของวิมล ปันสวย ซึ่งมีผลในทิศทางเดียวกันว่าปัจจัยข้างต้นมีความสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนของผู้ปกครอง โดยเฉพาะด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมพบว่า สอดคล้องกับทฤษฎีอุปสงค์การศึกษา ซึ่งเกิดได้จากสาเหตุหลายประการโดยสาเหตุประการหนึ่งคือ ด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง โดยหากพ่อ-แม่ ผู้ปกครองมีฐานะมั่นคงหรือมีรายได้สูงขึ้น การที่เด็กในปกครองจะได้รับการศึกษาหรือได้รับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นจึงเป็นไปได้มาก แตกต่างจากเด็กที่อยู่ในครอบครัวที่มีฐานะทางสังคมต่ำ จึงกล่าวได้ว่าปัจจัยด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครองมีความสำคัญต่อการตัดสินใจด้านการศึกษาของบุตร และยังสอดคล้องกับบทความเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกโรงเรียนของประหยัด ทองมาก ที่กล่าวว่าการศึกษาที่บุตรหลานจะได้เรียนที่ใดล้วนเป็นความคิดเห็นและความต้องการของผู้ปกครองทั้งสิ้น เหตุผลหรือเกณฑ์ที่ใช้ตัดสินใจเลือกของผู้ปกครองแต่ละท่านจะแตกต่างกันออกไป โดยพบว่าผู้ปกครองที่เป็นกรรมกรหรือคนงานรับจ้างมักจะเลือกโรงเรียนโดยดูจากทำเลที่ตั้งซึ่งจะเลือกโรงเรียนที่ตั้งอยู่ใกล้ที่พักอาศัยโดยไม่คำนึงถึงชื่อเสียงของโรงเรียน ส่วนผู้ปกครองที่มีฐานะปานกลางและผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพรับราชการมักจะเลือกโรงเรียนจากทำเลที่ตั้งที่อยู่ใกล้บ้านหรือเลือกโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเส้นทางที่ตนเดินทางไปทำงานทั้งสิ้น เพื่อความสะดวกในการรับ-ส่งบุตรหลานและเพื่อการประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินทางโดยโรงเรียนเหล่านี้ต้องเป็นโรงเรียนที่มีชื่อ

เสียงด้วย สำหรับผู้ปกครองที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมในระดับสูงจะคำนึงถึงชื่อเสียงของโรงเรียนเป็นสำคัญ

3. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครองกับทักษะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครอง

เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครองกับทักษะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครอง พบว่า

ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง เป็นปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมด้านเดียวที่มีความสัมพันธ์กับทักษะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองโดยรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.05 โดยค่า Significance ที่ได้คือ 0.001 อธิบายได้ว่า ระดับการศึกษาของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับทักษะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครอง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ (สมมติฐานที่ 1) และเมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์แยกเป็นรายด้านพบว่า ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับทักษะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ด้านทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ ด้านการบริหารโรงเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการแสดงผลงานที่ครู ด้านการอำนวยความสะดวกและการบริการ ด้านการรักษาความปลอดภัย และด้านวิธีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ปกครองส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาในระดับอุดมศึกษา จึงอาจกล่าวได้ว่าระดับการศึกษาที่สูงขึ้นเป็นปัจจัยบ่งชี้ถึงเหตุผลในการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีพฤติกรรมผู้บริโภค (ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ 2533 : 70-76) ที่ระบุว่า พฤติกรรมของบุคคลจะได้รับอิทธิพลจากปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยด้านจิตวิทยา การตัดสินใจของผู้บริโภคหรือผู้ซื้อได้รับอิทธิพลจากลักษณะส่วนบุคคลของคนทางด้านต่าง ๆ รวมไปถึงด้านการศึกษา กล่าวคือผู้ที่มีการศึกษาสูงขึ้นมักจะมีแนวโน้มในการเลือกใช้สินค้าที่มีคุณภาพสูงกว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาต่ำและระดับการศึกษาที่สูงขึ้นจะส่งผลให้มีการตัดสินใจซื้อสินค้าที่มีความละเอียดซับซ้อนมากขึ้นสอดคล้องกับผลงานวิจัยของจूरืพร สุทิน (2542 : บทคัดย่อ) ที่กล่าวว่า ระดับการศึกษาและอาชีพที่แตกต่างกันมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนนานาชาติ และงานวิจัยของบุญประครอง ไม่เขี้ยว (2543 : บทคัดย่อ) พบว่า ระดับการศึกษาของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับเกณฑ์การตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.05 ในเรื่อง

อาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม การจัดการเรียนการสอน บุคลากร การบริหารโรงเรียน และการจัดสวัสดิการ

อาชีพของผู้ปกครอง จากการศึกษาวิเคราะห์อาชีพของผู้ปกครองพบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างภาคเอกชนมีสัดส่วนสูงที่สุดคิดเป็นร้อยละ 45.0 รองลงมาคือประกอบธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 28.5 และพบว่าอาชีพของผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองโดยภาพรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนอนุบาลเอกชน เฉพาะพื้นที่เขตลาดพร้าว ผู้ปกครองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างภาคเอกชนและประกอบธุรกิจส่วนตัวซึ่งอาจเป็นธุรกิจเล็ก ๆ ดังนั้นในการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนในทัศนะของผู้ปกครองจึงอาจไม่ได้คำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ ซึ่งจากผลการวิจัยที่ได้ไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของโสภณ เสือพันธ์ (2529 : บทคัดย่อ) และเทียมจันทร์ จาตุกัญญาประธีป (2523 : 74) ที่พบว่าโอกาสในการได้รับการศึกษาต่อหรือไม่ได้รับการศึกษาต่อมีความสัมพันธ์กับอาชีพของบิดามารดา และพบว่าอาชีพและคำแนะนำของผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโปรแกรมการเรียนของนักศึกษา

เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์แยกเป็นรายด้านพบว่า อาชีพของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนในทัศนะของผู้ปกครองด้านการบริหารโรงเรียน และด้านการอำนวยความสะดวกและการบริการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.05 และมีความสัมพันธ์ด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม และด้านทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.10 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของบุญประครอง ไม่เขียว (2543 : บทคัดย่อ) ที่กล่าวว่า อาชีพของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับเกณฑ์การตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.05 ในเรื่องอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม และการบริหารโรงเรียน

รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครอง เนื่องจากผู้ปกครองส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001-20,000 บาท มีสัดส่วนสูงที่สุดคิดเป็นร้อยละ 30.5 จากการศึกษาวิเคราะห์รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครองพบว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองโดยภาพรวม ซึ่งผลการวิจัยที่ได้สอดคล้องกับงานวิจัยของบุญประครอง ไม่เขียว ที่พบว่าอาชีพของผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับเกณฑ์การเลือกโรงเรียนโดยรวม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน ผู้ปกครองอาจทำการตัดสินใจเลือกโดยคิดว่าตนเองสามารถแบกรับภาระเรื่องค่าใช้จ่ายในการศึกษาได้เมื่อเปรียบเทียบกับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่ตนมี ดังนั้นจึงไม่ได้คำนึงถึงด้านรายได้เป็นส่วนสำคัญในการตัดสินใจเลือก แต่ผลงานวิจัยที่ได้ไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของสุรสิทธิ์ แก้วใจ (2542 : บทคัดย่อ) และฐิติยา อ่อนสุขแก้ว

(2538 : 65) ที่พบว่า รายได้มีความสัมพันธ์กับเกณฑ์การเลือกโรงเรียน โดยผู้ปกครองที่มีรายได้ระดับปานกลางถึงค่อนข้างสูง มีความสามารถในการรับภาระค่าใช้จ่ายระหว่างเรียน ค่าธรรมเนียมการเรียนได้เต็มที่

เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์แยกเป็นรายด้านพบว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์กับทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองด้านทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.10 เพียงด้านเดียว ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะสภาพแวดล้อมมีผลต่อการสถานการณ์การเรียนรู้ของเด็ก ดังนั้นทำเลที่ตั้งของโรงเรียน การจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน จะต้องสะท้อนให้เห็นถึงความพิถีพิถันของการออกแบบที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของเด็ก ดังเช่นที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติกล่าวไว้ในคู่มือการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา (2539 : 20) กล่าวว่า ทำเลที่ตั้งและการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน สำหรับเด็กก่อนประถมศึกษา มีผลต่อพฤติกรรมและพัฒนาการของเด็ก สิ่งแรกของโรงเรียนที่ผู้ปกครองจะสามารถสังเกตและสัมผัสได้ก่อนการศึกษาลึกซึ้งไปถึงรูปแบบการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนและคุณภาพด้านต่างๆ ของโรงเรียนก็คือสถานที่ตั้งและสภาพแวดล้อมของโรงเรียนนั่นเอง หากโรงเรียนตั้งอยู่ในพื้นที่ที่การคมนาคมสะดวก มีสถานที่โอบอ้อมกว้างขวาง สะอาด และมีสภาพแวดล้อมที่อบอุ่นอาจเป็นส่วนสำคัญในการตัดสินใจเลือกโรงเรียนในทัศนะของผู้ปกครอง ดังเช่นทฤษฎีพฤติกรรมผู้บริโภคเกี่ยวกับปัจจัยทางจิตวิทยาที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อ (ศิริวรรณ เสรวีรัตน์และคณะ 2533 : 70-76) กล่าวว่า การเลือกซื้อของบุคคลจะได้รับอิทธิพลจากกระบวนการทางจิตวิทยา 4 อย่าง คือ การสนใจ การรับรู้ ทัศนคติ และการเรียนรู้ เมื่อการสนใจ การรับรู้และทัศนคติมาก่อนการเรียนรู้ ดังนั้นทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ของโรงเรียนนับว่าเป็นสิ่งที่สามารถชักจูงให้ผู้ปกครองตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนให้แก่บุตรหลานเมื่อเทียบกับรายได้ที่ผู้ปกครองมีกับค่าใช้จ่ายในการศึกษาที่ต้องเสียไปให้แก่นักเรียน โดยอาศัยปัจจัยทางจิตวิทยานี้ได้เช่นกัน

4. ผลการเปรียบเทียบทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองจำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครอง

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบจำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครอง พบว่า

4.1 การเปรียบเทียบทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองจำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

ผู้ปกครองที่สำเร็จการศึกษาในระดับต่างกันจะมีทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา ด้านทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ ด้านการบริหารโรงเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการแสดงผลงานหน้าที่ครู และด้านการรักษาความปลอดภัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.05 และ 0.10 เนื่องจากผู้ปกครองส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาในระดับอนุปริญาหรือเทียบเท่าและสำเร็จการศึกษาในระดับอุดมศึกษาขึ้นไป ดังนั้นจึงมีทัศนะแตกต่างจากผู้ปกครองที่สำเร็จการศึกษาระดับต่ำกว่า อาจเป็นเพราะผู้ปกครองที่สำเร็จการศึกษาในระดับสูงจะตัดสินใจเลือกโดยพิจารณาจากปัจจัยด้านต่าง ๆ เป็นสำคัญ ซึ่งผลการวิจัยที่ได้สอดคล้องกับงานวิจัยของจूरืพรสุทิน (2542 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ระดับการศึกษาของผู้ปกครองที่แตกต่างกันมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าโรงเรียนแตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของวราภรณ์ วิชาธรรม (2533 :บทคัดย่อ) ที่พบว่าระดับการศึกษาของผู้ปกครองมีส่วนต่อความคาดหวังต่อหลักสูตรอนุบาลศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.05

4.2 การเปรียบเทียบทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองจำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง

ผู้ปกครองที่มีอาชีพแตกต่างกันจะมีทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองด้านทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ และด้านการบริหารโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และระดับ 0.10 โดยผู้ปกครองที่ประกอบธุรกิจส่วนตัวจะมีการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนในทัศนะของผู้ปกครองแตกต่างจากผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพรับราชการและรับจ้างภาคเอกชน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีพฤติกรรมผู้บริโภค (ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ. 2533 : 70-76) กล่าวถึงปัจจัยด้านอาชีพที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้บริโภคพบว่า อาชีพของบุคคลแต่ละบุคคลจะนำไปสู่ความสำเร็จและความต้องการสินค้าและบริการที่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของนภาพรณ อุณากุล (2540 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ผู้ปกครองมีความต้องการสวัสดิการแก่เด็กด้านอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน อาจเป็นเพราะผู้ปกครองมีการตัดสินใจเลือกโรงเรียนโดยคำนึงถึงหลักในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหาร และทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ของโรงเรียน โดยในด้านทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่อาจพิจารณาจากระยะทางที่ใกล้ที่พักอาศัย คำนึงถึงระยะเวลาในการเดินทาง และความสะดวกในการเดินทางเป็นสำคัญ เพราะผู้ปกครองที่ประกอบธุรกิจส่วนตัวจะมีข้อจำกัดในเรื่องของระยะเวลาเข้า-ออกงานแตกต่างจากผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพในหน่วยงานอื่น

4.3 การเปรียบเทียบทักษะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครอง

การศึกษาวิเคราะห์พบว่า ผู้ปกครองที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันจะมีทักษะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองด้านการอำนวยความสะดวกและการบริการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.05 โดยผู้ปกครองที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001-30,000 บาทขึ้นไป จะมีการตัดสินใจแตกต่างจากผู้ปกครองที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 20,000 บาท อาจเป็นเพราะในด้านการอำนวยความสะดวกและการบริการต่าง ๆ ของโรงเรียนไม่ว่าจะเป็นการบริการรถรับ-ส่งนักเรียน การบริการอาหารกลางวัน การบริการอาหารเสริม การบริการรับฝากเด็กหลังเลิกเรียน ฯลฯ ล้วนแต่เป็นการบริการที่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเข้ารับบริการ นอกเหนือจากค่าธรรมเนียมการเรียนตามปกติทั้งสิ้น ดังนั้นผู้ปกครองที่ทำการตัดสินใจเลือกโรงเรียนให้แก่เด็กนักเรียนอาจมีความพึงพอใจหรือรู้ว่าตนมีความสามารถในการจ่ายค่าบริการพิเศษต่าง ๆ เหล่านี้แตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของตนเองเมื่อเทียบกับความพึงพอใจที่ได้และค่าใช้จ่ายที่ต้องเสียไป ดังเช่นทฤษฎีอุปสงค์การศึกษา โดยบุญพุ่ม เสนารักษ์ (2531:163-164) ที่กล่าวว่า ถ้าไม่คำนึงถึงปัจจัยอื่น ปริมาณการศึกษาที่ประชาชนต้องการซื้อหรือเข้ารับบริการในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง และสถานที่หนึ่ง ย่อมขึ้นอยู่กับรายได้ของเขาโดยตรงคือ ถ้ามีผู้ปกครองมีรายได้เพิ่มขึ้นก็จะสามารถส่งบุตรหลานเข้ารับบริการหรือใช้บริการต่าง ๆ ได้มากขึ้น เช่นเดียวกับทฤษฎีอุปสงค์สำหรับสินค้าทางการศึกษา (อัมพร วิจิตรพันธ์และอัญชลี ค้อคงคา. 2525 : 34-37) ที่กล่าวว่า อุปสงค์สำหรับสินค้าทางการศึกษาเกิดจากสาเหตุหลายประการ เช่น รายได้หรือผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับในอนาคต โดยอาจกล่าวได้ว่าผู้ปกครองที่มีรายได้เพียงพอที่จะรับภาระเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายทางการศึกษาและค่าใช้จ่ายในการเข้ารับบริการต่างๆที่โรงเรียนให้บริการได้ ต้องคาดหวังว่าเมื่อเสียค่าใช้จ่ายไปแล้วจะได้รับความพึงพอใจจากสินค้าและบริการนั้น ๆ กลับมา

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร ครั้งนี้ทำให้ทราบถึงระดับอิทธิพลของปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนในทัศนะของผู้ปกครอง , ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครอง และความแตกต่างในทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกัน ซึ่งจากผลสรุปดังกล่าว ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงและพัฒนาโรงเรียน ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. โรงเรียนอนุบาลเอกชนควรปรับอัตราค่าเล่าเรียนของนักเรียนในระดับชั้นอนุบาลในระดับที่สามารถสนองความต้องการของผู้ปกครองซึ่งมีระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน เพื่อเป็นการกระจายโอกาสทางการศึกษาแก่ผู้ปกครองที่มีความประสงค์จะส่งบุตรหลานเข้าเรียนใน สถานศึกษาเอกชน

2. ทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อมของโรงเรียนมีความสำคัญต่อพฤติกรรมและพัฒนาการของเด็ก การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนควรคำนึงถึงความปลอดภัยและประโยชน์ในการใช้สอยเพื่อให้เด็กและครูได้ใช้พื้นที่ทุกส่วนของโรงเรียนได้อย่างเต็มที่

3. ผู้บริหารควรบริหารโรงเรียนโดยเน้นงานด้านวิชาการ งานด้านกิจกรรมนักเรียน และการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน เพื่อการจัดการศึกษาอย่างมีเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดประโยชน์โดยตรงแก่นักเรียน และสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่โรงเรียน

4. ในการให้บริการอื่นๆของโรงเรียน เช่น บริการอาหารกลางวัน บริการอาหารเสริม บริการรถรับส่งระหว่างกับโรงเรียน และบริการรับฝากเด็กหกลึกเล็กเรียน รวมไปถึงบริการรับฝากเด็กในภาคฤดูร้อนและบริการอื่นๆ ไม่ควรกระทำเพื่อแสวงหากำไรแต่ควรกระทำเพื่อช่วยแบ่งเบาภาระของผู้ปกครอง และเอื้อประโยชน์แก่นักเรียนโดยตรง

5. ค่าธรรมเนียมการเรียนและค่าธรรมเนียมอื่นที่โรงเรียนเรียกเก็บเป็นค่าใช้จ่ายในการศึกษาของนักเรียน โรงเรียนควรเรียกเก็บในอัตราที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงคุณภาพทางการเรียน การสอน วิชาความรู้ และพัฒนาการด้านต่าง ๆ ที่นักเรียนจะได้รับ เพื่อสร้างประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียนและสร้างความพึงพอใจสูงสุดให้แก่ผู้ปกครอง

6. โรงเรียนอนุบาลทั้งในส่วนของภาครัฐและภาคเอกชน ควรมีการปรับปรุงหลักสูตรในการเรียนการสอนให้มีความทันสมัยเพื่อประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียน โดยนอกเหนือจากหลักสูตรหลักแล้วควรมีหลักสูตรเสริมอื่นๆเพื่อประโยชน์ในการเรียนรู้เพิ่มเติมให้แก่นักเรียนโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมหรือเสียค่าใช้จ่ายในอัตราที่ไม่สูงมากนัก

7. หน่วยงานรัฐควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาสถานศึกษาของรัฐในระดับก่อนประถมศึกษาให้มีมาตรฐานด้านการเรียนการสอนและมาตรฐานด้านการอำนวยความสะดวกและการบริการต่าง ๆ แก่นักเรียนและผู้ปกครองดังเช่นสถานศึกษาเอกชน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาในลักษณะเดียวกันกับงานวิจัยนี้ โดยการศึกษาเปรียบเทียบการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองระหว่างสถานศึกษาของรัฐและสถานศึกษาภาคเอกชน เพื่อหาคำตอบว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนอนุบาลทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชนนั้นมีความแตกต่างกันหรือไม่

อย่างไร เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงคุณภาพของโรงเรียนและจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษาทั้งโรงเรียนภาค รัฐบาลและภาคเอกชนให้มีสัดส่วนที่เหมาะสมมากยิ่งขึ้น

2. ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองในเขตเมืองหลวงและเขตภูมิภาคแยกตามสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ปกครอง สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง และค่าใช้จ่ายในการศึกษาที่แตกต่างกัน โดยดูว่า ผู้ปกครองในเขตเมืองหลวงและเขตภูมิภาคมีสถานภาพด้านต่างๆ เหล่านี้แตกต่างกันหรือไม่อย่างไร และมีความคิดเห็นเหมือนหรือแตกต่างกันในด้านใดบ้าง

3. การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษากับผู้ปกครองที่มีบุตรหลานศึกษาในระดับชั้นอนุบาล ซึ่งเป็นสถานศึกษาเอกชน จึงควรทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกโรงเรียนในระดับชั้นที่สูงขึ้น เช่น ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชน เพื่อเป็นการพยากรณ์แนวโน้มในการตัดสินใจเลือกสถานศึกษาภาครัฐและภาคเอกชนโดยภาพรวมในอนาคต

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2540). หลักสูตรก่อนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานกรรมการการศึกษาเอกชน, กองทะเบียนส่วนกลาง. 2543. รายชื่อโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา ในส่วนกรุงเทพมหานคร. เอกสารอัดสำเนา, กรมสามัญศึกษา. (2529). รายงานการศึกษาค่าใช้จ่ายในการศึกษาในการจัดมัธยมศึกษาของกรมสามัญศึกษา. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- กาญจนารัตน์ ไกรกุล. (2541). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความนิยมของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับประถมศึกษา : กรณีศึกษา จังหวัดนนทบุรี. ปรินญาณพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- โกวิท กังสนันท์. (2529). กระบวนการตัดสินใจในด้านการบริหารและกรอบความคิดทั่วไป. กรุงเทพฯ : สำนักบรรณสารการพัฒนา.
- โครงการหนังสือจากการสัมมนา อันดับที่ 6 ชุติจิตวิทยาการศึกษา, (2536). พาลูกรักเข้าโรงเรียนอนุบาล. นิตยสารรักลูก,
- จิระพันธุ์ พิมพ์พันธุ์. (2524, มีนาคม) "ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน", วารสารกองทุนสงเคราะห์การศึกษาเอกชน. 3(29) : 29-31
- ฉลอง โรจน์รัตนวิชัย. (2545). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนช่วงฝีมือปัญจวิทยา. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- จันทนา เปี้ยทอง. (2541). ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กอนุบาลโรงเรียนเอกชน เขตดอนเมือง. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2521). นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษากับการสอนระดับอนุบาล. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ชัยสิทธิ์ เฉลิมมีประเสริฐ. (ม.ป.ป.). สถิติเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชูศรี วงศ์รัตน. (2537). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ชูศรี วงศ์รัตน. (2544). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : เทพเนรมิตการพิมพ์.

- เชาวรัตน์ โทณผลิน. (2539). ปัจจัยที่ผู้ปกครองนักเรียนตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนใน
โรงเรียนอนุบาลเอกชน เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร. ปรินูญานิพนธ์ ศษ.ม.
(การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
ถ่ายเอกสาร.
- จิตติยา อ่อนสุขแก้ว. (2538). ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกส่งเด็กในปกครองเข้าศึกษาระดับมัธยม
ศึกษาระหว่างโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการ
ประถมศึกษาแห่งชาติกับโรงเรียนมัธยมศึกษาของกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี.
ปรินูญานิพนธ์ ศษ.ม. (นโยบายและวางแผนสังคม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกริก. ถ่ายเอกสาร.
- ณรงค์ ธนาวิภาส และ คณะ. (2538). หลักเศรษฐศาสตร์/เศรษฐศาสตร์ขั้นสูง. กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์วังอักษร
- เทพ เหมือนฟู. การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนที่โรงเรียนอรรณพวิทย
พาณิชยการ. ปรินูญานิพนธ์ บธ.ม. (บริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย.
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- เทียนฉาย กิระนันท์. (2525). การลงทุนในมนุษย์. โดย อีโธดอร์ ดับลิว ชูลท์ส หนังสือแปลชุด
“นาทศน์” เล่มที่ 50. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แพรวพิทยา.
- ธงชัย สันติวงษ์ และ ฉายศิลป์ เชี่ยวชาญพิพัฒน์. (2524). เศรษฐศาสตร์ผู้บริโภค. กรุงเทพฯ :
ไทยวัฒนาพานิช.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2535). พฤติกรรมผู้บริโภคทางการตลาด. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : ไทย
วัฒนาพานิช.
- ธนะวัฒน์ พิชิตวิชัย. (2540). การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการของผู้ปกครอง ใน
การส่งบุตรหลานอายุ 5 – 9 ปี เข้าเรียนหลักสูตรคอมพิวเตอร์สำหรับเด็กในเขต
กรุงเทพมหานคร. ภาคนิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ). กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิต
พัฒนบริหาร. ถ่ายเอกสาร.
- ธรรมบุญ นวลใจ. (2541). หัวใจแห่งการศึกษาสำหรับเด็ก 1-5 ขวบ. กรุงเทพฯ : กำแก้ว.
- ธำรงค์ อุดมไพจิตรกุล. (2543). เศรษฐศาสตร์การศึกษา : สำหรับผู้บริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ :
ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธำรงค์ อุดมไพจิตรกุล. (2544). เศรษฐศาสตร์การศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาเศรษฐศาสตร์
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธำรงค์ อุดมไพจิตรกุล และ ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2542). เศรษฐศาสตร์จุลภาค. กรุงเทพฯ :
ธีระฟิล์มและไซเท็กซ์
- ธีระ ฤกษ์เจริญ. (2525). การเรียนการสอนในระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

- ธีระวุฒิ เอกะกุล. (2542). เอกสารประกอบการสอนรายวิชาการวัดเจตคติ *Measure of attitude*. อุบลราชธานี : ภาววิชาการทดสอบและวิจัยทางการศึกษา. สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- นราทิพย์ ชุตินวงศ์. (2544). *ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์จุลภาค*. กรุงเทพฯ : คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- นวลทิพย์ ควกุล. (2527). *เศรษฐศาสตร์การศึกษา*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิคม สุวตถิ. (2541). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกโรงเรียนอนุบาลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่*. ปรินญาณินพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- นิตยา ประพุดติกิจ. (2539). *การพัฒนาเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- นิตยา สุวรรณศรี. (2535). *การศึกษาก่อนวัยเรียน*. กรุงเทพฯ: พับลิคิสเนสพรินท์.
- นรินทร์ เลาะวิธิ. (2543). *ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการจัดการโรงเรียนอนุบาลเอกชนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณินพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา).* กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- บุญชู สนั่นเสียง. (2529). *กฎหมายและระเบียบเกี่ยวกับการจัดศูนย์และโรงเรียนปฐมวัยศึกษา. (เอกสารคำสอนชุดวิชาการจัดการศูนย์และโรงเรียนปฐมวัยศึกษา หน่วยที่1-7. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. ถ่ายเอกสาร.*
- บุญประกอบ ไม้เขียว. (2543). *ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการเลือกโรงเรียนอนุบาลในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานครของผู้ปกครอง. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (คหกรรมศาสตร์ศึกษา).* กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- บุญพุ่ม เสนารักษ์. (2531). *เศรษฐศาสตร์การศึกษา*. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน.
- บุญเรียง ขจรศิลป์. (2533). *สถิติวิจัย 2*. กรุงเทพฯ : ภาววิชาการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เบญจา แสงมะลิ. (2540 : เมษายน). *บทบาทครูกับการศึกษาปฐมวัย, วารสารการศึกษาปฐมวัย. ปีที่ 1 : (5)*
- ประภัสสร เวชประสิทธิ์. (2532). *การประมาณค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูและค่าใช้จ่ายทางการศึกษาของบุตร. ปรินญาณินพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา).* กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

- ประภาพรรณ เอี่ยมสุภามิตร. (2529). การจัดการศึกษาเด็กวัย 4-6 ขวบในสถานศึกษาปฐมวัย. (เอกสารคำสอนชุดวิชาการจัดการศูนย์และโรงเรียนปฐมวัยศึกษา หน่วยที่ 8-15). นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. ถ่ายเอกสาร.
- ประไพพร อักษรศรี. (2541). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารตามหลักเศรษฐศาสตร์
แนวพุทธ : กรณีศึกษาสถาบันราชภัฏเพชรบุรีวิทยาการ. วิทยานิพนธ์. พ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ : สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ปัจจัย บุญนาค และ สมคิด แก้วสนธิ. (2535). จุลเศรษฐศาสตร์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรสิริ อังคชัยโชติ. (2527). แนวความคิดทางการศึกษาและความพึงพอใจของปฎิบัติการของนักเรียนต่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนเอกชนที่มีมาตรฐานดีในเขต
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. (2542). กรุงเทพฯ: ถ่ายเอกสาร.
- พัชรี สอนแก้ว. (2536). การแนะแนวผู้ปกครองของเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ: ดวงกมล.
- พิมล ศรีวิกรม์. (2542) พฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการตลาด คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มงคล จิตรราชนี. (2539). การลงทุนทางการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงาน
เขตบางขุนเทียน เขตจอมทอง และเขตราษฎร์บูรณะ กรุงเทพมหานคร.
วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- มนต์ชิตา บุปผาคำ. (2544). กลยุทธ์การตลาดของโรงเรียนอนุบาลเอกชนในเขต
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์. ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ยนต์ ชุ่มจิต. (2530). ความเป็นครู. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ยาใจ แสงศักดิ์. (2530, กุมภาพันธ์-มีนาคม). "การเลือกโรงเรียนอนุบาลให้บุตร"
วารสารแนะแนว. 21(109) : 51-54.
- ยุทธพงษ์ กัลลวรรณ. (2543). พื้นฐานการวิจัย. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น
- ยุวดี กาญจนันธุ์. (2529). โภชนาการสำหรับเด็กปฐมวัย. (เอกสารคำสอนชุดวิชาการจัดการ
ศูนย์และโรงเรียนปฐมวัยศึกษา หน่วยที่ 8-15). นนทบุรี : มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมาธิราช. ถ่ายเอกสาร.

- รัชนี้ ศรีสุข. (2538). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก : ศึกษาเฉพาะกรณี บ้านหนองเม็ก ตำบลหนองช้างใหญ่ อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดอุบลราชธานี. ภาคนิพนธ์. บธ.ม. (การจัดการพัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- รัตน์สภา ตันตาปกุล. (2541). ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาของผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาที่จัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานครและสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- รัตนา ดวงแก้ว. (2534, ธันวาคม). "จะเลือกโรงเรียนอนุบาลแบบไหนให้ลูก", วารสารการศึกษาเอกชน. 4(3) : 3
- รัตนา สายคณิต และ ชลลดา จามรกุล. (2528). หลักเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น. กรุงเทพฯ : คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ล้วน สายยศ. (2533, กรกฎาคม). "หลักการวัดผลการเรียนรู้", วารสารกองทุนสงเคราะห์การศึกษาเอกชน. 3(28) : 16-20
- วรรณา พรหมบุรณย์. (2529-2530, ธันวาคม-มกราคม). "การเลือกโรงเรียนอนุบาลให้บุตร", วารสารแนะแนว. 21(108) : 39-40
- วรสิทธิ์ สฤงศ์อิทธิรักษ์. (2541). ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาในระดับอนุบาลของโรงเรียนเอกชน ในเขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- วรัญญา ผ่านเจริญ. (2525). เศรษฐศาสตร์การศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัชร สวรรณศิริเขต. (2536). การเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายในการเดินทางของนักเรียนระหว่างการใช้รถยนต์ส่วนตัวกับรถโรงเรียน : กรณีศึกษาโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศ.ม (เศรษฐศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- วิจิตร วรพัฒน์กุล และ สุพิชญา ธีระกุล. (2523). การนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิมล ปันสวย. (2541). ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการให้นักเรียนเรียนต่อระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนดาราวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.

- วิเชียร เกตุสิงห์. (2538, กุมภาพันธ์-มีนาคม). “ค่าเฉลี่ยกับการแปลความหมาย : เรื่องง่ายๆ ที่บางครั้งก็พลาดได้”, *ข่าวสารวิจัยการศึกษา*. 18(3) : 8-11.
- วิโรจน์ มุฮัมหมัด. (2542). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- วิศน ปาลเดชพงศ์. (2539). *การศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อโรงเรียนอนุบาล เอกชน : กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลก้องหล้า กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ศิริชัย พงษ์วิชัย. (2539). *การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2538). *พฤติกรรมผู้บริโภค*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์พัฒนาการศึกษา.
- ศุภร เสรีรัตน์. (2537). *พฤติกรรมผู้บริโภค*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการตลาด คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สงวน สุทธิเลิศอรุณ. (2531). *ธุรกิจการศึกษา*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อักษรพิพัฒน์.
- สมุม อมรวิวัฒน์. (2524). *การจัดการศึกษาก่อนวัยเรียน : ปัญหาที่ต้องการคำตอบ*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สายชน หมวกเหล็ก. (2542). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดสระบุรี*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2536). *แนวการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว. ถ่ายเอกสาร.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2539). *คู่มือการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ : ถ่ายเอกสาร
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2523). *การจัดบริการศูนย์เด็กก่อนวัยเรียน*. กรุงเทพฯ : กองสารสนเทศ สำนักงานฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2535). *การจัดสรรงบประมาณและวิเคราะห์ต้นทุนสำหรับการศึกษาระดับประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. (2355). *หลักการจัดอนุบาลศึกษา*. กรุงเทพฯ : ศรีเมืองการพิมพ์.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. (2540ค). *หลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขขออนุญาตเก็บค่าธรรมเนียมการเรียน และค่าธรรมเนียมอื่นของโรงเรียนเอกชนฯ สำหรับปีการศึกษา 2540*. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. (2543). *รายชื่อโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาในส่วนกรุงเทพมหานคร ประจำปี 2543*. กองทะเบียนส่วนกลาง. กรุงเทพฯ : กระทรวงฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. (2535). *ระเบียบกระทรวงว่าด้วยค่าธรรมเนียมการเรียนและค่าธรรมเนียมการเรียนอื่นของโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2534*. ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. (2545). *หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการอุดหนุนเป็นเงินค่าใช้จ่ายรายหัวนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนในโรงเรียนเอกชน*. ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน.
- สำนักงานคณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ. (2526). *การจัดบริการศูนย์เด็กก่อนวัยเรียน*. กรุงเทพฯ : กองสารสนเทศ สำนักงานฯ.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2535). *การศึกษาค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองเพื่อการศึกษาของบุตรในระดับประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- สุจินดา ขจรรุ่งศิลป์ และ ธิดา พิทักษ์สินสุข. (2543). *การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยไทย : ตามแนวคิดเรกจิโอเอมีเลีย*. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค
- สุณี นิตราคม และ เสาวณี เกียรติ. (2537). *เศรษฐศาสตร์การศึกษาและการวางแผนกำลังคน*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุปรียา ควระตะคุปต์. (2529). *เศรษฐศาสตร์การศึกษา*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุภัททา ปิณฑะแพทย์. (2542). *พฤติกรรมมนุษย์และการพัฒนาตน*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา.
- สุภัททา ปิณฑะแพทย์. (2542). *พฤติกรรมมนุษย์และการพัฒนา*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว. สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา.
- สุมาลี มีพงษ์. (2538). *ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเข้าโรงเรียนอนุบาลเอกชนที่มีชั้นประถมศึกษา เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

- สุรสิทธิ์ แก้วใจ. (2542). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนอนุบาลเอกชนระดับประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2533). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิมล เพ็ชรสุข. (2538). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนสำหรับให้บุตรหลานเข้าเรียน อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- हरररर नाल्लिचैयर. (2535). ปรुम्वัยศึกษา : หลักสูตรและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- อดุลย์ จาตุรงค์กุล. (2534). พฤติกรรมผู้บริโภค. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อังคณา สายยศ. (2523). วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อังคณา สายยศ. (2523). วิธีการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อัจฉรา วัฒนานรงค์. (2539). สังคมวิทยาและเศรษฐศาสตร์การอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน. คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อัมพร วิจิตรพันธ์. (2520). เศรษฐศาสตร์การศึกษาและการวางแผนกำลังคน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อัมพร วิจิตรพันธ์ และ อัญชลี ถ้อยคงคา. (2525). เศรษฐศาสตร์การศึกษาและการวางแผนกำลังคน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อารมณ สุวรรณปาน. (2537). การบริหารกิจการนักเรียนในสถานศึกษาปฐมวัย. ประมวลสาระมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชชุดวิชาการบริหารสถานศึกษาปฐมวัยหน่วยที่ 13. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- อารี สัรหจวี. (2540, มกราคม). "ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษาปฐมวัย", วารสารการศึกษาปฐมวัย. 1(1) : 13-15.

- Cohn, Elchanan. (1990). *The economics of education*. Oxford : Pergamon.
- Cronbach, Lee J. (1970). *Essentials of Psychological Testing*. 3rd ed. New York : Haper & Row Publishers.
- Edward H. Litchfield. (1956). *Notes on General Theory of Administration*. New York : Administrative Science Ornately.
- Engel, James F. (1990). *Consumer behavior*. Chicago : Dryden Press
- Good, C.V. (1974). *Dictionary of Education*. New York: McGraw-Hill Book Company.
- Harrison, F.E. (1991). *The Managerial Decision-Making Process*. Boston: Houghton Mifflin Company.
- John Sheehan. (1973) *The Economics of Education*. Oxford: Great Britain in 10 point Times Roman by Alden & Mowbray Ltd.
- Patterson, Jong. (1980). *Teaching Personalized Decision Makind*. 148 p.Santa Clara County : K-12 Career Education Consortium. San Jose.
- Pindyck, Robert S. and Rubinfeld, Daniel L. (2001). *Microeconomics*. 5th ed. New York : Prentice Hall International, Inc..
- Samuelson, Paul A. and Nordhaus, William D. (1992). *Microeconomics*. 14th ed. New York : McGraw-hill, Inc.
- Shull, Freinont A. and Others. (1970). *Organizational Decision Making*. New York : McGraw Hill.
- Simon, H.A. (1960). *The New Science of Management Decision*. New York : Harper & Row
- Truett, Lila J. and Dale B. (1987). *Microeconomics*. Times Mirror / Mosby college Publishing.
- Yamane, Taro. (1973). *Statistics : An Introductory Analysis*. 2nd ed. New York : Haper & Row Publishers.

ภาคผนวก ก
หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ



บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ทม 1012/2722

วันที่ 11 มีนาคม 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการสถาบันสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร

เนื่องด้วย นางสาวจุฬารัตน์ ประจงพงศ์พันธุ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกเศรษฐศาสตร์การศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียน โรงเรียนอนุบาลเอกชน เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร" โดยมี รองศาสตราจารย์พิศมัย จารุจิตติพันธ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐกา ดันสกุล เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบสอบถามปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียน โรงเรียนอนุบาลเอกชน เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบสอบถามให้ นางสาวจุฬารัตน์ ประจงพงศ์พันธุ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย



บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ทม 1012/ ๔ ๖๔๔

วันที่ ๑/ มีนาคม 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะสังคมศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวจุฬารณ์ ประจงพงศ์พันธุ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกเศรษฐศาสตร์การศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียน โรงเรียนอนุบาลเอกชน เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร" โดยมี รองศาสตราจารย์พิสมัย จารุจิตติพันธ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐภา คันสกุล เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์รวิพรรณ สาลีผล เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียน โรงเรียนอนุบาลเอกชน เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามให้ นางสาวจุฬารณ์ ประจงพงศ์พันธุ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์นลาณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 1012/3872



บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๕/ มีนาคม 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลสีชมพู

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวจุฬารัตน์ ประจงพงศ์พันธุ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกเศรษฐศาสตร์การศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียน โรงเรียนอนุบาลเอกชน เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร" โดยมี รองศาสตราจารย์พิศมัย จารุจิตติพันธ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐกา ตันสกุล เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์ปริยานุช สภาวรมณี เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียน โรงเรียนอนุบาลเอกชน เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม ให้ นางสาวจุฬารัตน์ ประจงพงศ์พันธุ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-9302464 มือถือ 01-9280109

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความร่วมมือเพื่อทดสอบแบบสอบถาม

ที่ ทม 1012/ 2767



บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

11 มีนาคม 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เรียน อาจารย์ใหญ่โรงเรียนอนุบาลสีชมพู

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวจุฬารักษ์ ประจงพงศ์พันธุ์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกเศรษฐศาสตร์การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียน โรงเรียนอนุบาลเอกชน เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร" โดยมี รองศาสตราจารย์พิศมัย จารุจิตติพันธ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัญญา คันสกุล เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้ผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 - 3 เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียน โรงเรียนอนุบาลเอกชน เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือนมีนาคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวจุฬารักษ์ ประจงพงศ์พันธุ์ ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และ ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-9302464 มือถือ 01-9280109

ภาคผนวก ค

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

- | | |
|--------------------------------|---|
| 1. รศ. ดร. วินัย วีระวัฒนานนท์ | ผู้อำนวยการ
สถาบันสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ |
| 2. อาจารย์วิพรรณ สาสีผล | สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ |
| 3. อาจารย์ปริญญ์ สภาวรมณี | ผู้บริหารและผู้ประกอบการ
โรงเรียนอนุบาลสีชมพู |

ภาคผนวก ง
รายชื่อโรงเรียนอนุบาล

รายชื่อโรงเรียนอนุบาลที่เก็บข้อมูล

1. โรงเรียนเทพเสนานุสรณ์
2. โรงเรียนอนุบาลฤทธิไกร
3. โรงเรียนอนุบาลเยียมन्छ
4. โรงเรียนอนุบาลฤทธินี้
5. โรงเรียนอนุบาลวรรณา
6. โรงเรียนอนุบาลสังสิทธิ
7. โรงเรียนกัลยวิทย์
8. โรงเรียนบุญฤดี
9. โรงเรียนสันติสุขวิทยา
10. โรงเรียนอนุบาลเฉลิมขวัญ
11. โรงเรียนสมิตสันต์
12. โรงเรียนอนุบาลดวงปัญญา
13. โรงเรียนอนุบาลทองฤทัย
14. โรงเรียนปิยวงศ์วิทยา
15. โรงเรียนอนุบาลสุขฤทัย
16. โรงเรียนอนุบาลโชคชัยครูเกี่ยว
17. โรงเรียนอนุบาลแสนรัก
18. โรงเรียนอนุบาลยุพาพรรณ

ภาคผนวก จ

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือก โรงเรียนอนุบาลเอกชน เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการทำปริญญานิพนธ์ ระดับมหาบัณฑิต หลักสูตร
เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการ
ตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร” โดยมี
จุดมุ่งหมายดังนี้

1. เพื่อศึกษาสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง
2. เพื่อศึกษาทัศนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน
ของผู้ปกครอง
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของ
ผู้ปกครอง
4. เพื่อเปรียบเทียบทัศนะของผู้ปกครองเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาล เอกชน
แยกตามสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง

ข้อมูลที่ได้จากท่านจะนำไปแปรผลและสรุปผลในภาพรวม ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อสถาน
ศึกษาที่เปิดสอนในระดับอนุบาลทั้งส่วนราชการและเอกชน ในการกำหนดนโยบายและแนวทาง
จัดสรรทรัพยากรทางการศึกษาให้เหมาะสม อีกทั้งยังเป็นประโยชน์แก่นักลงทุนที่ต้องการเข้ามา
ลงทุนในธุรกิจการศึกษา หรือผู้ที่ดำเนินธุรกิจอยู่แล้วได้นำไปใช้ประโยชน์ในวางแผนการบริหาร
เพื่อปรับปรุงแก้ไขหรือพัฒนาคุณภาพโรงเรียนให้ตรงตามความต้องการของผู้ปกครองมากยิ่งขึ้น

ขอความกรุณาผู้ปกครองตอบแบบสอบถามทุกข้อให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงตามความ
คิดเห็นของท่านให้มากที่สุด คำตอบและข้อเสนอแนะของท่านจะถือเป็นความลับและจะไม่มีผล
กระทบใด ๆ ต่อตัวท่านและนักเรียน

ขอแสดงความนับถือ

จุฬารัตน์ ประจงพงศ์พันธุ์

แบบสอบถามเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเลือกโรงเรียนอนุบาล
เอกชน โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง () และตอบคำถามในช่องว่างที่เว้นว่างไว้เกี่ยวกับตัว
ผู้ตอบแบบสอบถามและปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่เกี่ยวข้องตามสภาพความเป็นจริง

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ท่านมีความเกี่ยวข้องกับนักเรียนในฐานะ
() บิดา () มารดา
2. ปัจจุบันท่านมีอายุ ปี
3. ภูมิลำเนาเดิม
() กรุงเทพมหานครและปริมณฑล
() ภาคกลาง
() ภาคเหนือ
() ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
() ภาคตะวันออก
() ภาคใต้

ตอนที่ 2 สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง และค่าใช้จ่ายในการศึกษา

สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง

4. ระดับการศึกษาขั้นสูงสุดของท่าน
() ต่ำกว่าประถมศึกษา () อนุปริญญา/เทียบเท่า
() ประถมศึกษา/เทียบเท่า () ปริญญาตรี/เทียบเท่า
() มัธยมศึกษาตอนต้น/เทียบเท่า () ปริญญาโท/เทียบเท่า
() มัธยมศึกษาตอนปลาย/เทียบเท่า () ปริญญาเอก/เทียบเท่า
5. อาชีพ / งานที่ทำอยู่ในปัจจุบันของท่าน
() รับราชการ/ทำงานในรัฐวิสาหกิจ
() รับจ้างภาคเอกชน (อาทิ พนักงานบริษัท พนักงานห้างหุ้นส่วน พนักงาน
ร้านค้า พนักงานหน่วยธุรกิจอื่นๆ ฯลฯ)
() เจ้าของหรือผู้ประกอบการส่วนตัว
() ค้าขาย
() อื่นๆ (โปรดระบุ)

6. รายได้ปัจจุบันเฉลี่ยต่อเดือนของท่าน

- | | |
|-------------------------|---------------------------|
| () ต่ำกว่า 10,001 บาท | () 40,001 – 50,000 บาท |
| () 10,001 – 20,000 บาท | () 50,001 – 60,000 บาท |
| () 20,001 – 30,000 บาท | () อื่น ๆ (โปรดระบุช่วง) |
| () 30,001 – 40,000 บาท | - บาท |

ค่าใช้จ่ายในการศึกษา

7. การศึกษาระดับอนุบาลตลอดหลักสูตร (ตั้งแต่ชั้นอนุบาลปีที่ 1-3) มีจำนวนเทอมทั้งสิ้น
..... เทอม
8. ค่าธรรมเนียมการเรียนในระดับชั้นอนุบาลและค่าธรรมเนียมอื่น(ค่ากิจกรรมพิเศษต่างๆ)
โดยเฉลี่ยต่อเทอมเป็นจำนวนเงิน บาท/เทอม
9. ค่าเดินทางระหว่างบ้านกับโรงเรียนโดยประมาณต่อเทอมเป็นจำนวนเงิน
..... บาท/เทอม

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกสถานศึกษา(โรงเรียนอนุบาลเอกชน)ในทัศนะของท่าน
คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับอิทธิพลของปัจจัยด้านต่าง ๆ ต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียน
 โดยทำเครื่องหมาย ✓ และเติมค่าลงในช่องว่างที่เว้นไว้

- 5 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับมาก
- 3 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับปานกลาง
- 2 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับน้อย
- 1 หมายความว่า มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน	ระดับอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียน				
		5	4	3	2	1
1	ปัจจัยเกี่ยวกับสถานภาพเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครอง ในการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลให้แก่บุตรหลานนั้น ท่านคิดว่า ระดับการศึกษาของท่านมีผลต่อการตัดสินใจในระดับใด					
2	ในการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลให้แก่บุตรหลานนั้น ท่านคิดว่า อาชีพของท่านมีผลต่อการตัดสินใจในระดับใด					
3	ในการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลให้แก่บุตรหลานนั้น ท่านคิดว่า รายได้ของท่านมีผลต่อการตัดสินใจในระดับใด					
4	ปัจจัยเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการศึกษา ค่าเล่าเรียนที่ทางโรงเรียนเรียกเก็บในแต่ละภาคการศึกษา มีผลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนในระดับใด					
5	ค่าธรรมเนียมอื่น (ค่าหลักสูตรเสริม และ/หรือค่ากิจกรรมพิเศษต่าง ๆ) มีผลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนในระดับใด					
6	ค่าใช้จ่ายในการเดินทางระหว่างบ้านถึงโรงเรียน มีผลต่อการตัดสินใจ เลือกโรงเรียนในระดับใด					
7	ปัจจัยเกี่ยวกับสถานศึกษา <u>ด้านความมีชื่อเสียงของโรงเรียน</u> โรงเรียนก่อตั้งมาเป็นเวลานาน มีผลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียน ในระดับใด					
8	โรงเรียนมีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จักของชุมชน มีผลต่อการตัดสินใจเลือก โรงเรียนในระดับใด					

ตอนที่ 3 (ต่อ)

ข้อ	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน	ระดับอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียน				
		5	4	3	2	1
9	โรงเรียนเคยได้รับรางวัลต่าง ๆ อาทิเช่น การได้รับรางวัลโรงเรียนอนุบาลดีเด่นด้านคุณภาพการเรียนการสอน สุขอนามัย ฯลฯ จากหน่วยงานของรัฐและ/หรือสมาคมองค์กรต่าง ๆ มีผลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนในระดับใด					
10	<u>ด้านทำเลที่ตั้ง อาคารสถานที่</u> โรงเรียนตั้งอยู่ใกล้บ้านหรือที่ทำงานของผู้ปกครอง มีผลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนในระดับใด					
11	โรงเรียนตั้งอยู่ในบริเวณที่การคมนาคมเป็นไปด้วยความสะดวก มีผลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนในระดับใด					
12	โรงเรียนจัดบริการด้านการจราจร เพื่ออำนวยความสะดวกแก่เด็กและผู้ปกครองในการรับ-ส่ง มีผลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนในระดับใด					
13	สภาพแวดล้อมทางกายภาพโดยรวมทั้งภายในและภายนอกอาคารเรียนมีความเรียบร้อยและสวยงาม มีผลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนในระดับใด					
14	โรงเรียนมีสนามเด็กเล่นกว้างขวาง เครื่องเล่นมีจำนวนเพียงพอกับจำนวนเด็ก มีผลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนในระดับใด					
15	<u>ด้านการบริหารโรงเรียน</u> โรงเรียนที่ผู้บริหารมีนโยบายการบริหารที่มุ่งเน้นให้นักเรียนมีการพัฒนา <u>ด้านสติปัญญา</u> มีผลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนในระดับใด					
16	โรงเรียนที่ผู้บริหารมีนโยบายการบริหารงานที่มุ่งเน้นให้นักเรียนมีการพัฒนา <u>ด้านร่างกาย</u> มีผลต่อการตัดสินใจเลือกในระดับใด					
17	โรงเรียนที่ผู้บริหารมีนโยบายการบริหารที่มุ่งเน้นให้นักเรียนมีการพัฒนา <u>ด้านอารมณ์</u> (นักเรียนมีจิตใจแจ่มใส เบิกบาน) มีผลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนในระดับใด					
18	โรงเรียนที่ผู้บริหารมีนโยบายการบริหารงานที่มุ่งเน้นให้นักเรียนมีการพัฒนา <u>ด้านสังคม</u> (นักเรียนกล้าแสดงออก และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ดี) มีผลต่อการตัดสินใจเลือกในระดับใด					

ตอนที่ 3 (ต่อ)

ข้อ	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน	ระดับอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียน				
		5	4	3	2	1
	<u>ด้านการจัดการเรียนการสอน</u>					
19	โรงเรียนมีรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนา <u>ด้านสติปัญญา</u> มีผลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนในระดับใด					
20	โรงเรียนมีรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนา <u>ด้านร่างกาย</u> มีผลต่อการตัดสินใจเลือกในระดับใด					
21	โรงเรียนมีรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนา <u>ด้านอารมณ์</u> (นักเรียนมีจิตใจแจ่มใส เบิกบาน) มีผลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนในระดับใด					
22	โรงเรียนมีรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนา <u>ด้านสังคม</u> (นักเรียนกล้าแสดงออก และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ดี) มีผลต่อการตัดสินใจเลือกในระดับใด					
	<u>ด้านการแสดงบทบาทหน้าที่ครู</u>					
23	ครูที่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียนได้หลากหลาย ทั้งในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา มีผลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนในระดับใด					
24	ครูดูแลเอาใจใส่ในด้านวิชาการเป็นอย่างดี มีผลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนในระดับใด					
25	ครูแสดงกิริยาท่าทางต่อนักเรียนด้วยความเมตตา กรุณา มีผลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนในระดับใด					
	<u>ด้านการอำนวยความสะดวกและการบริการ</u>					
26	โรงเรียนมีการบริการอาหารครบ 5 หมู่ เพียงพอกับความต้องการของร่างกายนักเรียน มีผลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนในระดับใด					
27	โรงเรียนมีการจัดบริการด้านสุขภาพ เช่น การฉีดวัคซีน และการตรวจสุขภาพประจำปีให้แก่เด็ก มีผลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนในระดับใด					
28	โรงเรียนมีบริการรับฝากเด็กหลังเลิกเรียน มีผลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนในระดับใด					
29	โรงเรียนมีบริการรับฝากเด็กในภาคฤดูร้อน มีผลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนในระดับใด					

ตอนที่ 3 (ต่อ)

ข้อ	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน	ระดับอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียน				
		5	4	3	2	1
	<u>ด้านการรักษาความปลอดภัย</u>					
30	อาคารเรียน ห้องเรียนและห้องต่างๆ ที่ให้บริการแก่เด็กมีความแข็งแรง มั่นคง ปลอดภัย มีผลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนในระดับใด					
31	โรงเรียนมีสนามเด็กเล่นและมีเครื่องเล่นที่มีความแข็งแรง ปลอดภัย มีผลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนในระดับใด					
32	โรงเรียนจัดบริการอาหารกลางวันที่สะอาด ปลอดภัย ถูกสุขอนามัย มีผลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนในระดับใด					
33	นักเรียนได้รับความปลอดภัยจากบริการรับฝากเด็กของโรงเรียนในช่วงเวลาหลังเลิกเรียน และ/หรือในภาคฤดูร้อน มีผลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนในระดับใด					
34	โรงเรียนจัดบริการรถรับ - ส่งนักเรียนที่มีความปลอดภัยให้แก่เด็ก มีผลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนในระดับใด					
	<u>ด้านวิธีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการเรียน</u>					
35	โรงเรียนกำหนดค่าธรรมเนียมอื่น เช่น ค่าหลักสูตรเสริม ค่ากิจกรรม และค่าบริการต่าง ๆ โดยคำนึงถึง <u>คุณภาพและบริการของโรงเรียน</u> มีผลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนในระดับใด					
36	โรงเรียนกำหนดค่าธรรมเนียมอื่น เช่น ค่าหลักสูตรเสริม ค่ากิจกรรม และค่าบริการต่าง ๆ โดยคำนึงถึง <u>ความสามารถทางการเงินของผู้ปกครอง</u> มีผลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนในระดับใด					
37	<u>การลดหย่อน</u> ค่าธรรมเนียมการเรียนและค่าธรรมเนียมอื่น เช่น ค่าหลักสูตรเสริม และค่ากิจกรรมพิเศษต่างๆของโรงเรียน มีผลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนในระดับใด					
38	โรงเรียนมีการอนุญาตให้ <u>ผ่อนชำระค่าเทอมเป็นรายงวด</u> มีผลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนในระดับใด					

ข้อเสนอแนะ: กรุณาเขียนความคิดเห็น / ประเด็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ ที่ท่านใช้ตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนให้แก่บุตรหลาน หรือ ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวจุฬารักษ์ ประจงพงศ์พันธุ์
วันเดือนปีเกิด	5 ธันวาคม 2521
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี
สถานที่ที่อยู่ในปัจจุบัน	673 ซ.พหลโยธิน 35 แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2533	ประถมศึกษา โรงเรียนรุ่งอรุณวิทยา จังหวัดนครราชสีมา
พ.ศ. 2536	มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเบญจมราชานุสรณ์ กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2538	มัธยมศึกษาตอนปลาย การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2542	วิทยาการจัดการ (การบริหารการจัดการทั่วไป) สถาบันราชภัฏพระนคร กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2546	เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์การศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร